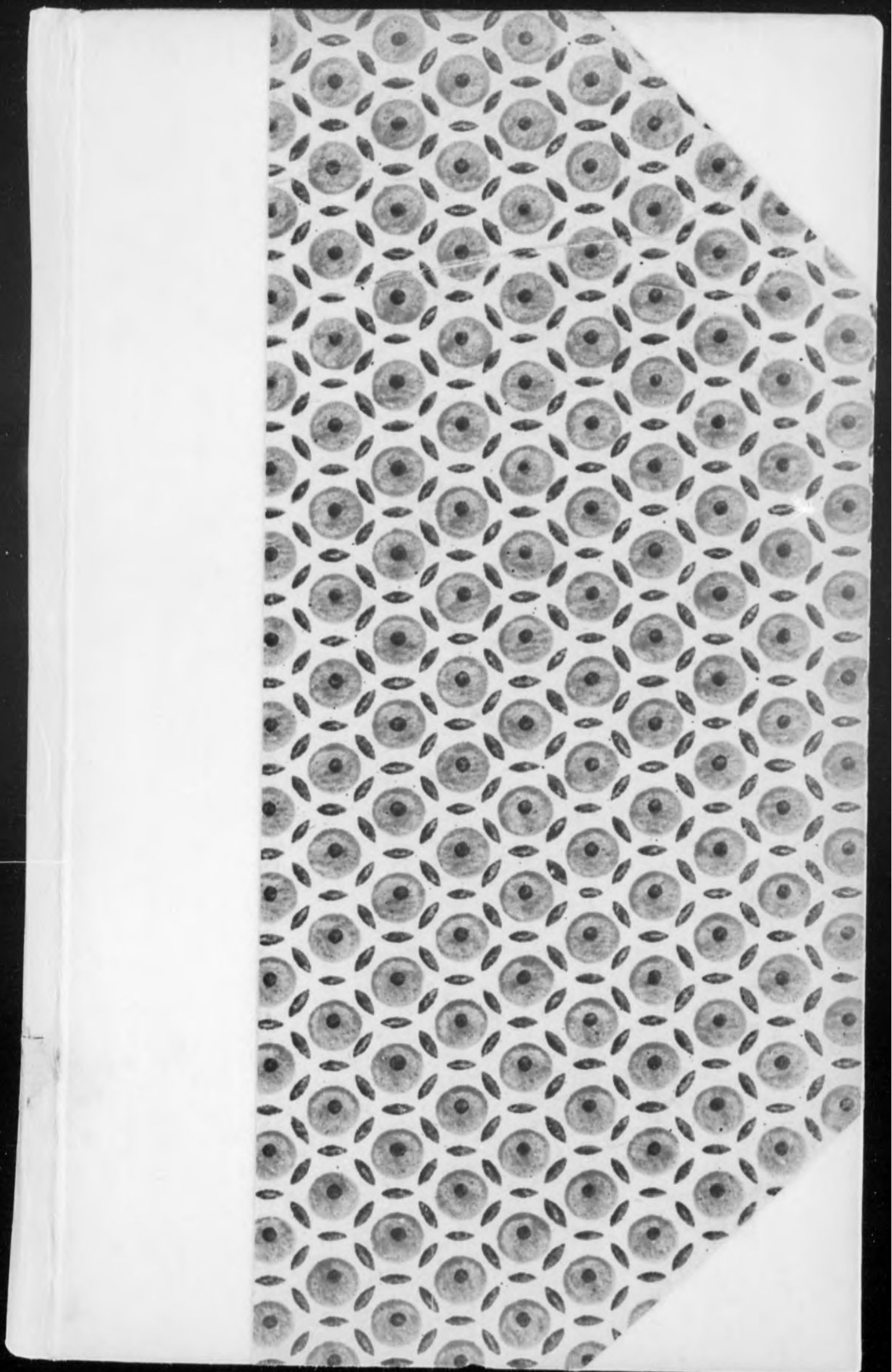

UBL: BKN00G 148

Boekenvozen

148.

Een Nieuwe Historie van
FORTUNATUS BORSE,

18148

En van zijnen

WENSCHHOED.

Zeer Geneugelyk en Playsant om te Lesen, Leerende hoe een Jong Gesel hem Heuslyk houden zal in Handel en Wandel, met Woorden en Werken; by Hoge en Lage Personen.

Deseu alderlaatsen Druk van Meutus overgesien / En met nieuwe Figuren / daar op Passende / Verbeteret. Molt vooz deseu zo Gedrukt.

AMSTERDAM,

By ABRAHAM vander PUTTE, Boekverkooper op het Water / in de Hoetsman / Anno 1750.

PROLOGE.

DIt Boek geeft te verstaan, hoe dat een Jongeling, die Geboren was uit den Koningryke van Cipers, geheten Fortunatus, in vremde Landen gekomen is in Armoede, en grote Elendigheid. Ende als hy op een zekerē tyd in een Bosch lag, zeer bedroefd en in druk wefende, zo is by hem gekomen Vrouw Fortuna, dewelke hem een Borse gaf daar altyd Geld in was. Alzo dat hy met de Borse namaals menig Land en Koningryk doorwandelde. Ende hoe dat hy tot Alkayr kwam tot den Soudaan, dewelke hem tot zijner Tafelen node, ende liet hem zien al zijn Schat, Kostelikhed, en Juwelen; ende onder ander dingen toonde hy hem een oud versleten Hoedeken, geheten het Wensch Hoedeken, 't welk hem Fortunatus ondroeg, ende voer daar mede t' Huiswaards in 't Land van Cipers, alwaar hy een Wyf nam. Ende na zijn Dood liet hy twe Sonen na, de eepe hete Ampedo de ander Andolofia: Dese waren Erfgenamen van de Borse en 't Hoedeken van haren Vader. Maar hoe Fortunatus, ende na zyn Dood die voorz. twe Sonen, met dese twe Juwelen veel Wonders bedreven hebben, ende wat Geneugte ende Vreugd, ende wat Angst en Zorge dat zy tot in 't laatste van haar Leven hier door Geleden hebben, dat moogdy hier inne tot uwer Tydkortinge met geneugte Lelen: Want hier uit mag een iegelyk nemen, Verstand en Wysheid die alle Schatten deser Werelt te boven gaat, elk naar de gelegentheid van zynen staat.

MJ. DERNED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

Hoe Fortunatus Geboren wierd, ende van zijn Geluk en Ongeluk.

In het Eiland van Cipers is een Stad geheten Famagusta. In dese Stad woonde een Edel Burger / geheten Theodorus / ende hy had van zijn Ouders groot Goed behouden / also hy zeer Magtig was / daar toe Jong en Albetaal / weinig bedenkende hoe dat zijn Ouders boozemaals dat Goed gespaard hadden. Ende al zijn herte stond na tijdelijke Eere / Vreugd / en Wellust des Lebens / houdende zeer kostelyke Staat / met Steken / Toznojen / ende by den Koning ten Hobe te Rijden / also dat groot Goed verdede. Maar dit behaagde zijn Vrienden niet wel / en gingen te Raade dat zy hem een Wys zouden geven / ende ledden hem een Houtwelyk te boren. Sulks behaagde Theodorus wel / en beloofde dat hy haren Raad volgen zoude. Als hy hier toe wel gesint was / zo begosten de Vrienden na een Wys booz hem uit te zien / zo was daar een Edel Burger in Cipers die hadde een Schone Dochter geheten Gratiana / hier af werd 't Houtwelyk opgeslagen / ende om zyns naams wille / dat hy zo Rijk en Magtig hiet te zijn / werd hem de Maget t' Huis gebragt : aldaar hiet hy een kostelyke Byploft. Als de Byploft gehouden / en een iegelyk na zijn Huis gereist was / zo nam Theodorus de Maget en leefde met haar Vriendelyk en Deugdelyk ; Hier af waren de Buzds Vrienden zeer wel te vreden / meinende een goed werk gedaan te hebben dat zy Theodorus die zo wilt was / met een Wys zo tam gemaakt hadden. Kortz na de Byploft werd Gratiana Bezucht : ende lag van een Sone in de kraam

eer 't Jaar om was / dese Sone werd Gedoopt en
 geheten Fortunatus. Hoewel dat Theodorus ook
 verblijd was / begost hy nochtans wederom in zijn
 oude Spoor te treden / met Steken en Coznosen met
 veel knechten / en kostelijke Paarden Reed hy by den
 Koning ten Hobe / hy liet Wijs en Kind zitten /
 hy vzaagde wepnig hoe het hen ging / heden verkocht
 hy de eene Giente / ende morgen de ander / ende dit de-
 de hy zo lang / dat hy niet meer te Verkopen had /
 ende hy werd also Arm / dat hy knecht noch Meid
 houden kon / ende de goede Vrouwe Gratiana moeste
 selve koken / Wassen en Plassen / gelijk een Arme
 Slave. Als zy op een tyd ter Tafel zaten en hadden
 gaarne Gegeten / hadden zy 't gehad : zo zag de Va-
 der zeer droevig op zijn Sone / zuchtende uit grond
 zijns Hertzen. Dit merkte de Sone / die omtrent
 achten Jaeren oud was / ende en kost niet dan een
 wepnig Lesen en Schryben / nochtans kost hy wel
 Jagen / Dkegen / en diergelijk Weldwerk / daar hy
 zijn

zijn tijd meest plag mede ober te brengen / ende zepde
 tot zijnen Vader aldus : O mijn liebe Vader ! waar
 mede is u Herte bezwaard ? Ik merk zo dikwils als
 gy my aansiet dat gy u bedroefd. Daarom bid ik u
 liebe Vader / zegt my / heb ik u enigsing vertoornid ?
 laat het my weten / ik ben bereid om my te Beteren.
 De Vader antwoorde : O liebe Sone ! dat ik Creure
 en is u Schuld niet / ik kan ook niemand de Schuld
 geven / want de Noed daar ik in ben / hebbe ik my
 zelven aan gedaan. Daarom als ik denke op de gro-
 te Eere en Goed dat ik gehad hebbe / en zo Onnutte-
 lijk ben kwijt geworden / 't welk mijn Dooz-Guders
 zo neerstelyk vooz my Gespaard hebben / (dat ik van
 Trechtswegen ook behoorde te doen) maar eilaas niet
 gedaan hebbe / als ik u aansie en bedenke dat ik u niet
 Helpen noch Raden kan / ik heb zo groten Druk in
 mijn Hert / dat ik Dag nog Nacht rusten kan. Hier
 op antwoorde Fortunatus / O Alderleefste Vader laat
 varen u Creuren ! en zorgd vooz my niet : Ik ben
 Jong / Sterk / en Gesond / ik wil gaan de byemde
 Landen besoecken / en de goede Lieden dienen. Daar
 is noch veel Geluks in de Werelt / ik hope dat het
 Geluk my zal geworden. Ook hebt gy een genadige
 Vriend aan onsen Koning / als gy die wel diend /
 zo zal hy u noch mijn Moeder niet verlaten / zo lan-
 ge als gy leefd ; daarom en zorgd vooz my niet / ik
 ben uit mijn kwaadste / waar vooz ik u grotelgk
 danke. Dit geseld hebbende stond hy op / ende ging
 met een Vogel op de hand / ten Huse uit : op de Va-
 den van der Zee / ende dagt wat hy beginnen zoude /
 om niet meer vooz zijnen Vader te komen ; op dat hy
 hem niet meer bedroeben zoude. Als hy nu aan de
 Zee-kant ober en weder ging Wandelen / zag hy in de
 Haven leggen een Galeje van Venetsien / die van
 Jerusalem kwam / ende in dese Galeje nu was een

Graaf van Vlaanderen / die waren twe van zijn knechten Gefozven. Als de Graaf nu niet meer te doen hadde by den Koning / en als de Parroon gereed was / zo blies men / op dat men te Schepe gaan en weg Varen woude : Aldus kwam de Graaf en veel andere Edele met hem te Schepe. Dit ziende Fortunatus / die bedroef d was / denkende in hem zelven : Och macht ik een Dienaar worden van desen Heere / en met hem Varen / zo bezre dat ik niet meer in Clpers kwame : Ende hy ging den Graaf in 't gemoet / en dede hem heuselijk Reberentle / (zo dat de Graaf wel merkte dat hy van geen Boeren gekomen was) en zepde : Genadige Heer / ik heb verstaan dat u twe knechten afgestozven zijn / indien uwe Genade enigen knecht behoefde / zo ben ik bereid tot uwen Dienst. De Graaf zepde wat kund gy ? Fortunatus zepde : Ik kan Jagen en Vliegen / en met Weidweck omgaan / en als 't van node is / een Kuyters knecht zijn. De Graaf zepde : gy zoud my wel dienen / maar ik ben uit bezre Landen / ende ik zorge dat gy zo bezre uit uwen Lande niet zoud begeren mede te trekken. Fortunatus antwoorde : O Genadige Heer ! gy en Reist zo bezre niet / ik woude dat het viermaal verder ware. De Graaf zepde / wat Gage wilt gy winnen ? Fortunatus zepde : Genadige Heer ik en begeer geen Gage te winnen / maar na dat ik diene meugje my Lonen.

De Graaf hoorde dese Woorden gaarne / en zepde : de Gage zal terstond Varen / zyt gy gereed ? Hy zepde : Ja ik Heer / ende liet den Vogel / die hy op de Hand hadde in de Lucht vliegen / ende zonder Vader of Moeder adieu te zeggen / ging hy met den Graaf als zijn knecht in de Galeje / hebbende een weinig Gouds ober / en zy kwamen in een korten tyd tot Venetien.

Hoe

Hoe Fortunatus buyten weten van zynen Vader en Moeder met den Graaf van Vlaanderen Reysde.

Als zy nu te Venetien gekomen waren / hadde de Graaf te voren alle de Heerlykheid te Venetien al gezien / also dat hy geen lust hadde langer daar te blyben / maar alle zijn verlangen was na zijn Land en goede Vrienden ; want hy was van zins (indien dat het Geluk hem gabe dat hy mocht van den goede Lande wederom t' Huis komen) dat hy tot een Houtwelyk nemen zoude des Hertogs van Cleef's Dochter / die zeer Schoon en Jong was. Het Houtwelyk was gestoten tot op zijn Wederkomst / ende hierom had hy te meer verlangens om haast wederom t' Huis te zijn. Aldus versag hy hem van Paarden / en krocht te Venetien schone Juwelen / en boozts wat tot een kostelyke Byploft behoord. Ende hoewel hy veel knechten hadde / nochtans en kon van haar geen een Italiaans van Fortunatus / ende hy was ook zeer Geschikt om in 't Kopen te spreken / 't welk den Graaf zeer aangenaam was / ende kreeg hem Lief. Dit merkten Fortunatus / ende dede hoe langer hoe meerder neerstigheid om zijn Heer te dienen. Als nu de Graaf veel Paarden gekogt had / zo delde hy die onder zijn Dienaars / ende gaf Fortunatus een van de beste. Dit zagen de andere knechten met kwade Ogen aan / ende begonnden alle een Haat op hem te krijgen / des niet te min zy mosten hem niet zynen Heer laten Vijden / ende niemant en bozste hem by den Graaf berachten of ontwaard maken. Aldus kwam de Graaf met boozspoed in zijn Land / ende als hy te Lande gekomen was / kwamen de Onderſaten ende zyne goede Vrienden / en ontfingen hem zeer blymoede-

lijkt / ende waren ten hoogsten booz zo een Gelukkigge
Wepfe dankbaar. Na desen begoten zy met hem te
sprecken van het Houwelyk / also dat te voren gesloten
was. Dit behaagde hem nu zeer wel / ende bad dat
men de zake vol-eindigen zoude / 't welk kortz daar
na geschiede / ende de Hertog van Cleef zijn Dochter
werd hem ten Houwelyk gegeven. Toen wierd daar
een kostelyke Bruiloft gehouden / daar veel Princen
en Heeren kwamen. Daar werden Toynspelen ge-
houden / daar was Gekisten ende Scherp Gerend /
ende meer andere Ridder Spelen / booz de Edel Vrou-
wen / maar onder hen allen was niemants dienst / en
manieren de Vrouwen en Mannen aangenamer dan
Fortunatus / ende zy bzaagden den Graaf van waar
hem dien Hoffelyken Dienaar kwam / ende hy zepde
dat hy tot hem gekomen was / als hy weder af kwam
van Jerusalem / en dat hy een goed Jager was.

Hoe dat Fortunatus met Steken en Tor-
nojen, op de Bruyloft van zijn Heer,
twe Prysen won.

Als de Princen en de Heeren gesteken hadden / werd
de Hertog van Cleef / ende de Graaf zijn behou-
den Sone geraden / dat hy booz der Heeren Dienaars
die ter Bruiloft waren / een Prijs ophangen zoude
van twe Honderd Kronen / op dat zy daar om Ste-
ken zouden / hierom waren de Dienaars zeer ber-
blyd / elk hopende het best te doen. Op den eersten
dag dat zy Staken / zo wan een van de Hertogen van
Brabands Dienaars den Prijs ter ener zijde / en ter
andere zijde wan Fortunatus den Prijs op de andere
partje. Hierom waren de Dienaars meest t' onbze-
gen / en haden alle Cimotheum des Hertog van Bra-
bands

bands Dienaar / die de een Juweel gewonnen hadde /
dat hy Fortunatus den Italiaan beroepen wilde / om
tegen hem te Steken wie die Juwelen bepde hebben
zoude ; ende dat zy zulks weder tegen hem verdienen
zouden. Cimotheus koste dese Bede van zo goeder
gefelle wegen niet wel wepgeren / ende ontbood For-
tunatus dat hy zijn Juweel woude tegen 't zijne zet-
ten / en tegen hem Steken wie bepde de Juwelen heb-
ben zoude. Fortunatus en versinde hem niet lang en

hy zepde 't hem toe. Dese mare kwam booz de Hee-
ren / hoe dat Cimotheus en Fortunatus tegen mak-
handeren Steken zouden om haar Juwelen / 't welk
zy geerne hoozden. Aldus maakten zy haar bepde
gereed / en kwamen op de Plein / en Geden Man-
nelijk de een tegen de ander. Maar na den vierden
Loop rende Fortunatus Cimotheus van den Paar-
de / omtrent een Lancie lang / ende wan die twee
Juwe-

Juwelen. Toen ſtond daar een grote Vaat op / ende dat meest onder de Dienaars van den Graaf van Vlaanderen. Maar de Graaf zag zeer gaarne dat een van zijn Dienaars die Juwelen gewonnen hadde / niet wetende van de Afgunſtigheid die zijn Dienaars tegen Fortunatus hadden. Nu zo was onder hen lieden een Oud listig Ruyter / die heet Robrecht / dese zepde hadde ik thien Kronen gereed Geld / ik zoude wel onderſtaan de Italiaan zo bezre te brengen / dat hy zelve met 'er haast zoude konnen weg tijden / zonder zijn Heer of ſemant Waleu te komen zeggen / ende dat zal ik also beschikken / dat men op niemant enige zuspicie hebben zal. Ende zy zepden alle tot hem : Och lieve Robrecht kund gy dat doen / waarom ver-toefd gy dan? Hy zepde : Ik en kan het niet by brengen zonder Geld / maar geeft my elk een halve Krone / ende is het dat ik hem niet van den Hove en bringe / zo zal ik een heele Krone daar vooz weder geven. Sy waren alle gewillig / ende die het Geld niet gereed hadde / die Leende het den anderen af : Dese gemelſchap duurde zo lang / dat het de andere knechten verdoort / ende zepde : Meent Robrecht Fortunatus met zulken leven van hier te brengen / zo is hy bezre verdoord / want al waar hy noch in Cyprus ober Zee / ende wiſt hy dat hem zulke goede dagen hier gebeuren zoude / hy zoude met der haast bewaard over komen. Doozwaer is het dat Robrecht niet en doet dat hy ons beloofd heeft / zo zal hy ons die dertig Kronen weder geven. Dit hoorde Robrecht / ende zepde : Ik en zoude niet konnen Stempen en Dempen / het en ware met uwen Gelde. Als dit Geld nu bykans verbrast was / op een Wond zeer spade als de Graaf met zijn Wifvrouw te Rust gegaan was / zo kwam Robrecht tot Fortunatus in zijn Kamer / ende zepde : ik hebbe wat Verpynlichgh gehoord van

van mijns Heeren Cancellier : die mijn speciale Dien is. Ende hoewel dat hy my zeer dier verboden heeft dat ik het niemant zeggen zoude / nochtans zo kan ik zulks vooz u niet verbergen / obermids gy mijn goede Dind zyt ; want daar is een sake vooz handen die miſſchien u ook mocht aangaan / ende de sake is dese : Gy weet dat onse Heer Graaf een Edele schone Maget ter Wijbe genomen heeft / en dat hy veel schone Vrouwen en Juffrouwen in zijn Vrouwen Kamer heeft. Nu is hem een Fantey in 't hoofd gekomen / dat hy zorge heeft vooz zijn Wif / ende vooz de andere Juffrouwen / en de meeste zuspicie heeft hy op de jongste Kamerlingen die hem dienen / hoewel nochtans dat hy hoopt dat zy Cerlyk van herten zijn / dat zy niet en zouden begeeren iets oncerlyks te doen. Ende om zulks te beletten / is hem geraden dat hy morgen wil tijden na Loven / daar heeft hy een Proceſſen hangen / tegen een Graaf om Land en Sand : Ende hy zal kostelyk te Recht komen / ende zal alle zyne Dienaars met hem nemen / want hy weet wel dat de Graaf van S. Pol / die tegen hem dingd / ook kostelyk komen zal. Ende terwyle dat hy daar zyn zal / zo wil hy de vier Vrouwen Dienaars doen Snijden / of Lubben / ende dan zal hyse wederom in de Vrouwen kamer doen / ende zalse laten de Vrouwen dienen / ook zal hy zijn Wif verbieden dat sy het niemant voozt en zegge / wel wetende dat sy het haar Opperste Kamerier zeggen zoude / ende also voozts de een den andere / tot dat zy het alle weten / ende hier mede meind hy te maken dat de Wefde in de Vrouwen kamer geen ingang krijgen en zal. Als Fortunatus dese Woorden hoorde / zo was hy uittermaten zeer ontſteid / ende bragde hem of hy nergens geen Weg wiſte om uit der Stad te geraken ? dat hy hem dien dag wijſen woude / want ik wil van ſtonderi

aan weg / en mijns Heeren voornemen niet verwagten /
al gabe hy my alle zyn goed / ende al had hy ook de
magt om my koning van Engeland te maken / zo en
wil ik hem niet een dag meer dienen / daarom liebe
Gobzejt helpt my dat ik weg rake. Gobzejt zepde /
weet liebe Fortunatus dat de Stad aan alle kanten
besloten is / ende daar en kan niemant uit noch in ko-
men / voer morgen voer / als men te Metten luid /
dan zo doet men de Poozten open die men heet Poza
de Barca / (dat is de Koe-poozte.) Maar liebe For-
tunatus waar 't zake dat het met my also stond gelijk
als met u / zo zou ik niet zeer wepgeren zulks aan
my te laten geschieden ; want u leven lang zoud gy
een gemaakte Jonker zyn / en ik woude dat men my
daar toe name. Fortunatus zepde / ik zoude liever
gaan Bood bidden van deur tot deur / ende nimmer-
meer Slapen de eene nacht daar ik de anderen gesla-
pen hadde. Dit belofde hem Gobzejt te doen / en
nam also aan hem Dozlof. Dit geschiede ter Mid-
dernacht als alle Man gemeinlyk slaapt / maar For-
tunatus had geen slaap in zyn zin / want hy zoegde /
waar 't zake dat de Graaf gewaar werd dat hy weg
woude / dat hy hem zoude doen vangen. Aldus ver-
wagte hy in grote angst en nood tot dat den dag aan
kwam ; toen was hy al Gelaarst en Gespoozd / ende
nam zyn Vogel en zyn Hond / als of hy ter Jagt
tijden woude / ende Beed also met der haast weg.

Hoe men Fortunatus een Vervaardheid
aan dede , dat men een Capuyn van
hem maken zoude.

Als hy thien mijlen weegs Gereden was / hocht
hy een ander Paard / en Beed met der haast weg /
maac

maar zond den Graaf zyn Paard / Hond / en Vogel
t' Huis / om dat hy geen oorzaak zoude hebben / iemand
na te zenden. Als de Graaf gewaar werd dat For-
tunatus weg was zonder Dozlof / daar hy hem geen
kwaad betwefen / ook geen Huur gegeven had / zo
was 't hem bzeemd / en bzaagde de Knechten of nie-
mand wist uit wat oorzaak dat hy weg was. Sy
zepden dat zy 't niet en wisten / en zwoeren alle dat

zy hem geen leet gedaan en hadden. De Graaf ging
zelven tot zyn Huisvrouw in de Vrouwten kamer / en
bzaagde haar en andere of hem iemand eenig berdziet
gedaan hadde. Zijn Huisvrouw en alle de andere
zepden / dat zy wel wisten dat hem geen leet ge-
daan was / noch met Woorden / of Werken / want
's Abonds als hy van haar fchepde was hy zo bza-
lijh / als hy ont geweest hadde / en vertelde haar lie-
den van zyn Land / hoe de Vrouwten daar Gekleed
gingen / en van meer andere manieren / en dat met zo
kwaade duitfche / dat wy ons niet kosten onthouden
van

van lacchen / en als hy ons zag lacchen / dan begoft hy ook te lacchen / en met een lacchende mond is hy van ons gescheyden. De Gzaaf zeyde / kan ik 't nu niet vernemen / zo zal ik 't namaals weten / want zonder oorzaak is hy niet weg gegaan / ik weet dat hy by my vijf Honderd Kronen verblend heeft / terwijl hy hier geweest is / zo dat ik meyne dat hy zijn Leben lang zoude gebleven hebben / maar nu zie ik wel dat hy geen zin heeft weder te keeren / also hy alle zijn Juwelen mede genomen heeft.

Hoe Fortunatus te Londen kwam.

NA willen wy zwijgen van den Gzaaf en van zijn knechten / die niet wisten dat Robrecht met leugens om gegaan hadde / ende wy zullen horen hoe dat

het Fortunatus voort ging. Als hy een ander Paard gekocht hadde / ende zynen Heere het ander wederom gesonden / zo hadde hy noch altijd zorge dat men hem

vol

volgen zoude / ende hy haaste hem zo zeer als hy konde dat hy te Calis kwam: daar ging hy in een Schip en voer in Engeland / want hy ontsag hem door dat Lubben wel also zeer / dat hy hem niet en betroude zeker genoeg te zijn / hy en ware ober de Zee. Als hy nu in Engeland kwam / zo begoft hy wederom by van herten te zijn / en kwam in de Hoofd-stad Londen: en op dat pas was 'er een Galerje uit Cipers gekomen met kostelijke Kooptmanschap en veel Kooptlieden / onder welke waren twee Jongelingen die Rijke Vaders in Cipers hadden / die hen veel kostelijke Kooptmanschap bevolen hadde. Tot dese twee Jongers kwam Fortunatus / ende zy ontfingen malhanderen zeer ffeestelijk in vzernde Landen / en werden goede Gesellen / ende terstond bonden zy een onnutte Bende / die wisten jonge Lieden te verlekieren met schone Vrouwen / met Speelen / Banketeren / en leefden also met Vzeugde. En als de eene een Schoon Boelken kreeg / zo woude de ander noch Schoonder hebben / 't koste wat het woude.

Hoe Fortunatus by zijn Boel ging, Begeerende dat Sy hem Geld lenen zoude.

Als Fortunatus nu alleen was zonder Geld / zo adagt hy / waar 't sake dat hy twee of drie Kronen had / zo zoude hy in Frankrijk Repsen om daar een Heer te vinden. Aldus ging hy weder tot zynen Lieve en bad haar dat sy hem twee of drie Kronen lenen zoude / om in Vlaanderen te Repsen / tot een van zijn Cousijns / daar zoude hy vier Honderd Kronen halen / en als dan zouden zy te zamen goede Chier maken. Sy zeyde weet gy Geld te halen / dat mengdy wel doen / maar doet het sonder mijn schade. Daar by verstant hy wel dat sy hem geen Geld doen en zoude /

zoude / maar hy dacht in hem zelven / had ik mijn Geld weder / ik en zoude het zo niet meer te bewaren geben / ende zep / Lief kind doet ons Wijn halen / ende laat ons eens te zamen Dinken / sy zepde tot haar Dienstmaagd / gaat heeren en haald een pint Bier / ende laat den Esel dinken: dat was den dank die hy aan haar verbleef hadde. Toen Fortunatus aldus verlaten was / zo dagte hy in hem zelven / ik moet dienen zo lang tot dat ik drie kronen krijg / ende hy ging 's morgens op de Markt / die men heet de Lombard strate / en vraagde aldaar of iemand een knecht behoeft de. Toen kwam een Rijk koopman van Florencen / die zeer kostelyk Hof hield / dese bedong

Fortunatus / en beloofde hem ter Maand twee kronen te geben. Toen begost Fortunatus ter Caselen te dienen / daar hy dat de Heer van den Hupse / Hieronimus Roberti / wel zag dat hy meer by Gersame Lie-

Lieden geweest hadde: Na dezen begost hy hem niet Goed te senden na de Schepen / want de grote Schepen en kosten op tien mylen na niet by de stad komen. Binnen middelertijd was daar een Florentijn / geheeten Andreas / die van zynen Vader groot goed ontfangen hadde / was daar mede gereist naar Brugge in Vlaanderen / ende alle dat Goed verbede die Soone in korten tijd / zeer onnyttelyk: Ende hy liet hem daar mede niet genoeg / maar hy nam ook Wissel op zyn Vader / en schreef dat hy hem veel Goed zenden zoude: Dit geloofde nu zynen Vader / ende Betaalde by den Soone / zo lange tot dat hy niet meer en had om te betalen: Hier en tusschen wachte hy al vast op den koopman / die hem zynen Soone zenden zoude. Als dese Boebe nu zyn Goed kwijt was / ende geen geloof meer en hadde onder de kooplieden / noch ook onder Hoeren en Boeben / zo dagte hy dat hy na Florenten trecken woude / om daar dan eenige oude Weduwe te vinden / daar hy hem aan Verhanzelen zoude. Als hy nu naar Duis reisde / zo kwam hy in een Stad geheeten Turin / daar lag een Rijk Edelman gebangen / die was van Londen / dit hoorde hy den Waard vertellen / ende zepde: Liebe Waard / zoude ik den Gebangene wel konnen te spreken komen? De Waard die zepde: Ik zal hem tot u lepen; maar hy leid zo vast in pser / dat het jammer is. Als Andreas nu tot den gebangen kwam / zo sprak hy hem goed Engels toe: Hier af was de gebangen Man zeer blijde / ende vraagde hem / of hy te Londen niet eene kende die zyn name was Hieronimus Roberti. Hy zepde: Ja ik kenne hem zeer wel. Liebe Andrea trekt toch na Londen / tot Hieronimus Roberti / ende zegt hem toch dat hy my helpe dat ik uit dese Gebangnisse mag komen / hy kende my ook wel / ende zegt hem / het Geld dat hy my leend / dat zal ik hem Oplevondig weder geben. Daarom

Liebe Andze doet in deser zake noch uwe neeflijgheld / Ik zal u vijf honderd kronen schenken / ende ik zal u aan een goed Officie helpen / zegt myne Vyanden ook dat op by my geweest hebt / ende dat zy tegen Hieronimo voor mijn Borge blijven. Andreas zepde van tot den Gebangenen dat hy zijn best doen zoude. Aldus Belsche hy na Londen / en bracht Hieronimo Roberti de boodschap die wel bereid was zulkig te doen / hadde hy versekerd geweest dat hy voor een Krone die hebben zoude / maar hy kende Andream wel dat hy een Stukboeff was / des niet te min / hy zepde tot hem: gaat tot zijn Vyanden en in 's Konings Hof / kondy daar middel vinden dat iemand Borge stelle / zo zal ik het geld leene. Andreas brachde na de Vyanden van den Gebangenen / ende zepde hen lieden hoe dat het niet hem stond / maar zy wesen hem aan den Koning of zynen Raad / want hy was in des Konings Dienst uit-gereist: Als hy ten Hobe kwam / ende zijn zaken niet terstont ten Effecte brengen konst / zo hoorden hy zeggen dat den Koning van Engeland zijn Suster ten Wijde gegeven hadde / den Hertog van Bourgondiën / dewelke hy noch schuldig was de Tutweelen te zenden / en hy hadde die gegeven eenen goeden Edelman die ook te Londen woonagtig was. Als Andreas nu verstonde dat den Edelman zo kostelijke Tutweelen bevolen waren / zo maakte hy kennisse met hem / en zepde hoe hy gehoorst hadde dat den Koning Hertog van Bourgondiën door hem zekere Tutweelen zenden zoude / daarom woude hy hem vrendelijch bidden / dat hy hem de Tutweelen zoude laten zien / want hy ghyg toen met Tutweelen omme / en hy hadde te Florinten gehoorst dat de Koning na kostelijke Tutweelen brachde / ende daaromme was hy zo bevre gerepft / hoopende dat hem de Koning ook sommighe stukken af kopen zoude. Den Edelman antwoordende vertoef / ik zal se u laten zien / ende hy liepden hem tot zynen

zynen Puse: het was omtrent de Noene / daarom zo zepde hy wy zullen eerst gaan eten. Als zy nu gezeeten hadden / zo lepde hy hem in een Slaaphamer / daar ontfloot hy een zeer schoon Cabinet / ende nam daar een Ladeken uit / daar de Tutweelen in waren / en zepde hem dat hyse genoeg besien zoude / en daar waren vijf Tutweelen / die wel meer dan tzeftig duysend Ik dien kosteden. Andreas prees die zeer / ende zepde ik hebbe sommighe stukken / waren zy zo wel Ingeset / zy zouden sommighe van dese beschamen: dit hoorde den Edelman geerne / ende dagt in hem zelven / heeft hy zo veel kostelijke Tutweelen / zo blend'er de Koning noch wel meer te kopen / ende also gingen zy nu wederom ten Hobe. Toen zepde Andreas / komt morgen Noene met my Eten ten Puse van Hieronimus Roberti / zo zal ik mijn Tutweelen u ook laten zien: dit behagde den Edelman wel. Toen ging Andreas tot Hieronimus Roberti / ende zepde: Ik heb eenen Man gebonden in des Konings Hof / die zal my helpen dat wy den Gebangenen verlossen zullen / ende dat op nu geene Borgen zult hebben op des Konings Tol / dit beviel Hieronimo Roberti wel / toen zepde Andreas / maakt morgen een eerlijke Maaltijd gereed / ik zal hem mede brengen dat hy met ons Eet / dit wierd also gedaan: en 's morgens omtrent de Noen / bracht Andreas een Man / ende eer zy nu ter Tafelen zaten / zepde Andreas tot Hieronimo / laat ons niet veel Woorden maken / van den Gebangenen Man / want het moet hetsnelijck toegaan / also aten zy / ende hielden lange Maaltijd / en toen de Maaltijd gedaan was: zo ging Hieronimus in zynen Schijf Comptoir / doe zepde Andreas tot den Edelman / komt met my nu boven op mijn Kamer / ik zal u mijn Tutweelen ook laten zien / ende als zy in de Kamer kwamen / zo maakte Andreas Gereedschap en of hy een groote Kiste open doen zoude / ende een Man

trekkende / stak hy den Coelman dat hy bleef / ende hy stak hem voorts de keele af / doe nam hy zijn Ring die hy aan zijn Dulm had / daar zijn Signet in gesneeden stond / ende nam de Sleutels van zijn Kiem / en ging haastelyk in des Edelman Hupse / ende zepde tot zyne Vrouw : Aw Man die zend my tot u / dat gy hem de Juweelen zenden zoud / die hy my gisteren liet zien : ende tot een teeken zend hy dese Ring en zijn Signet / en de Sleutelen van 't Cabinet / daar de Juweelen in leggen. De Vrouw geloofden zijne woorden / en dede dat Cabinet op / maar zy en vonden de Juweelen niet ; toen gaf hem de Vrouw de Sleutels en de Ring weer / en zepde : Gaat en zegt hem dat wyse niet kunnen binden / maar dat hy zelf come en zie waarse zijn. Andreas verschrikte zeer / dat hy zo kwaden stuk bedjeven had / ende dat hy de Juweelen niet krijgen konde ; want hy was van meeninge / daar voort mede weg te lopen. Certwylen dat hy na des Edelmans Hups gegaan was / zo was het Bloed door de Solder / en tusschen de Planken door gelopen tot in de Zale : Dit merkte dan de Heer / ende riep terstond zijne Knechten / en zepde : Van waar komt dit Bloed ? Sy liepen / en vonden den goeden Edelman dood liggen ; doe verschrikten zy uittermaten zeer.

Hoe die Booswigt Andreas, den Edelman Vermoorde, en wierp hem in een Privaat, ende liep weg, ende hoe Hieronimus Reberti, met al zijn Huysgesin Gehangen wierd.

Als zy dan nu also stonden / zo kwam de Schalk / doe riep zy over hem / en zepden : Wat hebt gy gedaan ?

gedaan ? Waarom dan hebt gy dese Man Vermoord ? Hy antwoorzen : Die Booswigt wilde my Vermoorden ; Want hy meende de Kostelijke Juweelen by my te binden / daarom hebbe ik hem liever Gedood / dan

hy my / zwijgt stil / ik zal de Man in 't Privaat werpen en lopen met der haast weg / en is 't dat lemanant naar hem vzaagd / zo zegt : Als zy gegeten hadden / zo zijn zy met malhanderen uit den Hups gegaan / en van dien tijd af en hebben wy geen van beiden meer gesien. Toen nam hy Dooden op / en wierp hem in een Privaat / ende veldde Nacht en Dag / tot dat hy uit den Lande kwam / en hy dorst nergens blijven / zijnde bekomert dat men hem Borden na zenden zoude. Aldus kwam hy te Venetiën / alwaar hy hem Verhuurde voor eenen Golep Hoer / op een Galeje / ende boer na Alexandrien / en zo haast als hy daar aan kwam / zo verfaakte hy

hy dat Kersten gelobe / toen wierd die Schalk wel ge-
 tracteerd / en hy was ook vry en zeker van dat kwaad
 Feit dat hy gedaen hadde. Des anderen daags na dat
 dit gebeurd was / kwam Fortunatus te Londen van
 Santwyl / dat hy zyns Heeren goed te Schepe gedaen
 hadde. Als hy nu in zyns Heeren Huis kwam / zo en
 werd hy niet zo feestelyk ontfangen als hy voortyds
 plag / en ook dagte hem dat zynen Heer en zyne Gesel-
 len / Knechten en Meiskens / niet zo blyde en waren
 gelijc hysse gelaten hadde. Hierom was hy ontsteld /
 en vzaagde de Keuken Maagd / wat daar geschied was /
 terwyle dat hy uit geweest had ? dat zy also bedroef d
 waren / de Keuken Maagd zepde tot hem / Fortuna-
 tus en kweld daar mede utv zelven niet / want onsen
 Meester die heeft een Byes ontfangen van Florentien :
 dat daar een van zyn beste Byinden gestorven is / daarom
 hy zeer droefig is. Hier mede was Fortunato gepaald /
 ende en vzaagde niet hoeder / ende hy help zynen Mees-
 ter ook treurig zyn. Als nu de Edelman des nachts
 niet te Huis en kwam / ende zyn Huisvrouw niet en
 hadde onthoden / zo werd zy zeer verwonderd / des niet
 te min zy zweeg stille / tot des morgens vzaeg. En
 als hy toen niet kwam / zo zand de Vrouw zommige
 van haar naaste Byinden in des Konings Hof / om te
 vragen na haren Man / of hem de Koning in zyne dienst
 Uitgesonden hadde : So haast als men hoorde datse
 ook naar hem vzaagden / zo waren de Heeren van den
 Rade zeer verwonderd dat desen Man niet ten Hove
 gekomen was. Dese Mare kwam voor den Koning /
 dewelke zepde : Gaat haastelijc tot zynen huse / en besiet
 het of hy de Tutweelen mede heeft / want het viele den
 Koning in / dat hy met de Tutweelen mogt weg gelo-
 pen zyn / en hoewel dat hy hem nogtans voor een Man
 van Eren hielt / zo dage hy nogtans dat 'et groot goed
 hem

hem tot een Boogwyt gemaakt mogt hebben. Toen
 zand den Koning tot zynder Huisvrouw / ende dede
 vragen naar de Tutweelen waren ? want hoewel dat
 hem den Edelman zeer lief en waard was / nogtans zo
 vzaagden hy meer na de Tutweelen / dan na die Man
 van Eren. Hier by zo mag men merken / als het aan
 geld en goed schort / zo is de Vies de uit. En als men
 de Vrouw vzaagden waar dat haar Man was / en de
 Tutweelen ; So zepde zy : het is heden al den berben
 dag / dat ik hem lest zag. Maar wat zepde hy toen hy
 lest van u ging ? Sy antwoorde dat hy met de Floren-
 tijnen eten zoude ? ende hy zand eenen tot ny niet zynen
 Signet en Sleutelen / dat ik hem de Tutweelen zenden
 zoude / ende dat hy was ten Huse van Hieronimus
 Roberti / daar veel kostelijc Tutweelen waren / die
 men besien zoude welke dat de schoonste waren. En al-
 so lepede ik hem in een Kamer / en dede alle de Kisten op /
 daar hy de Sleutelen af hadde / maar wy en vonden de
 Tutweelen niet / en den Man ging zonder de Tutweelen
 weg. Sy vzaagden of hy anders geen Sloten hadde ?
 Sy zepde neer : want al zyn beste stukken / als Bye-
 ven en Segelen / die lepede hy alle in dat Cabinet / ende
 daar stonden alle dese fraaje Tutweelen in / maar zy
 waren weg : want hadden zy daar nu in geweest / zo zou
 ikse hem gesonden hebben. Als de Boden dat hoorde /
 zo deden zy alle Tresoren Schaprasen / en Kisten op
 vzehen / maar zy en vonden die Tutweelen niet / waar
 af de Vrouw zeer t' antzeden was / dat men zulk een
 geweld dede binnen haar Huis. Ook waren des Ko-
 nings Boden zeer ontsteld / dat men den Man nog de
 Tutweelen niet en kost vinden. Doe zepde zy t den
 Koning / die droefiger was om de Tutweelen van het
 geld dat zy gekost hadden : hierom en wist den Koning
 nog zyn Raads-Heeren niet / wat men in dese zake doen
 zoude /

zonde / als dat men zoude Hieronimus Roberti en alle
 zijn Quisgestin / Gehangen nemen / om van den Man
 Rekeninge te geben. Dit geschiede op den vijftien dag
 na dat de Man Vermoord was. Doe wagte men des
 Heeren knechten tot dat men over de Maaltijd zat /
 toen kwamen zij in 't Huis / en bondense by malkan-
 deren / twee Heeren / twee Schrijvers / een Koks / een
 Stallknecht / twee Maagden / en Fortunatus / die
 bracht men in de Gebangens / elk bysonder : en men
 Graamneerden ook elk bysonder : Vragende waar de
 twee Mans verbaren waren ? hier op zo spraken zij
 alle uit eenen Monde / en zepden : Als zij gegeten
 hadden / dat zij toen weg gingen / en dat zijse zedere
 niet gesien nog ook daar af gehoord hadden : hier mede
 en waren zij niet wel te byden / maar zij namen de
 Heeren en de andere alle haar Sleutelen af / en gingen
 in het Huis / en zogten in alle Stallen / Kelders /
 Pakhuysen / en Winkels / daar zij haar Hoopman-
 schappen in hadden / in alle de Hoeken / of zij den
 Man ook ergens Begraven hadden : maar zij en bon-
 den hem niet. En als zij weg gaan zouden / zo kwam
 daar een / die had een grote Barnende Kaarse in de
 hand / met dewelke hij alle donkere Hoeken door ge-
 sogt hadde / en nogtans niet en hadde konnen vinden.
 Aldus trok hij een hand vol droog stro uit een Koetsse /
 stak dat aan / en wierp het in 't Rybaat / en in 't Ry-
 baat zende / zo ziet hij de Man met de Doeten om hoog
 leggen : toen begosti hij te roepen / Moord / Moord / de
 Man leid in 't Rybaat / doe brak men het Rybaat op /
 en zij trokken de Man daar uit / also onrein als hij was /
 en sepden hem voor Hieronimus Roberti Huis op de
 Straat. Als de Engelse dese groote Moord zagen /
 zo maakten zij een geroep over de Florentijnen en Lom-
 baarden / dat zij haar moesten verbergen en uit de ogen
 houden / want waar 't dat zij op der Straten gekomen
 had-

hadde / de gemeine Man zoudense dood geslagen heb-
 ben. Deze Mare kwam terstond voor den Koning
 en de Ridders. Toen wierd haar geboden dat men de
 Heeren en de Knechten zoude op de Pijnbank leggen /
 om de tegte Waarheid te weten / hoe dat het met de
 Man al vergaan was / en dat men haar beleid eerste-
 lyk beschrijven en dan Principalyk na de Tutweelen
 brengen zoude / toen kwam den Hangman / ende sloeg
 ten eersten den Heere aan de Wangen en Pijnigde hem
 zeer / op dat hij zeggen zoude / wie de Man Vermoord
 hadde / en waarom zij hem Vermoord hadden / en
 waar dat de Konings Tutweelen waren. De goede
 Hieronimus mechte wel aan de grote pijn die zij hem
 aan oeden / dat men iets bevonden hadde van de Moord
 die in zynen Hupse buyten zijn weten gedaan was /
 daarom toen hij zag dat het niet anders zijn en konde /
 zo begosti hij te bekenen / hoe dat alle die dingen ge-
 beurt waren / hoe dat Andreas hem geboden had dat
 hij een goede Maaltijd bereyden zoude / ende dat hij
 eenen Edelman met hem ter Maaltijd brengen zoude /
 die zoude hem dan helpen eenen Edelman verlossen /
 die Gebangen lag tot Turin : dit heb ik also gedaan
 in Deugden / mijnen Genadigen Heer Koning / ende
 den Lande te lieven / en naar dat de Maaltijd gedaan
 was / zo en dagte ik niet verder / maar ik ging in
 mijn Schryf-kamer zitten Schrijven / ende naar dat
 ik doe Geschreven hadde / zo ging ik uit / en komen-
 de in de Sale / zo zag ik Bloed boven door de Zolder
 af druppen / en in dat ziende / verschrikte zeer / en zond
 mijn Knechten dat zij besien zonden wat dit ware / die
 gingen en kwamen tot mij zeggen wat 'er af was /
 maar ik en kost 't niet weten hoe dat 't toe gegaan was /
 hier en tuffen komt den Schalk Andreas gelopen / den
 welken ik vraagden van dese Moord / hij antwoorde :
 hij zoude mij vermoord hebben / maar 't geluk heeft mij

geblind dat ik het hem zelven gedaen heb / en hy nam den Man en wierp hem in 't priibaat / en ging haastelijck weg / maar waar hy verbaren is / dat en weet ik niet. En gelijk hy sprak / also spraken ook alle de andere die gepijnigt werden / maar Fortunatus en leed niet hoe zeer dat hy gepijnigt werd: want hy en hadde niet in Quis geweest doe dit gebeurde.

Hoe Hieronimus Roberti met al zijn Huysgesin Gehangen wierd.

Als men nu anders niet en zou konnen weten hoe de Dood gebeurde was / en waar de Tutweelen gebleven waren / toen zo wierd den Koning zeer toornig / en gebood dat mense alle Hangen zoude aan een rieuwe Galge / ende dat mense met pferre ketenen vast daar aan slaan zoude / op datse dan niemant daar afhalen

halen zoude. Sy werden alle de eene booz en de andere na Gehangen / tot op Fortunatus en den Klok. Maar als Fortunatus zag hoe dat het toe ging / ende anders niet wetende dan dat hy ook Gehangen zoude werden / zo dacht hy aldus: O my waar ik tog hy mijn goeden Heer de Graue van Vlaanderen gebleven. En hadde my laten doen / zo men de Capupne doet / zo en waar ik hier toe niet gekomen; En als men den Klok Hangen zoude / dewelke op Fortunatus na de leste was / zo riep hy niet luyder iemintie dat Fortunatus hier af niet geweten had / en hoewel dat den Rigger ook wel wist dat hy in deser zaken geen schuld en hadde / zo woude hy hem nogtans doen Hangen: want zijnen meening was waar / dat hy hem liet gaan / dat hy van den volke zoude dood geslagen werden. Des niet te min daar werd zo veel gesproken met den Rigger / dat hy niet en zoude Gehangen werden aangestien hy ontschuldig was. Doe zepde de Rigger tot Fortunato / maakt u terstond uit den Lande: want de Vrouwen van der straten zullen u doodslaan / ende twee knechten lepen hem aan 't water / also voer hy uit den Lande. Als nu Hieronimus met zijn Huysgesin Gehangen was / zo liet den Koning het gemeene volk Hieronimus huys plunderen / maar de Heeren van des Konings Rade hadden 't beste te boren weg / als dat de andere Florentijnen en Lombaarden hoorde / breesden zy zo zeer booz haar Lijf en Goed / ende zonden den Koning een groote somme Gelds / om dat hy hen zetter geleyde geben zoude / aldus werd de Koning tot goedertierentheid geneigd / ende gaf hen hyn geleyde / dat zy mochten kopen en verkopen gelijk zy te boren gedaen hadden. Maar dat Hieronimus Roberti tot dese schanden kwam / geschiede na uit-wijfen van de Keysferlijke Rigten / om dies wille / dat hy de Dood gewogen had.

Hoe des Konings kostelijke Juweelen van
deez' Edelmanns Huysvrouwe onder een
Koetsse gevonden werde.

Als de zaken aldus een einde hadde / so hadde de
Konig geerne geweten waar zijn Juweelen wa-
ren: want hy hadde daar groot goed om gegeven /
ende hy begeerden nog eens te betalen. Hierom dede
hy uitroepen / waar 't sake dat iemand konde bescheid
zeggen waar die Juweelen gebleven waren / die zoude
Dusend Nobelen hebben / ende men schreef Brieven
aan de Hoven van Koningen / Princen en Heeren /
ook aan de Rijke Magtige Steden / of 'er iemand
kwame die zulke Juweelen veelt hadde / dat men die
zoude aanhouden / maar zy en kostten niet vernemen.
Dit bleef nu zo staande tot dat des Edelmanns Huis-
vrouw haar Gespelen en Gebuurkens noden om met
haar te komen Eten / onder dese was een die ook
hoorts te horen Weduwe was geworden / dese zepde
wilt gy mijn raad volgen ik zal uw leeren hoe gy u-
wen Man haast vergeten zult / maakt de Bedstede in
een ander Kamer / of wilt gy dat niet doen / zo ver-
set de Koetsse dan op een ander plaatsse / en als gy
's Abonds slapen gaat / zo denkt op een Schone
jonge Geselle / die gy geerne tot eenen Man hebben
zoud / ende zegt dan hier en baat nu geen treuren /
de Doden zal men vergeten / de Levende zal men
gedenken / zo dede ik toen mijn Man gestorven was.
De Vrouw nu antwoorde: Gy lieve Gespeele mijn
Man is my zo lief geweest / dat ik zijns niet haast
vergeten kan. Nogtans onthield zy de woorden / en
zo haast als de Vrouw uit den Duse was beoost
zy haar Slaaphamer te rupmen / haar Mans Kist-
ren en Koffers uit de Kamer te dragen / en hare in de
Stede te setten / ook hare Mans Koetsse op een andere
plaatsse /

plaatsse / en als men de Koetsse verfelde / zo stond dat
Ladeken met de Juweelen onder het Bedde. Dit
zag de Vrouw / nam dat en bewaarde het. En boozte
dede sy de Kamer opschliken / en een van haar naaste
Vrienden halen / en zepde hoe sy de Juweelen onber-
hoeds gebonden hadde / also begeerde sy raad wat sy
met de Juweelen doen zoude. Als nu haar Cousijn
hoorde dat de Juweelen gebonden waren / was hy
blijde / en zepde: wilt gy mijn raad volgen? zo zal ik
u raden dat gy de Juweelen van stonden aan neemt /
ik zal niet u gaan bestien of top zelve booz den Konig
konnen komen / en hem de Juweelen in handen geven.

Hoe den Edelmanns Huysvrouwe den Ko-
ning de Juweelen Overleverde.

Dese raad hoorde de Vrouw geerne / en sy maakte
haar Praap toe in haar Weduwe klederen / en
kwam met haren Cousijn in 's Konings Paleis / en
begeerde zelve booz den Konig te komen. Dit werd
de Konig geseld / die ook toeliet dat mense zoude la-
ten komen in de Koninglyke Sale: als sy booz den
Konig kwam / knielde sy neder en beweest den Ko-
ning grote eere ende zepde: Genadigste Heer Konig /
ik uwe arme Dienaresse come booz uwe Majesteit /
en gebe te kenne dat de Juweelen die gy mijn Man
Zaliger bevolen had / om te leveren de Hertoginne
van Bourgondiën / dat ik die heden gebonden hebbe
in mijn Slaaphamer achter een stijl van de Koetsse in
dit Ladeken / en zo haast als ik dat vant ben ik ge-
komen om 't zelve in u handen over te leveren / en
dit zeggende / gaf sy hem de Juweelen: de Konig
dede dat Ladeken open en vant de Juweelen also zy
behoorden te zijn: Het behaagde den Konig zeer wel
dat de Vrouw zo neerstig geweest / en de Juweelen
niet

niemand vertrouwd hadde / daarom dacht hy dat het wel hebben zoude dat hy haar iets schonk om haer een Houw te vergeten / aangemeckt dat haren goeden Man om de Tuweelen wille zijn Leven verlooren hadde / aldus riep hy tot hem een Jong Edelman / en zeyde : Ik hebbe een bede aan u / die begeere ik dat gy my niet en wepgerd / de Jongeling antwoorde : Genadige Heer Koning gy behoord my niet te bidden maar te gebieden. Aldus zo bede hy een Priester komen / en in zijner Presentie gaf hy de Weduwe den Jongeling tot eenen Man / en gaf haar groot Goed ten Houtweljk. Toen ging de Vrouw tot haar Gespeelen en bedankte haar zeer van den Raad die zy haar gegeven hadden / dat zy haar Bedstede verstellen zoude / en zeyde waar te zake dat ik u raad niet gevolgd en hadde / zo en zoude onse Heer Koning zijn Tuweelen niet hebben / nog ik geen schoonen Jongman.

Hoe

Hoe Fortunatus in een Woud
verdoolde, en daar in 's nagts bleef
slapen, in groote zorge
zijns levens.

Nu hoorde hoe dat het Fortunatus voortging naar dat hy van der Galgen verloft was. Als hy geen Geld meer had zo haaste hy hem zeer om uit Engeland te komen / en kwam in Picardiën / daar hadde hy geen geduld / maar hy en kost geen Heer vinden. Daar ging hy voort en kwam in Byttanjen / toen kwam hy in een Wildernisse daar hy de gantsche dag in verdoolde / als den nacht aan kwam / kwam hy aan een oude hutte / daar men voortjds glas in gemaakt hadde / toen was hy verblijft meynende daar in eenige Lieben te vinden / maar daar was niemant / en hy bleef dien nacht in de hut / met groote honger en zorge die hy hadde van het wild gedierde / en verlangde zeer na den dag / hoopende dat hy wel gelukkig uit dese wildernisse zoude komen / op dat hy niet van honger en sterbe. Als nu den dag aan kwam / meinde hy dwers door het Bosch te gaan / en hy ging na de lengte / en hoe hy langer ging / hoe hy minder uit het Bosch geraakten / en also bracht hy den tweeden dag door met groot lyden en verdriet / en toen den nacht aan kwam / werd hy zeer moede / want in twee dagen hadde hy niet gegeten / en also 't geluk gaf / kwam hy aan een Fonteyne / daar dronk hy met groote lust / het welk hem zijn hert ververst. Ende als hy by de Fonteyne zat / begon de Maane zeer klaar te schijnen / ende hy hoorde een groot getter in het woud / ende de Beepren grimmien. Toen dacht hy dat het daar niet goet was langer te zitten / want het wild gedierde zoude hem haast vercast hebben / ende dat het nu beter waer dat hy op een

een Boom klom: albus klom hy nu niet bezte van de Fonteyne op eenen hogen Boom / ende zag hoe dat 'er menigerhande wilde Dieren ter Fonteyne kwamen om te Drinken / ende hoe zy maklikeren Sloegen en Beten; maar onder allen was een half volwassen Bepz / die rook Fortunatus op den Boom / ende hy begost op den Boom te klauteren. Fortunatus die ziende werd zeer bezeest / en klom hoe langer hoe hoger op den Boom ende den Bepz hem sterk na / maar als Fortunatus niet hoger mocht / zo lepde hy hem op een tak / en trok zynen Degen uit en stak den Bepz

in zyn Hoofd / en gaf hem menig wonde / doe werd den Bepz toornig / en sloeg met een van zyn voorszten Poten na Fortunatus also rijdelijk / dat hy tupselde van hoven neder / en maakten zo groot getier dat het gebuis dooz het geheele Woud ging / en toen vloeren alle de andere wilde Beesten also snel als zy koften. Als zy nu alle weg waren / zo lag de Bepz onder de Boom / ende had zo gevallen / dat hy van der Stede

Stede niet komen en mogte. Hier en tussen zat Fortunatus op den Boom / en begost zo groten vaak te krijgen / dat hy zorgde dat hy in Slaap vallen zoude / en bzeken Hals en Been. Ende met verbaarder Hertzen klom hy vanden Boom / nemende zynen Degen / zo stak hy in den Bepz een diepe Wonde / en zoog dat warm Bloed daar uit 't welk hem een wepnig kragt gaf. Nogtans had hy zo groten vaak / dat hy hem neder lepde hy den Doden Bepz / en viel in Slaap wel vast tot 's morgens toe; toen werd hy wakker / en zag vooz hem staan een ober Schoon Drouw Persoon.

Hoe Vrouw Fortuna Fortunato een Borse gaf, daar altijd Geld in was.

Fortunatus de Drouw aansende begost daar ober Heerlijk te Loben ende te Danken / zeggende: O Ik Gelukkige! wat behoorde ik daar vooz Dankbaar te wesen dat ik een Mensche heb mogen zien eer ik sterbe? ende voorsz zepde hy O liebe Afsrouw! ik bid u om de Gracie wille / dat gy my tog Raad geeft hoe ik uit dit Bosch mag komen: want het is heden den derden dag dat ik in dit Woud Verdoold ga / zonder enige Spijse / en vertelde haar wat hem geschied was met den Bepz. Toen bzaagde sy hem van waar dat hy was. Hy antwoorde uit Cipers. Sy zepde wat gaat gy hier omme? Hy antwoorde / Armoede dwingd my dat ik hier om ga / en zoekie of my 't Geluk zo veel dienen wil / dat ik mijn dagelijks Doedsel mag hebben. Sy zepde / Fortunatus en bzeest niet ik ben Fortuna / ende dooz Influencie des Hemels zyn my verleend zes Victupteti: Die ik voorsz verleen mag een twe dize of meer na gelegentheid van de uren daar in de Planeten Regeeren;

te weten: Wijsheid / Rijksdom / Sterkte / Beson-
heid / Schoonheid en lang Leben. Nu heeft een vants
zes / ende en bedenkt u niet lang: want de Hure om
Geluk te geven is bijna gepasseerd. Daarom ver-
zinde hy hem niet lang en zepde: zo begeere ik Rijks-
dom / dat ik altijd Gelds genoeg hebbe. Terstond
nam sy een Borse en gaf die Fortunato / en zepde:
neemt dese Borse; want zo dikwils als gy u hand

daar in steekt / zult gy altijd daar in vinden tien stukk-
ken Gouds: ende dese Borse zal die Diertuit hebben /
u en uwer Kinderen leven lang / 't geluk geve wie die
heeft. Fortunatus / hoe zeer hem Hongerde / zo
wlerd zyn Verte nochtans geconformeerd met de
Borse / en zepde: O Alderdeugdelijste Juffrouw!
nu gy my zo grotelijks begiftet hebt / zo is 't wel re-
den dat ik ook Verobligeerd sy / om uwent wille ook
iets te doen. De Juffrouw zep tot Fortunato / nu
gy zo gewillig zijt om tegen my te verdienen de
Deugd

Deugd die ik u gedaan heb / zo zal u drie dingen be-
beelen / die gy om mijnent wille doen zult u Leben
lang / altijd op den dag van heden. Dat eerste is gy
zult desen dag vieren / geen Vrouws Persoon beken-
nen / ende alle Jaren in wat Land gy zijt / vzaen
waar ergens een Arm man een Hutbaare Dochter
heeft / die zulze zupberlijk klede / en geven haar On-
ders vier Honderd stukken Gouds om die ten Houtwe-
lijken Staat te brengen. Fortunatus zepde: O Al-
derdeugdelijste Juffrouw! en twijfeld daar niet aan
ik zal dat Gerlijk doen / zo lang als ik lebe / des niet
te min Fortunatus zorgde noch hoe hy uit het Bosch
geraken zoude / en zepde: Overschone Juffrouw geest
my nu raad / en helpt my dat ik uit dese Wildernisse
komen mach: sy zepde dat gy in dit Bosch verdoold
gegaan zijt / dat is u Geluk geweest / nu dan volgd
my na: aldus lepde sy hem dwers door 't Woud: en-
de vragt hem op een Gebaanden weg / ende zepde
volgd desen weg / maar keerd niet omme / om te zien
waar ik zal verbaren / zo zult gy haast uit dit Bosch
komen. Fortunatus dede zo hem die Juffrouw d'ied /
en volgde de Baan / ende komende uit het Bosch /
zag hy daar een grote Verberg staan / ende als For-
tunatus hy de Verberg kwam: zo trok hy de Borse
uit zyn Boesem om te besien of 't also was / ende dook
om te weten wat hy Verteeren zou / want hy had an-
ders geen Leergeld. Aldus stak hy zyn hand in de
Borse ende langde daar uit thien Kronen / toen was
hy blijde / ende ging in de Verberg ende zepde tot den
Waard dat hy hem 't Eten geven zoude / hy zoude 't
hem wel betalen: dit behaagde den Waard wel / ende
zette hem voor van 't beste dat hy had.

Hoe Fortunatus in de Herberge ging, en hoe hy een Woud Graaf zekere Schone Paarden Onderkocht, daarom hy Gevangen wierd, en kwam in meer Perykel dan ooyt te voren.

Fortunatus At en Dronk en versade zijnen Honger / blijvende daar twee dagen lang / en kocht van den Waard een Rijd Parnas / om te bet een Heeren dienst te krijgen / ende hy betaalde de Waard naar zijn eisch: voorsz vzaagde hy den Waard of men daar geen schone Paarden te koop vond: hy zepde ja hier is gisteren een vzeemd Koopman gekomen met vijftien schone Paarden / en hy trekt op de Bzullost van den Hertog van Bzittanjes met des Konings Dochter van Arragonia / en onder deselve zijnder dze daar vooz bied ons Heer Graaf dze Honderd kronen / en de Koopman wil dze Honderd twintig hebben. Fortunatus ging heymelijck in een Kamer / en nam uit zijn Bozse zes Honderd kronen / en stak die in zijn Cassé en ging tot de Waard / en zep / waar is de Man met de Paarden ik wilse gaan zien? de Waard zepde: Ik zorge hy zalse u niet laten zien / want ons Heer Graaf hesst nau geloost getweest die te zien. Fortunatus zepde: staan mp de Paarden aan ik zalse mischlen zo wel derben kopen als de Graaf; dit dagt den Waard spottelijck te zijn dat hy also Rijkelijck spzakk / en dat hy geen kleren na advenant aan hadde / niet te min hy lepde hem tot den Kostuisscher en spzakk zo veel met hem / dat hy hem de Paarden liet zien / zp nu behaagden hem aile zeer wel / maar die dze stonden hem best aan / die de Graaf gekocht zoude hebben / daarom nam hy dat Geld en telden hem dze

dze Honderd en twintig kronen en liet de Paarden in zijn Herberg lepde. Coen beval hy den Waard dat hy zien zoude na twee knechten / hy zoude hen goeze Bagie geven. Hier en tuffen hoorde de Graaf dat Fortunatus de Paarden gekocht hadde / 't welk hem zeer speet / want die Paarden stonden hem wel aan: aldus zand hy een van zijn Dienaars tot den Waard / en dede hem vragen wat Man dat het was die hem de Paarden onderkocht hadde? de Waard zepde: ik ken hem niet / want hy is in mijn Herberg te voet gekomen als een Rupters knecht / met Rijd Parnas / en zepde tot mp: dat ik hem van 't Beste vooz zetten zoude / hy zou 't mp wel betalen / maar zijn wesen stond mp zo wel aan / toen hy een Maaltijd gegeten hadde / zoude ik hem de tweede niet gebozgd hebben / hy hadde de eerste te voren betaald.

Hoe Fortunatus Gevangen werd en gevraagd, wie hem de Borle gegeven had.

De Knecht kwam tot den Graaf en vertelde hem dat de zaken / de Graaf horende dat hy geen Geboren Edelman was / zep tot zijn Dienaeren met grote Gramschap / gaat heeren en Vangd hem: want hy heeft dat Geld Gestolen / Geroofd / of temant Vermoord: also namen zp hem Gebangen / en lepden hem in een herde Gebangenisse / en vzaagden hem van waar hy was? hy zepde: Ik ben uit Cipers / van een Stad geheeten Famagusta. Sp vzaagden hem wie zijn Vader was? hy zepde: een Arin Edelman. De Graaf horende dat hy uit verre Landen was / vzaagde hem waar hy dat Geld gekregen had? dat hy also Rijk was: hy antwoorde / dat Geld is mijn / en ik mepne dat ik niemant Schuldig ben te zeggen waar ik dat Geld gekregen hebbe / waas die

mp betijen woll / dat ik hem Geweld of Onrecht ge-
daan hebbe / die betrekke mp voer u Genade te Rech-
te / ik zal mp verantwoorden. De Graaf zepde u
klappen en helpt u niet / maar gp zult zeggen van
waar gp dit Geld krijgt ? ende dede hem leyden ter
plaatsse daar men de Misdadige Dijnigd. Als For-

tunatus zag dat men hem zo hanteeren woude / werd
hp zeer bevreest: nochtans nam hp voer dat hp liever
wilde sterben / als dat hp zeggen zoude wat Virtupten
dat de Borse had: als hp hing met zwaar Gewigt
aan de Wage / zo zep hp laat mp af ik zal u ant-
woord geven op al het gene gp mp vraagd. En als
hp afgelaten was / zo zep de Graaf / nu zegt het mp
waar gp zo veel Kronen gehaald hebt? Hp antwoor-
de / ik heb in 't Bosch Verdoold geweest tot op den
derden dag zonder Eten / en toen mp 't Geluk die
genade gaf dat ik uit het Bosch kwam / vand ik een
Borse daar in waren zes Honderd en thien Kronen /
de

de Graaf zepde: waar is die Borse? Fortunatus ant-
woorde / ik nam dat Geld en stak dat in mijn Caffe
en wierp de Borse in 't water. De Graaf zepde / O
du Schalk wilstu dat mijn is ontzagen / gp zult ge-
waar werden dat gp u Lijf en Goed verbeurd hebt /
want al dat in 't Woud is dat hoorz mp toe. Fortu-
natus zepde: Genadige Heer / ik hebbe van u Reche
niet geweten. De Graaf zepde / mp leid daar niet
aan dat gp 't niet geweten hebt: nu maakt u gereed /
heden neem ik al u Goed / en morgen 't Leben. For-
tunatus dacht in hem zelven / ellacy toen ik nu de
keur hadde van de zes Gaben / waarom hoog ik niet
Wijsheld voer Rijkdom? zo waar ik nu niet in dese
grote Angst en Rood / en hp begoft om Genade te
bidden / zeggende: O Genadige Heer! wat zoude u
mijn Sterben Profiteeren? neemt u Goed dat ik ge-
bonden heb / en laat mp Leben zo zal ik voer u bid-
den alle de dagen mijnes Lebens. Hier toe woude de
Graaf niet wel verstaan / want hp zorgde dat hp
zulkis klagen zoude / nochtans werd hp tot Barmher-
tigheld beweegd voer Bede van zijn Dienaers. Al-
dus liet hp hem des Roshams genieten / en gaf hem
zijn Gereedschap weder met een Paar Kronen Ceer-
gelds. Des morgens vroeg dede hp hem uit 'er Stad
leyden / en hp moest zweren zijn Leben dagen niet
meer in des Graven Land te komen 't welk hp oek
bede: toen was Fortunatus Blijde dat hp also af-
kwam / want had de Graaf het recht bescheid gewe-
ten / hp zoude hem also niet laten gaan hebben. Als
nu Fortunatus Los was / en dorste hp geen Geld uit
de Borse nemen om het te Verteeren / maar gtag
twee dagen lang Bedelen / want hp zorgde dat men
hem wederom mocht Dangen / als men bevond dat hp
Geld had / aldus kwam hp te Andegabis / 't welk
een Hoofstiad is in Brittanje / en leid aan de Zee:

daar lag veel Volk van Doxten en Heeren / dewelke wachteden op de Koninginne om haar Cere te betwysen op haar Bruiloft / met Coznojen / Vansen / &c. Dit zag Fortunatus geerne / maar hy dagte / zoude ik hier doen na ik wel vermag / zo mogt het my gaan gelyk 't met den Woud Graaf / des niet te min hy kocht twe schone Paarden / en huurde een knecht / ende Reed in de beste Berberg die te Andegavis was; want hy begeerde aldaar te blijven tot dat de Bruiloft zoude gehouden zijn. De Koninginne kwam over Zee / en werd kostelyk ontfangen van haar Bruidegom / en andere Princen en Heeren / also hield den Hertog een kostelyk Feest / dit duurde wel zes weken en drie dagen.

Hoe Fortunatus te Andegavis in Brittanje kwam, om de Feest van den Hove te zien.

Als Fortunatus dit al zag / behaagde het hem wel / en hy deed ook anders niet dan ten Hove sijden / ende liet niet in de Berberge: dit behaagde den Waard niet wel / want hy kende hem niet / en zorgde dat hy zonder Betalen licht zoude mogen weg sijden / daarom zepde hy nu tot Fortunato / liebe Vriend ik kenne u niet / doet zo veel en betaald my alle dagen. Fortunatus nu werd lacchende / en zepde: Liebe Waard / ik zal niet weg gaan zonder u te betalen / en nam uit zijn Borse Honderd Kronen / en gaf die den Waard / en zepde: neemt dat Geld / en als u dunkt dat ik meer verteert hebbe / zo zal ik u meer Gelds geven. De Waard nam 't Geld en begoft Fortunatus in grote Cere te houden / en dede hem by de beste ter Tafel zitten / en gaf hem een Gerlijker Kamer daer hy slapen zoude. Als Fortunatus by andere Heeren ter Tafel zat / zo kwamen menigherhande Speelieden voer der Heeren Tafel / om de Lieden te verma-

maken / en ook om Geld te winnen. Binnen midde-ten tijd kwam daar een Oud Edelman die klagde de Heeren zijn Armoede / en zepde dat hy een Edelman was / Geboren uit Siberia / en hadde zeven Jaar uit zijn Land geweest / ende doorwandeld tw. Keiserrijken en twintig Kersten Koningrijken / en also hy hem zelven uitgeteerd hadde / begeerde hy een Penning om weder na Huis te kepsen. Toen zat daar een Graaf ter Tafel die zepde: hoe heten alle die Koningrijken? de Edelman noemde se hem de eene booz en de ander na / en zep: daar is geen Koningrijk of 't heeft drie of vier Hertogen onder hem / zondt de andere Land-Heeren / dese heb ik alle besocht / ende elk Land heeft zijn bysonder sprake. De Graaf zepde: ik woude dat ik over al met u geweest hadde: ende dat ik weder hier waar; ende de Graaf schonk hem vier Kronen / en zepde: is het u gelegen dat gy hier blijft / zo lang als de Feest duurd? ik zal het booz u betalen / hy dankte hem / ende zepde: dat hem zeer verlangde 't Huis te zijn by zijne Vrienden. Fortunatus dogt in hem zelven / kost ik hem daar toe verwilligen dat hy mijn Leidsman ware over Land / ik zoude hem rijkelijch begiften. En zo haast als de Maaltijd gedaen was / dede hy hem tot hem komen / ende vraagde hoe hy hiete / hy zepde: Leopoldus. Fortunatus zepde: ik hebbe verstaan dat gy verre gewandeld hebt / en ter Hove by veel Koningen geweest. Nu ben ik Jong / en zou geerne in mijn Jonge dagen wandelen / terwijle dat het my lust / en woude gy mijn Leidsman zijn / ik zoude u een Paard onder u geven / en een eigen knecht huren / en houden als mijn eigen Broeder / en geven u goede Gage. Leopoldus antwoorde: Ik zoude wel mogen lijden dat men my Certijk hield / ende dat men my genoeg gabe / maar ik ben nu Oud / en heb Wyfen kinderen / die weten van my niet / en de

naturelijke Liefde dwingd my / dat ik weder na huis moet. Hy antwoorde hem en zepde: Leopoldo doet na mijn wille / zo zal ik met u trekken na Hibernia / ende zal u Wijs en Kinderen eerlijk beschenken: en als wy ons Reis gedaen hebben / ende dat wy weder te Famagusta in Cypers komen / zo zal ik u versien van Knechts en Meisjes u leven lang. Leopoldus dagt de jong Man beloofd my veel waarde zaken / 't waar een goed Geluk in mijn Gude dagen. Daarom zepde hy tot hem / ik zal doen wat gy wilt / hy zo bezre gy doet het gene dat gy my beloofd: ende en begint het niet of hebt Gelds genoeg / want zonder Geld kan men 't niet ten Ginde brengen. Fortunatus zepde: zorgt niet / ik weet in alle Landen Gelds genoeg te krijgen / daarom beloofd my dat gy hy my blijven zult en die Reys vol-einden? Hy zepde: zo beloofd my ook dat gy my houden zult het gene gy my beloofd hebt? also beloofden zy beyde malkanderen in goeder Trouwe / ende dat zy de een den anderen in geender nood verlaten zoude: als zy dit aldus besloten hadden / zo nam Fortunatus twe Honderd Kronen en gaf die Leopoldo / zeggende: gaat henen koopt twe Schoone Paarden / ende huurt een Knecht / en als hy u niet wel diend zo huur dan een ander / ende als gy geen Geld hebt zo zal ik het u geven / dit behaagde Leopoldus wel / en dagte dat het een goed begin was / en hy maakte hem op na dat het hem luste / desgelijks dede ook Fortunatus / hy en nam niet meer dan twe Knechten en een jonge / en zy werden eens dat zy door alle Landen en Koninkrijken wandelen zouden / ende in den eersten zouden zy dat Roomse Rijk besien / daarom Reden zy op Neurenberg / Weerd / Augsburg / Roedingen / Alim / Conslans / Basel / Straatsburg / Ments / Keulen / daar naar trokken zy van Keulen na Brugge in Vlaanderen / en van Brugge na Londen.

Hoe

Hoe Fortunatus met zijne Dienaars na Huys trok, ende hoe zy t'zamen in Sint Patricius Vagevuur gingen.

Als zy daar gekomen waren / hadden zy noch zes dagen Reysens tot Hibernia / in de Stad daar Leopoldus woonde. Toen begeerde Leopoldus aan zijnen Heer Fortunatum / dat hy met hem derwaerts Reysden wilde / het welk hy geern deed. Aldus Reysden zy te zamen na Hibernia / en kwamen in de Stad van Malozik / daar Leopoldus woonde / en daar band hy zijn Wijs en Kinderen also hy die gelaten had / uitgenomen dat een van zijn Soonen had een wijf genomen / ende een van zijn Dochters een man / die blijd waren dat hy gekomen was: Fortunatus wetende dat hy niet veel Gelds meer en had / gaf Leopoldus Honderd Nobels / dat hy alle dingen eerlijk en wel beschikken zoude / zo woude hy komen en met hem Bzolijs zijn / also deed Leopoldus alle dingen kostelijk bereyden / ende node daar toe zijn Kinderen / haar Mang en Wijs / en alle andere goede Bzenden / en hielden kostelijk Hof. Fortunatus was bzolijs met hem / ende als zy Begeten hadden riep hy Leopoldo / en zepde tot hem: gy zult Dorlof nemen aan u Wijs en Kinderen / ende neemt dese drie Dorfen / in elk is vijf Honderd Nobels / ende geeft de eene u Wijs / u Soone de tweede / en u Dochters de derde / tot een Gedenkenisse / dat zy dan hebben daar op zy Ceeren mogen. Leopoldus was verblijd en dankte hem hoor de grote Gifte / ende verbljide daar mede zijn Wijs en Kinderen. Fortunatus had gehoord / dat 'er noch twe dagen Reysens was tot in de Stad daar Sint Patricius Vagebuur is / dat begeerde hy te zien: Aldus Reden zy met Bzeugde in de Stad

Stad van Verniers / daar in leid een grote Abdie / en in de Kerk achter 't Hoge Altaar / is de Deur daar men in gaat in dat Donker Hol / het welk men heet Sint Patricius Dagebuur. Hier zo werd niemant

in gelaten zonder Oorlof van den Abt. Toen ging Leopoldus aan den Abt en verkreeg Oorlof om daar in te gaan. Toen node den Abt Fortunatus en zijn Geselschap / dat zy met hem zouden komen Eten. Dit hielde Fortunatus vooz een grote Cere / en als hy ter Maaltijd komen zoude / zo hoort hy een Dat van de beste Wijn die hy vinden kost / en schonk dat den Abt : Die het zelve in goeden dank aan nam : want in dat Klooster wierd 'er wepnig Wijn gebruikt. Als de Maaltijd nu gedaen was / zepde Fortunatus : Genadige Heer is het zake dat het niet tegens uwe Eertwaardigheid is / zo begeer ik te weten de oorzaak waarom men zeld dat hier Sint Patricius Dagebuur is ? Den Abt zepde : dat zal ik u zeggen ; Vooz veel

Kon=

Honderd Jaren is dese plaats een Wildernis geweest / en niet veze van hier was een Abt met name Patricius / een zeer Devotig man / die kwam dikwils in de Woestijne om Penitentie te doen / ende op eenen tijd vand hy dese Spelonke / die zeer lang en diep is / daar ging hy in zo veze en zo diep dat hy niet en wist hoe dat hy daar uit komen zoude. Toen viel hy neder op zijn knien / ende bad om Uitkomst zeer Devotig / om verhoringe te erlangen / van dooz eenig middel uit dese naere Spelonke te geraken / en terwyle hy om de Gzatie in Devotie was / hoorde hy noch verder eenen zeer jammerlijk Geschrey / ende hoorts na desen gaf hem het Geluk de genade / dat hy uit de Spelonke kwam / daar vooz hy grotelyk Dankbaarheid betoonde / en kwam in zijn Klooster. Fortunatus zepde : wat zeggen de Pelgrims als zy daar uit komen ? De Abt antwoorde / ik vrage niemant / maar sommige zeggen datse een Ellendig roepen gehoord hebben / sommige zeggen datse niet gehoord of gesien hebben / maar zo datse grote Gzoutwelen en vrese hadden. Fortunatus zepde : ik hebbe veze gewandeld / ende en zoude ik in de Spelonke niet gaan ? zo mochte het my namaals verwteten worden / daarom zo wil ik niet van hier / ik wil in het Dagebuur. De Abt antwoorde : als gy immer daer in wilt zo gaat niet te veze / want daar zijn veel Vtwegen / zo dat men lichtelyk daar in verholen kan. Fortunatus vzaagde Leopoldus of hy met hem daar in wilde ? hy zepde van ja. Des mozgens vzoeg maakten zy haar gereed / ende ontfingen dat H. Sacrament / daar na dede men haar de Deure van de Spelonke open. Aldus gingen zy daar in / ende de Priesters gaven haar de Benedictie en sloten de Deure toe. Toen gingen zy in de Dupssternisse / ende zy wisten niet waar uit ofte waar in : want zy waren haast verdoold / de Groepers van de Priesters hy de Deur / daar

zp haar op verlieten en hoorde zp niet meer. Toent en wisten dese twee haar zelven niet meer te helpen / ende kregen groten Honger. Ende toen begost Fortunatus onsen I. D. aan te voeren ende zepde: O Genadige I. D. ! komt ons te hulpe: want hier en helpt Silber noch Goud / ende zaten also neder gelijk Desperate menschen / ende hoorde noch zagen. En de Priesters gingen tot den Abt / en zepden hem dat die twee Pelgrims niet uit en kwamen / 't welk hem zeer leet was / principaelijk om Fortunatus wille / die hem zo goede Wijn geschonken hadde. Toech de Abt twist een oud Man die voer veel Jaren de Spelonke met hoorde gemeten had / die ontbood hp / en zepde tot hem: dat hp besien zoude / of hp twee Mans zoude weten uit de Spelonke te brengen / hp zepde zijns noch Levende? zo zal ikse daar uit brengen / ende hp maakte hem gereet met zijn Instrument / en ging daar in / en doozochte het eene Hol voer en het andere na / tot dat hpse bond / des waren zp zeer verblijd: want zp waren heel Onmachtig en Flauw / toen zepde hp dat zp haar aan hem houden zouden / en hp volgde zijn Instrument ende met 'er hulpe des Mans kwamen zp daar uit. Ende de knechten zepden tot Fortunatus / dat zp den Ouden man Honderd Nobels beloofd hadden / om dat hpse gezocht hadde. Toen gaf hp hem die Nobels / en noch meer. Na desen dede hp in zijne Berberge een kostelijke Maaltijd bereyden / daar toe zo node hp den Abt en alle zijn Broeders / en hp liet den Abt en het Convent Honderd Nobels tot een Memorie / dat zp 't Geluk voer hem Bidden zouden. Also namen zp Dozlof aan den Abt / en begosten wederom haar Kepsse te volbringen / en Geden na Calis en zo na Sint Joost in Piccardien / van daar na Parijs / dooz Frankrijk / dooz Spanjen / dooz Napels te Rome / also voort tot Venetien.

Hoe

Hoe Fortunatus tot Venetien kwam , en voer van daar na Constantinopolen om den Jongen Keyser te zien Kroonen.

Als zp nu te Venetien waren / hoorde hp zeggen dat de Keyser van Constantinopolen een Soon hadde / die wou hp doen Kroonen als Keyser / want hp was zeer Gub: Hier af hadden de Venetianen zehere Tijdinge / en daarom hadden zp een Galeje gereet gemaakt / ende daar toe een waardige Ambassade / met veel kostelijke Juwelen / die men den Jongen Keyser schenken zou: Fortunatus verdingde hem en zijn Volk op die Galej / en Doer met de Venetianen na Constantinopolen. Doe was daar veel vreemd Volk gekomen / dat men geen Berberg krijgen konde / men gaf de Venetianen eenen Huis bysonder / die en wouden niemant vreemds daar in laten / dus zocht Fortunatus met zijn Volk langen tijd Berberg / ten lesten vond hp een Waard dat was een Dief / die sloeg toen gade waar uit dat hp Geld nam / en hp merkte dat Fortunatus het Geld onder de Casel Leopoldo in de handen gaf / die de Waard betaalde. Nu hadde Fortunatus Leopoldo bevolen / dat hp geen Waard leys afstrekken zoude / maar wat zp eyschen dat gaf hp / en dat dede hp desen Waard ook. Hier en ruffen naakte den dag dat Fortunatus beloofd hadde een Arme Maget ten Houtwelijk te bestellen / en voer haar Houtweliks goed te geven vier Honderd stukken Gouds / daarom vzaagde hp den Waard of hp geen Armen Man wist die een Houtbare Dochter had / en van Armoede haar geen Man geven konde / dat hp dan den Vader tot hem wiffen zoude / hp zoude hem zijn Dochter uitstellen ter Ceren. De Waard zepde: Ja ik weet 'er meer dan een /

een / morgen zal ik een goed Cerbaar man by u byen-
gen met zijn Dogter : die dagt Fortunatus goed /
maar de Waard dagt / ik zal hem noch dese nacht het
Geld Stelen / terwijl dat zy het noch hebben / aldus
zo klom hy des Nachts door 't Gat terwile dat zy
vast Sliepen / ende doozochte alle haar Klederen /
meppende veel Lappen met goede Penningen in haar
Wambapfen te binden / maar hy vond niet / aldus
sneed hy Leopoldus zijn Bozſe af / daar in waren
wel Vijftig Ducaten / en hy sneed Fortunatus Bozſe
ook af / maar als hy dese Bozſe van buyten taſte / en
hoelde dat 'er niet in en was / zo smiet hy de Bozſe
onder de kroets / ende ging boozts tot de drie knech-
ten / ende sneed haar Bozſe ook af / en dede de Deu-
ren en Venſteren open / als of eenig Dief van der
Straten daar in geklommen ware : Als Leopoldus
wakker werd / en de Deuren en Venſteren open zag /
begoft hy de knechten heftig te bekijven / waarom
zy niet heymelijck uit gingen ende haren Heere lle-
ren ruſte / de knechten ontſprongen uit den Slaap /
en een iegelijck zepde dat hy het niet gedaen hadde.
Toen verſchikte Leopoldus / en ziende na zijn Bozſe /
zo was die af geſneden / en de Snoeren hing noch aan
de Gozdel : Toen riep hy Fortunatus en zepde : Heer
onſe kamer ſtaat ober al open / en u Geld dat ik noch
had / dat is my ontſtolen / dit hoorde de knechten /
en bonden dat hen zelven gebeurd was. Fortunatus
greep terſtond zijn Wambapfen daar de geluk Bozſe aan
was / en bond dat zy ook af geſneden was / toen werd
hy zo verſchikt dat hy neder zonk / en viel van hem zel-
ven in onmacht. Leopoldus en de knechten waren
verbaard / en het was hen leet van haren Heere / maar
zy wiſten niet hoe groot dat haar Heeren verlies was /
aldus laafden zy hem tot dat hy tot hem zelven kwam.
Als zy in desen angst waren / kwam de Waard ende
vraag-

vraagde wat daar te doen was ? en zepden dat alle haer
geld geſtolen was : de Waard nu zepde waerom hebt gy
niet toe geſien ? Zy zepden wy hebben de Deur en Ven-
ſteren geſloten / en wy hebben het alle open gebonden.
Toen ghitig de Waard tot Fortunatum / en zag dat hy
zo zeer veranderd was in zijn Aangeſicht / ende zepde :
Is het veel geld dat gy verloten hebt ? hy zepde dat het
niet veel en was. Toen zepde de Waard / hoe kund gy
u dan zo ontſtellen om een weinige geds ? Gy wilt de
ghier avond een arm ſchamele Deerne een Man geben /
ſpaard dat geld en verteert het. Fortunatus antwoorde
zeer ſantwelijck / het is my meer te doen om de Bozſe
dan om 't geld / daar is nu een klein Wiſſel-Brief te in.
Als de Waard Fortunatus zo bedroefd zag / wierd hy
betweegd tot Compaffe / en zepde : Laat ons gaan dese
Bozſe zoeken of wy die mogten vinden / want niemand
verblijd hem zeer van een pdel Bozſe / en hy bebreide de
knechten dat zy zoeken zouden. Toen kroop een van hen
onder het Bedde / die vond de Bozſe / ende zepde : hier
leid de Bozſe / en hy bragtse zynen Heere / en vraagde
hem of dat de Bozſe was ? hy zepde : laat my 't beſien
of het de rechte Bozſe is / die my afgeſneden is : toen
was 't de rechte Bozſe / maar Fortunatus was zorgen-
de / dooz dien zy geſneden geweest was / dat zy de kragt
verloren had / en hy dozſt daar niet in taſten dat het de
Lieden zagen : Fortunatus nu ging weder leggen dooz
dien hy ſlaawt was / ende onder het dekfel dede hy de
Bozſe open / en ſtak zijn hand daar in / en bevond dat
de Bozſe alſulke kragt hadde gelyk als van te voren /
hier ober was hy zeer verheugd : nochtans zo hadde de
Derbaardheid zo groot geweest / dat hy zijn Dertwe en
Sterkheid niet ſpoedig koſte weder krijgen / en bleef
dien dag te Bedde leggen : Leopoldus kwam tot hem
om te trooſten / en zepde : Heere zyt te vreden / wy heb-
ben noch Paarden / Silber Ketenen / Gulde Ringen /
en

en meer andere Juweelen / en is 't dat top geen geld en hebben / zo zullen wy u met der hulpe en gratie noch wel t' huis helpen: Ik ben mijn leven door meenig Koningrijken zonder geld getogen: Fortunatus antwoorde flautwelyk / en zepde: verliest een menſche zijn goed / zo verliest hy zijn moed. Wijsheid is te verkieſen boven Rijkdom / Sterkheid / Geſontheit / Schoonheid en lang Leben / dat kan niemant ſteelen / ende hier mede zweeg hy. Leopoldus verſtond deſe woorden niet / en wiſt niet dat hy de keur gehad hadde van alle deſe dingen / en vzaagde ook niet verder / deſ niet te min zy deden haar beſt / en vzagten hem daar toe dat hy at en weder tot hem ſelven kwam. Toen begoſt hy weder vzolijk te werden / 's abonds gebood hy de knecht dat zy kaarſen kopen zouden / en laten die de gantsche nacht in de kamer vanden / en dat een legelijk zijn bloot Swaard hy hem nemen zoude / op dat zy zo niet meer en zouden beroofd werden / 't welk zy deden. Fortunatus maakte ſterke Snoeren aan zijn Boſe / en zo lange als hy leefde liet hy de Boſe niet meer aan zijn Wambals hangen. Des morgens dan ſtond hy op met zijn Volk / en ging in de S. Sophia kerck / dankende en lobende den Heer Almachtig. Doe men nu Geybedikt en den Loſſang gefongen hadde / ging hy weder met zijn Volk op de Markt daar de Wiſſelaars en Kooplieden ſtonden / en als hy daar was / zo hiete hy zijn knechten t' huis gaan / en de Maaltijd gereet maken en gaf Leopoldus Geld / en zepde: Gaat koopt vijf nieuwe Boſen / terwijl zal ik gaan tot mijnen Wiſſelaar / en zal het geld vzen / ik hebbe geen vzeugd zo lange als wy zonder geld zijn. Leopoldus dede dat men hem hiete / ende vragt vijf Boſen / ende terſtond dede Fortunatus in een Boſe Honderd Ducaten / ende gaf die Leopoldo dat hy hem verſten zoude / en als dat uit was zo zoude hy hem meer

geben /

geben / hy gaf elk knecht een nieuwe Boſe en thien Ducaten daar in / waar van zy hem zeer bedankten. Fortunatus dede vier honderd Gulden in een Boſe en zand die den Waard en zepde ik heb u te voren geſeid van eens armen Mans Dochter / die ik begeere ten Houtwelyk te helpen / hy zepde: ik zal u eenen vzen / en de Dochter met hem / op dat gpe ſelſe ziet. Den Waard ging tot de goede Man / en zepde dat tot zynent een Rijk Gaſt ter Herberge lag / ende dat hy met zijn Dochter daar komen zoude / hy hoopte dat het grotelykſ zijn Profijt wesen zoude.

Hoe Fortunatus eenen Arm Mans Dochter uit Huwde, en hoe hy vier Hondert Ducaten ten Huwelyk gaf.

De Vader van 't Meisje was een Schryn-werker / deſe zepde: Ik wil mijn Dochter nergens liden / miſſchien hy zoudeſe te ſchande vzen / ende met een knechtſlaken haar Cere willen beteren; zegt hem / wil hy haar Deugd doen dat hy dan hier come. Dit ſpreed den Waard zeer / en zep het Fortunato / meenende dat het hem ook ſpijten zoude / maar hy zepde: Leid my tot den Man / en hy nam Leopoldus met hem. Aldus gingen zy in deſ Mans Huis / en hy zepde: Ik heb gehoord dat gy een Dogter hebt die Hutobaar is / laats hie komen en de Moeder met haar: hy zep waar toe? Fortunatus antwoorde laats hie komen 't is haar Geluk. Hy riep de Moeder en de Dochter / zy kwamen bepde / en Schaamden haar zeer: want zy hadden zeer kwade klederen aan / en de Dochter ſtond achter de Moeder op dat men haar kwade klederen niet zien zoude. Fortunatus zepde; Meisjen komte nader. Hy vzaagde den Vader hoe oud dat zijn Dochter was? hy antwoorde twintig

Jaren / hy zepde: waarom hebt gy haar zo oud laten worden dat gy haar geen Man gegeven hebt? De Moeder kost niet bejden tot dat de Vader antwoorde / en zepde: Sy zoude wel over zes jaren groot genoeg hebben geweest / maar wy hebben geen goed om haar uit te zetten: Fortunatus nu zepde: of ik haar Houwelyk goed geve / weet gy een Man voor haar? De Moeder zepde onse Gebueman heeft een Soone die heeftse lief / en had sy iets hy namse geerne ter Wyve. Hy vzaagde de Maget hoe staat u de Geselle aan? Sy zepde: ik heb geen hant / die mijn Vader en Moeder myn geven / die begeert ik te nemen: de Moeder kost noch niet wel zwijgen / en zepde: Heere sy liegd / ik weet wel dat sy hem lief heeft / ende dat sy hem van herten geerne hadde: Fortunatus ontbood den Jongeling / en als hy kwam bejaagde hy hem wel / ende nam de Borse daar hy de vier honderd Ducaten in geleid hadde / en schudde die uit op de Tafel / en zepde tot de Jongeling: begeert gy de Maget ten Houwelyk? en gy Maget / begeert gy de Jongeling tot een Man / zo zal ik u dit geld ten Houwelyk geven? de Jongeling zepde: meend gy 't niet erust zo ben ik gereet: de Moeder antwoorde / zo is mijn Dochter ook / aldus dede hy een Priester komen / die Trouwdesse in Presentie van Vader en Moeder / toen zo gaf hy hen dat gereed geld / en gaf de Wylde Vader tien Ducaten / dat hy hem en zijn Wyf daar mee kleden zoude / ende gaf hem noch tien Ducaten dat zy van Wypluse zouden houden / hier af nu waren zy van herten blijde / dankende Fortunatus: als nu 't Houwelyk gemaakt was / gingen zy weder in de Herberge / Leopoldus verwonderde hem dat zijn Heer zo mild was / en dat hy nochtans zo zeer ontsteld was / om een luttel gelds dat hem ontstolen was. Dit speet den Waard zeer dat hy de Borse met de vier honderd Ducaten niet gebonden hadde / en dagte heeft hy zo veel gelds

uit te geven / zo moet ik noch meer onderstaan haar Borsen te plupfen: De Waard wist wel dat zy des nachts een groote Kaars lieten staan bernen / die zy daar toe hadden laten maken / daar om als zy weder tot des Keisers Feest gegaan waren / zo maakte de Waard dat hy in haar Kamer kwam / en boorde gaten in de Kaarse / en dede daar water in / en plakte dan de gaten weder toe. Alus nam hy voor dat hy zijn Gasten dien nacht weder beschadigen zoude / en om dit genoegelijker te doen / gaf hy hen 's Abonds de beste Wijn te drinken / meenende dat zy haast slapen zouden. Als zy nu te Bedde gingen / en haar Kaarse gereed gemaakt hadden / zo ledden zy elk haar bloot Geweer by haar / ende meenden zo zonder zorg te slapen / als zy ook deden.

Hoe de valse Waard te Constantinopelen des Nachts in de Kamer kwam om te Steelen, en hoe Leopoldus hem versloeg.

Maar de Waard en sloop niet: want hy dagte hoe hy zijn werk best volbrengen zoude / en als hy zag dat de Kaarse niet meer en brande / zo kroop hy door het gat / en kwam aan Leopoldus bedde / en begonst onder zijn hoofd te plupfen / maar Leopoldus die sloop niet / en hadde een scherp snijdend Zwaard by hem op het dekfel leggen / dat greep hy en sloeg na hem / de Dief bukte / maar niet genoeg: want hy gaf hem sulck een slag in zijn Hals / dat hy dood ter Aarden viel. Leopoldus riep de knechts gramelijck / en vzaagde waarom dat zy 't licht niet gedaen hadden? Sy zepden: dat zy 't niet gedaen hadden. Leopoldus zepde: iemand ga van stonden aan en ontstekte een licht / en de andere staan met

blote zwaarden aan de deure / dat 'er anders niemant
uit en ga: want daar is een Dief in de Kamer: een
van de knechten liep haastelijck en bragt een licht / en

zepde doet de Deur wel toe dat hy ons niet en ontga /
ende beginnende te zoeken / zo bonden zy den Waard
met een hout in zijn Hals dood ter Warde liggende
hy Leopoldus Bedstede: Als Fortunatus dat hoorde /
zo was hy zijn leef-dagen noit zo verschrikt / en
de zepde: O mijn het waer een kleine zake dat wy
alle ons Goed verloren hadden / maar nu is 't om alle
ons Lijf en Goed gedaan. Ende hy zepde tot Leo-
poldus: Och och! wat hebje gedaan dat gy de Waard
Dood geslagen hebt. Leopoldus zepde: Het was in
der nacht / ik wiste niet wie dat ik raakte / ik sloeg
na een Dief die onder mijn hoofft kwam pluysen / die
hoorzaak ons Geld gestolen heeft die heb ik geraakt.
Fortunatus antwoorde: wy en konnen daar toe niet
komen dat wy van den Waard een Dief maken zou-
den:

den: zijn Vyanden zullen dat nimmermeer laten ge-
schieden. Als Fortunatus in dese Angst was / zo
dacht hy / had ik een Goed Vriend die ik mijn Borse
doest betrouwen / ende al werden wy van gebonden /
en zepden hoe dat het gebeurd is / misschien den Kog-
ter zoude hem van onsen goeden Vriend met een zome-
me Geld laten pisen: dan zo dagt hy weder / gebe
ik temant de Borse / zo zalse hem zo lief en werd
zijn / dat hyse niet zal willen wederom geven. Al-
dus besloot hy in hem zelven / dat het hem niet te
doen stond / dat hy de Borse uit zijn hand zoude laten
gaan. Als Leopoldus zag dat zynen Heer en de
knechten zo bedrukt waren / zepde hy hoe zy zo
versaagd / hier helpt geen treuren / laat ons reden
gebruyken / hoe wy in deser zaken leven zullen.

Hoe Leopoldus den Doden Waard by
een Stal in een Bornput wierp.

Leopoldus zepde: nu houd u stil / en niemant en
spreekt / verberg ook 't Licht / en hy nam den Do-
den Waard op zijn Hals / en droeg hem achter in de
Berberge by een Stal / daar stond een diepen Born-
put / daar in wierp hy de Waard met den Hoofde
nederwaarts / en hy zonk zo diep in 't Water dat
hem niemant zien kon. Dit geschiede omtrent de mid-
dernacht. Toen kwam hy weder tot Fortunatus / en
zepde: ik heb ons den Dode Waard weg geholpen /
dat men in langen tijd niet weten zal waer hy verba-
ren is: voortse zepde hy tot de Knechten / maakt de
Paarden gereet / Singt en spreekt van schone Vrou-
wen / en ziet dat niemant hem doeblijg gelaat / also
zullen wy ook doen / ende zo haast als den dag aan
komt / zullen wy opstaan / en binnen zes uren tijds
zullen wy verre rijden: Toen begonst Fortunatus hem
blijder te gelaten dan hy van herten was / ende als de
Knecht

Knechten de Paarden gereet gemaakte hadden / riepē
 zp de Knechts en Meisjes van den Hupse / en lieten
 de Malvesp halen / en zp gaben een legelijc te dinken
 dat zp Puil-oogden / en zp gaben de Knechts een Du-
 caat tot dink-geld / en de Meisjes ook een. Leopoldus
 zepde : ik hoop wy zullen binnen een maand we-
 der om komen / dan zullen wy beter Chier maken.
 Fortunatus zepde tot de Knechts en Meisjes / zegt
 ons de Waard en Waardinne adieu / zegt hy wy zou-
 den de Malvesp aan 't bedde gebracht hebben / maar
 ik dagte dat wy haer ruste niet beletten woude / aldus

zaten zp op en Reden snellijc weg na Turkijen / en
 kwamen in des Turksen Kejsers Land / in een Stad
 geheten Karaso / in dese Stad hadde de Turke Kei-
 zer eenen Officier die last hadde de Kersten Kooptieden
 of de Pelgrims gelepde te geben / om tot hem of door
 't Land te Gepsen / die wist Leopoldus wel / en zo
 haast als hy daar kwam / ging hy tot den Officier /
 ende zepde dat daar zes Pelgrims waren / die begeer-
 den

den gelepde en een Taalman / die met hen Reysde / hy
 zepde dan : ik zal uw geleids genoeg doen / maar ik
 wil van elk vier Ducaten hebben / ende de Knecht alle
 dagen een Ducaat ende mede vyve kost. Leopoldus
 zepde een weynig daar tegen / nochtans gaf hy hem
 geld / toen gaf den Officier hem een geleid Brief / en
 zand hen eenen verstandigen Man en Reden also door
 Turkijen. Als Fortunatus nu zag dat hy geen zo-
 ge meer dorste hebben / zo begost hy weder vrylijc te
 werden en geneugte te bedrijven / ende hy Reed in 't
 Hof van den Turksen Keiser / daar zagen zp den gro-
 ten Rijckdom en meenigten van Volk die hy vermocht /
 als hy te Velde trok / hem verwonderende dat een
 Man zo magtig veel Volks t' zamen kost brengen /
 dan hy en bleef niet lang in het Hof / maar trok door
 klein en groot Malachien. Als hy te Venetien was /
 was hy blijde / en dagt hier zijn veel rijcke Lieden / ik
 mag het hier wel laten blijken / dat ik ook geld heb /
 en vzaagde na kostelijcke Tutweelen / die hem boort ge-
 bragt werden / onder dewelcke ook vele waren / die hem
 wel aan stonden / ende kochte die zo mense hem loofde.
 Binnen middelen tijd werd hy denkende als hy van
 Samagusta uit boer / dat hy zijnen Vader Theodo-
 rum en Moeder Gratium in grote Armoede gelaten
 hadde / daarom begost hy boort haar kostelijcke klede-
 ren te laten maken / en kocht veel Quisgraad / en al
 wat men binnen den Hupse behoefde / dat kocht hy
 dubbeld / en hy verdingde hem en zijn goed op een
 Galeje / en boer also in Cyprus / en kwam te Samagu-
 sta / het was toen het vijftiende Jaar dat hy uit geweest
 had : als hy in de Stad kwam / werd hem van stonden
 aan gefeld / dat zijnen Vader en Moeder gestorven wa-
 ren / daarom hy zeer rouwig was / en huerde een groot
 huys / daar dede hy zijn goed in voeren / en huerde meer
 Knechts en Meisjes / en begost heerlijc huys te houden.

Hoe Fortunatus weder in Cypers kwam,
en dede voor hem aldaar een Kos-
telijk Huys Timmeren.

Als hy nu te Famagusta was / zo krocht hy zyns
Vaders Gupfen / ende dede die Afbreken en Tim-
merde daar een kostelyk Paleis / want hy hadde
veel kostelyke Afbeeldingen gesien / en hy 't Paleis
maakte hy een schoone Kerk / ende neffens de Kerk
dertien Gupfen / ende zonderde daar een Proostdye en
twaalf Prieesters / die daar altijd zouden Leesen en
Singen / en haar Prebende daar af hebben / de Proost
alle Jaren drie honderd Ducaten / ende elk Prieester
honderd / hy dede ook in de Kerke twee kostelyke Se-
pulturen maken / en dede zynen Vader en Moeder op
Graven / en in de eenen leggen / en de andere zou op
hem en zyne Erfgenamen wachten. Als 't Paleis
en de Kerk op gemaakt was / dacht hy dat tot zul-
ken Paleis wel een eerlyke Staat behoorde / daarom
nam hy booz een Wijf te nemen. Niet verre van
Famagusta woonde een Graaf die hadde drie schoone
Dochters / dese ried de Koning dat hy Fortunatus
zijn Dochters zoude doen aanbieden / en waar 't zake
dat het hem beliefde / hy zoude ten besten spreken / de
Graaf was niet zeer Rijk / daarom zeyde hy / Heer
Koning / of hy eene van mijne Dochters was begeer-
ende : zoud gy my dan dat raden ? hy heeft Land
noch Sand / en al is 't dat hy veel gelts gehad heeft /
of noch hebben mach / zo ziet gy wel dat hy veel
Vertimmerd heeft / tot een klein profijt / zo mach hy
het ander ook Verkwilsten / ende tot Armoede komen
gelyk zyn Vader. De Koning zeyde : ik hebbe ge-
hoord van die geene die 't gesien hebben / dat hy zo
veel kostelyke Juweelen heeft / dat men 'er wel een
Graaf.

Graafschap booz zoude konnen kopen / en noch is hem
geen Juweel te veel / ook heeft hy veel Landen en
Koningrijken booz wandeld / ik houde het daar booz /
en wist hy zyne zake niet ten goeden einde te brengen /
hy zoude zo kostelyken Paleis niet laten maken / noch
zo een kostelyken Kerk doen Timmeren / die hy zo eer-
lyk Begift heeft / ende het is noch mijnen raad / is het
dat het hem beliefd / dat gy hem een geest van uwe
Dochteren : En is 't dat het u beliefd / zo zal ik mijn
best daar in doen / want Fortunatus staat my wel aan /
ende ik zag liever dat hy een Edele Quisbrouwe nam /
dan een Boerinne. Als de Graaf hoorde dat het wesen
van Fortunatus den Koning aangenaam was / zo ant-
woorde hy genadige Heer Koning / ik hoor wel aan u
Woorde dat gy wel willen zoud / dat ik Fortunatus
een van mijn Dochteren gabe : Heer Koning hier af
hebje Volmacht aan Lijf en Goed : De Koning zeyde
tot den Grafe Nimsam; zend uwe Dochters aan mijne
Brouwe / zo zal ikse doen gereed maken / ik hope hem
zal een van dijen behagen. De Grafe Nimsam dankte
zijn Majesteit en zeyde : wat uwe Majesteit daar in
doet ben ik te vreden / aldus nam hy Orlof aan den
Koning / ende reed t' Quis tot zijnder Quisbrouwe /
en zeyde haar alle de zaken / die tussen den Koning en
hem geschied waren / dit behaagde de Grabinne wel /
uitgenomen dat haar Fortunatus niet en dochte Edel
genoeg te zijn / ende dat hy ook Keur hebben zoude van
drie Dochteren : want sy hadde de eene van de drie
zeer lief / niet te min sy maakte de Dochteren gereed /
en gaf hen een Meesterse Knecht en Meisjes / ende
kwam also in 's Konings Hof / daar werden zy alle
drie eerlyk ontfangen van den Koning en de Koninginne /
ende leerden Hof's manieren en andere Zeden die den
Adel wel boegen. Als het den Koning tijd dochte /
zond hy een Eerlyken Ambassaat aan Fortunatum /
dat

dat hy tot hem komen zoude / die hem van sonden
aan gereed maakte / en reed blijdelijk tot den Koning /
ende werd daar wel ontfangen / toen zepde de Koning
tot hem: Fortunatus gy zyt mijn Onderzaat / Ik me-
ne dat gy my volgen zult in 't gene ik uw raden zal:
want ik dzage goede jonst tot u / ik hebbe verstaan dat
gy een kostelyke Woninge en Kerke doet Timmeren /
ende dat gy van sin zyt een Huishoutwe te neemen.
Fortunatus zepde genadige Koning het is waar / maar
nu ik hoor dat uwe Majesteit u daar toe vernedert om
my jonstig te zyn / zo wil ik my niet bekommeren met
een te zoeken / maar wil mijn zorge uwe Majesteit
gantschelyk bevelen. Toen den Koning dit antwoord
hadde van Fortunatus / en van de Grave Nimsam /
zo dagt hy ik zal hier een goed Houtwelyk maken / en
zepde tot Fortunatus ik heb drie Dochteren / ende al-
le drie van Vader en Moeder Grabinen: de oudsten
is agtien jaren oud en heet Gemiana: de tweede die is
zebentien jaren oud / en heet Marzepin: en de jongste
dertien jaren oud / en heet Cassandra / van deze drie
zal ik uw heur geben. Fortunatus nu zepde: gena-
dige Heer Koning als gy my heur geeft / zo verzoeke
ik dat ikze alle drie by malkanderen mag zien en elk
hore spzeken. De Koning zepde: wat gy begeert zal
geschieden / en hy ontbood de Koninginne / dat sy de
Dzoutwen kamer ende haar Juffrouwten wel zoude
gereet maken / want hy zoude zelve daar in komen /
en eenen Gast met hem bzingen.

Hoe

Hoe den Koning Fortunatus drie Edele Juffrouwen voorstelde, van dewelke hy Fortunatus een ten Wyve gaf.

Toen zepde de Koning laat die drie Juffrouwten
hier komen: Sy stonden op en gingen door de
Zale / ende eer sy voor den Koning kwamen / deden
sy hem drieemaal Reveren:ie / ende knielden voor den
Koning neer. De Koning hietse op te staan / zeg-

gende tot de Oudste: Gemiana / zegt my / zyt gy
liever by de Koninginne / of waarse liever by de
Grave Nimsam uw Vader / en de Grabinne uw
Moeder? Sy antwoorde / Genadige Heer Koning
op die dzage betaamt my geen Antwoort te geben /
al woude ik de eep kiesfen / zo zoude ik mijn wil
daar

daar in niet willen volgen / maar ik zou doen het gene dat utwe Majesteit en mijn Heer Vader beliefde. Toen zepde hy tot de tweede / Marselin zegt my de waarheid / wie hebje het lieft / den Grave u Vader / of de Gravinne utw Moeder? Spantwoorde: Genadige Heer Koning / ik hebse bepde van gantscher herten lief. De Koning vzaagde de jongste Cassandza zegt my / of nu in dese Zale eenen schoonen Dans ware van Princen en Heeren / van Vrouwen en Juffrouwen / en dat hier waar de Grave u Vader / en de Gravinne u Moeder / en dat de eene van hen zep / Dochter gaat aan den Dans / en dat de ander zepde / gaat niet / wiens gebod zoud gp volgen? Aldergnadigste Heer Koning zepde sy / gp ziet / en weet dat ik jong ben / en 't verstand komt booz de Jaren niet / zo kan utwe Majesteit wel merken de begeerte van een jong Persoon / en daarom betaamd my niet / hier op eenijze antwoord te geben. De Koning zepde: maar of de een zijn moeste? Cassandza zepde: zo versoek ik Jaar en dag om my daar op te bedenken. Daar by het de Koning Cassandza blijven / en vzaagde haar niet verder. Als den Koning Oozlof genomen hadde / aan alle die in de Vrouwen kamer waren / zo ging hy in zijn Paleis / en Fortunatus en Leopoldus volgden hem / en als zy in 's Konings kamer kwamen / zepde de Koning tot Fortunato / nu overlegt in u zelven wie dat gp begeert tot een getrouwde Vrouwe? Fortunatus zepde genadige Heer Koning / zp behagen my alle dyle wel / zo dat ik niet en weet wie ik kieser zou / biddende derhalven utwe Majesteit dat gp my een luttel tijds laat / om my te beraden met mijn oude Dienaar Leopoldus: de Koning zepde / daar af gebe ik u by Oozlof: Also gingen zp dan te zamen op een heymelijke Plaats / toen zepde Fortunatus tot Leopoldus / gp hebt de dyle Dochteren gehoord en gesien

gesien zo wel als ik: nu weet gp wel dat niemant zo wijs is in zyn eigen zaken / of hy behoefd wel raad te vzaagen / daarom begeer ik dat gp my ten besten raden wild. Als Leopoldus hoorde dat hy zo scherp vermaand werd / zepde hy: Heer / in dese zake is niet wel te raden: want zomtijds behaagd een ding de eene mensche wel / ende zyn eigen Broeder behaagd het kwaalijk / daarom kan u niemant in dese zake beter raad geben / dan gp utw zelven / want gp zijt de gene die 't Pakshen dzagen moet. Fortunatus zepde: dat weet ik wel / en dat ik booz my een Wijf neme en booz niemant anders / maar ik woude wel dat gp my 't Secretste utwer herte in dese zake zepdet: want gp hebt menigen mensche onder d' ogen gesien: Leopoldus ried niet gaarne in dese zake / daarom zepde hy: Heere zp staan my alle dyle wel aan: Fortunatus zepde: ik wil niet ten eersten raden: want het ware onbehoorlijk het gene dat u wel behaagd dat my dat kwaalijk behagen zou / daarom schrijft aan genen hoekt van de Casel utwe meeninge / zo zal ik aan dit einde mijn meeninge schrijven: daar mede was Leopoldus te vreden / als zp geschreven hadden / zo hadden zp bepde Cassandza geschreven. Toen was Fortunatus blijde dat Leopoldus van zulken zin was gelijk hy / en Leopoldus was noch veel blijder / dat hem onse L. B. in zynen zin gegeven hadde / dat hy schrijven zoude de gene die zynen Heer best aan stond. Als zp nu de zaken eens waren / ging Fortunatus tot den Koning en zepde: Genadige Heer Koning / gemerckt dat my utwe Majesteit keur gegeben heeft daar booz ik u grotelijks danke / zo is mijn begeeren dat gp my Cassandza geben wild: u geschiede na dat gp begeert zepde de Koning / en hy ontbood de Koninginne van stonden aan / dat zp tot hem komen zoude en Cassandza met haar vzaagen.

Hoe Cassandra Fortunatus ten Houwelijk gegeven wierd.

Aldus kwam de Koninginne en bragt Cassandra
met haar / toen ontbood den Koning zynen Cap-
pellaan en beedse Croutwen / en als dit klaar was /
kwamen de andere Vrouwen / en Juffrouwen / ende
Bruids Sisters / en boden de Bruid geluk / de twee
Sisters weenden zeer / toen vraagde Fortunatus /
waarom zy also weenden? hem werd geantwoord dat
zy des Bruids eigen Sisters waren / toen ging hy en
troostese. Toen zand hy een Bode te Famagusta / dat
men hem de Juweelen zenden zoude / die hy met hem
gebragt hadde van Venetiën. Den Koning en Koning-
inne schonk hy eerst de twee beste / daar na de Bruid
en haar Sisters / en hy begifte alle de Vrouwen en de
Jongvrouwen. Toen ontbood de Koning den Grabe
Miam

Miam en de Gravinne : als Fortunatus dit hoorde /
bede hy Leopoldum opsitten / en gaf hem Duzend
Ducaten / dat hy die de Gravinne in haar
Schoot schudden zou / en zeggen haer / u Dogter
Man zend u dit / op dat gy vrolijk ter Brullost ko-
men zou / maar de Gravinne was niet wel te vreden
dat Fortunatus de Jongste Dogter genomen had /
want sy had die lieft : maar als Leopoldo die Duz-
zend Ducaten in haar Schoot schudde / liet sy de an-
genugte baren / en de Graaf maakte hem van stonden
aan gereet met 't Hofgesin / en kwamen tot den Ko-
ning / daar werden zy eerlijk ontfangen / ende alle
ding was zeer kostelgh bereid / zo dat de Grabe Mi-
miam tot de Gravinne zepde : Vrouwe wy hebben
hier wel meer geweest / maar nolt werd ons zulke eere
betwefen / en als zy nu gekomen waren / zepde de Ko-
ning tot Fortunatus / ik zal alle ding doen bereyden
om de Brullost hier te houden / Fortunatus zepde :
Genadige Heer Koning laat my toe de Brullost tot
Famagusta te houden in mijn Nieuw huis / 't welke
noch niet behandgft is / noch geen bzeugd in bedre-
ven : De Koning zepde / ik zou het doen om dat het
de Grabe Miam en u te min kosten zoude. For-
tunatus zepde / my kan geen Kosten deeren of letten /
maar ik bidde u Koninglijke Majesteit dat gy zelve
in Persoon / met de Koninginne / ende al uw volk te
Famagusta komen wilt.

**Hoe de Koning en de Koninginne Fortu-
nato de schone Cassandra t' Huis leverden ,
en met grote Eere een Kostelyke
Braylost hielden.**

Als de Koning hoorde dat Fortunatus zo rijhelijs
sprak / zo dagt hy / ik zou geet ne zyn Regiment en
La.

Logijs zien / en zepde tot hem / doet utwen wille /
 Tijd heenen en maakt u gereet / zo zal ik met de
 Koninginne komen en brengen uw Huishoudwe.
 Fortunatus was blijde en dankte den Koning / en
 zepde : toef d niet lange want binnen drie dagen zul-
 len alle dingen gereet zijn / also Reed hy haastelijck
 na Famagusta / ende al wat men behoefde dat dede
 hy kopen / toen kwam de Koning met een groot
 Volk / en werd zeer Heerlijck ontfangen van Fortu-

nato / en daar was zeer grote blijdschap met Danc-
 zen en Singen / tot dat men de Schoone Cassandra
 Fortunato leverde in dat Nieuwe Paleis : maar
 hoewel de Zuids Moeder zag dat alle ding hog-
 telijck toeging / nochtans was sy niet vreedig / om dat
 hy geen elgen Land noch Zand hadde / zepde sy
 tot haren Man : Den Grave Nimiam antwoorde /
 laat u dat niet bekommeren / ik hoop hy zal onse
 Dochter versien na de Eere / en des morgens vroeg
 kwam de Koning / en begeerde voer de Zuid haar
 Huwelijck goed. Fortunatus zepde / ik heb Land
 noch Zand / maar ik zal haar geven vijf Dussend
 Ducaten in gereed geld / koopt daarom een Slot of
 Stad /

Stad / op datse besozgd sy. De Koning zepde / ik
 weet tot dese zake raad / hier is de Grave van Wigor-
 ne / die moet gereet geld hebben / die heeft een Slot
 en Stad drie mijlen van hier / geheeten Larganube
 ten Regenboge / die willen wy hem af kopen : aldus
 zonden sy een Bode aan de Grave / en hoeften van
 hem de Stad en 't Slot voer zeven Dussend Duca-
 ten / toen gaf Fortunatus Leopoldo den Sleutel van
 een Kiste die in zijn Slaaphamer stond / daar uit nam
 hy geld en betaalde den Grave. Ende den Grave
 Transpozteerde den Koning in handen van Cassandra
 alle zijn Recht en Coeseggen. Dit geschied zynde /
 begost de Zuids Moeder vrolijck en blij te zijn / en
 gereet te maken om in de Keck te gaan. Als de dienst
 gedaen was / ging de Koning / de Bupdegom en de
 Zuid / elk na zijn Staat in 't Paleis ter Maaltijd.

Hoe Fortunatus de Juweelen op hing,
 daar Heeren, Ridder en Edellieden,
 drie Dagen om Steken zouden.

Als men nu goede Chier maakte / dagt Fortuna-
 tus / hoe hy iets voorstellen zoude / op dat den
 Koning en de Koninginne den Tijd niet lang bal-
 len zoude / daarom hing hy drie Prijzen op / de eerste
 was zes Honderd Ducaten waard / daarom zouden
 de Heeren / Ridder en Edellieden drie Dagen lang
 Steken / de tweede Prijs die was van vier Honderd
 Ducaten / hierom dan zouden de Burgers en de In-
 gesetenen ook drie dagen Steken : hier boven selbe hy
 noch een Prijs van twee Honderd Ducaten / hierom
 zouden Steken alle Kuyters en Knechten ook drie
 dagen : aldus arbejde ieder om 't beste / en also stak
 men twee of drie uren / dan Danste men en dan Ne-
 men /

men / dit geneuglyk spel duurde veertien dagen / hier
na woude den Koning niet langer blijven / ende als hy
weg trok zo deed een legelyk met hem. Fortunatus

hadde geerne gezien dat zy langer gebleven hadden / en
principallyk de Zuidg Dader en Moeder / maar dat
wouden zy niet doen / want zy zagen de grote kosten
die daar op liepen. Als den Koning weg deed /
maakte hem Fortunatus ook op / en dede den Koning
uitgeleide / en dankte hem / dat hy hem vernederd
hadde op zijn Bzullost te komen / nemende ootmoe-
delijk Grolf / als mede aan den Grave Diaman en
de Grubine / en alle 't Volk / dankende hen allen
datse tot zijn Feest geweest hadden. Als dees Feest
een einde hadde / zo woude hy hem schikken tot een
gerust leven / en zepde tot Leopoldus : mijn goede
Vriend / ik zal u de heur geven van dze dingen / kiest
welk gy wilt ; wilt gy t' Huiswaarts trekken / zo
zal ik vier Knechten tot uwen dienst geven / daar en
boven

boven zal ik u zo veel geven dat gy uw leven lang
zult dooz komen : of wilt gy hier blijven / zo zal ik u een
eigen huis kopen / en zo veel geven dat gy drie Knech-
ten en twee Meisken zult mogen houden / of wilt
gy by my in 't Paleis zijn / en hebben al wat gy
behoefd / zo goed als ik zelbe / kiest wat gy wilt.
Leopoldus dankte hem booz dese grote Presentatie /
zeggende : dat hy dat noit aan hem verdiend had /
dat hem in zijn Oude dagen zo groten eer gebeuren
zoude ; zepde ook / my zoude niet wel voegen na
huis te Rijden / want ik ben Oud en onsterk / ende
mocht onderwegen sterben / ook is Uerland een rouw
Land / daar Wijn nog andere vruchten wassen /
daar ik nu opgetwend ben. Soude ik dan mijn
Wooninge by u hebben ? zulk voegd my ook niet /
want ik ben Oud / ook hebt gy een schoone jonge
Huisvrouw / veel hupse Juffrouwen en fraje Knechts
die u veel geneugten aandoen mogen / alle dewelke
ik ontweerd / en verdrietelyk zijn zou / want de Oude
Lieden en behaagd altijd niet al wat de Jonge
doen / daarom kiese ik / indien dat het u beliefd dat
gy op mijn zels een bysonder staat geeft / daar by
bid ik / dat ik daar mede uit uwen Raad niet geset
en worde. Dit zepde hem Fortunatus toe / en ge-
brulchte zijn Raad zo lange als hy leefde / kochte
hem een eigen huis / en gaf hem Knechts en Meys-
ken tot zijn dienst / hier boven alle maanden Hon-
derd Ducaten. Leopoldus die was blijde dat hy
niet meer Vlenen zoude / des niet te min hy ging
alle morgens te Kerke daar Fortunato ging / daar
by Fortunato zijn Getrouwicheit merkte. Als Le-
opoldus aldus een half Jaar lang geweest had /
werd hy Ziek / ende viel in een Doodelyke Krank-
heid / daar hy boozt af Storf.

Hoe Fortunatus een Sone geboren wierd,
die Ampedo genaamt werd, ende daar na
noch eenen geheten Andolosia.

Als Fortunatus en zijn Huysvrouw Cassandra te
zamen in grote vzeugde leefden / zo bad sy met de-
voet herten / dat zy doch mogten kinderen krijgen /
want sy wist wel dat de deugd van de Borse uit zijn
zoude / waar 't dat hy geen kinderen kreeg / nogtans
zef hy dat Cassandra niet / maar gaf haar te kennen
dat hy geern kinderen by haar hebben woude / en de
Drouwe weder bezeugt / en Vaarde een Sone / daar
Fortunatus blijde om was / toen werd dat kind ge-

doopt en geheten Ampedo. Kort hier na werd Cas-
sandra weder bezeugt / ende Vaarde een Sone / die
werd ook gedoopt en geheten Andolosia / also dat
Fortunatus twee schoone sonne had / die by en
Cassandra met Liefde opbragten.

Hoe

Hoe Fortunatus Oorlof begerende van
Cassandra, om na 't Heydens Land te Varen.

Als Fortunatus nu 12 Jaren in den Houtwelijken
Staat geseten had / en geen kinderen meer kreeg /
begost 't hem te verdzieten te Samagusta te zijn / niet
tegenstaande hy dan allerhande genugte had / daarom
nam hy voor hem / dat hy voor zijn Dood nog besoe-
ken zoude / dat Heydens Paap-Jans Land / groot
Oost-Indien / middel Oost-Indien / en klein Oost-
Indien / en zef tot Cassandra / ik heb aan u een bede
dat gy my Oorlof geven wilt om weg te reysen / sy

vraagde waar hy heene wou? hy zefde: midsdien ik
de eene helft van de Werelt gesien hebbe / zo is mijn
hoornemen dat ik ook d' ander helft doozwandel / al
zoude ik mijn Leven daarom verliesen. Als Cassan-
dra hoorde dat 't hem ernst was / verschylate sy zeer /

E 4

71

en begoſt hem te bidden dat hy doch aſſtaan wilde van
 zijn booznemen / toen viel ſp om zijn Hals / en kuſte
 hem vrendelijck / en zepde: **O** mijn alderlieſte Fortu-
 nato! Ik bidde u door de obergrote Liefde en trouwe
 genegentheid die ik u altijd toegedragen hebbe / houd
 toch my arm Wijs en u liebe Kinderen in eeren / en
 zet die Reis uit u zin / en blijft hier by ons / is 't dat
 ik iets gedaant heb dat u miſhaagd / zo zegt my dat /
 ik zal my booztaan beteren / en als ſp dit ſprak zo
 treende ſp bitterlijck: Fortunatus zepde / **O** mijn lieſ-
 ſte Huisgezontw maakt geen miſbaar! het is om een
 kleine tijd te boen / zo komte ik met bzeugde weder /
 en ik belobe u dat ik dan nimmermeer van u ſchepden
 zal / zo lange als ik zal leuen: **Cassandza** antwoor-
 de: waar het zake dat ik zeker ware dat gq weder
 komen zoud / zo zoude ik op u toekomſt bijdelijck
 magten / en waar gq henen trekken woud / zo zou
 het my niet zwaar vallen. Fortunatus zepde / deſe
 Hepſe mag niemand heeren dan de **L. D.** en de
Dood / en als ik weg Hepſe / zal ik u zo veel gereed
 Geld laten of ik niet weder kwame / dat Gp en onſe
 Kinderen uw leben lang magt in bzeugde leben. Als
Cassandza merkte dat geen bidden helpen mogt / ant-
 woorde ſp: **O** mijn alderlieſte Man! als 't anders
 niet zijn mag / zo komte doch met 'er haast weder / en
 de **Crouw** en **Liefde** die gq ons tot nog toe betwefen
 hebt / laat die uit uwert Hertzen niet komien / zo zullen
 my **Dagt** en **Dag** booz u bidden / dat gq niet Ge-
 ſaetheid / **Bzeugd** en **Blijdschap** boozspoedig wederom
 komte / ende dat het u wel gaat / onder al de gene
 door wiens handen en mogt dat gq paſſeeren zult.
 Fortunatus zepde: **Ik** bedanke u booz uwe grote
 toetwensinge.

Hoe Fortunatus uit Cipers
 voer om meer Landen en Koningry-
 ken te beſien, en tot **Alex-**
andriën kwam.

Hier mede zepde Fortunatus zijn Wijs en Kinde-
 ren **Wieu** / ende **Doer** zo lange tot dat hy te
Alexandria kwam / ende als Fortunato geleid gege-
 ven was om aan **Land** te **Varen** / gingen zy uit den
Schape / en als de **Hepdenen** weten wouden wie de
Heer van de **Galeije** was / zo werd hen geantwoord:
 hy heet **Fortunatus** / van **Pamagusta** uit **Cipers**;
 toen begeerde Fortunatus booz den **Koning** te komen
 om hem te beschenken / want elk koopman die plag
 de **Soudaan** een **Schenkinge** te doen / als hy dan
 te **Alexandria** aan kwam: Ende dit hoorde nu des
Soudaans **Okenars** gaarne dat hy wat bzaigt.
 Als dan Fortunatus in des **Konings** **Paleis**
 kwam / zo dede hy terſtond opſlaan een **ſchoon**
Trefoor **Caſel** / daar dede hy die **Juwelen** op-
 zet.

zetten / die zeer kostelyk waren / die de Soudaan
kwam besien / als de Soudaan die zag / zo verwon-
derde hy hem / en meende dat hy die daar gebragt
hadde om te verkopen / en vragde hem hoe veel hy
die Cresoor met Juwelen loofde? Fortunatus liet de
Soudaan vragen of hem die ook wel behaagden? hy
zepte ja zeer wel / als Fortunatus dat hoorde was hy
blyde / en dede de Soudaan bidden dat hyse in dank
nemen zoude. Als de Koning dat hoorde zo dagt 't
hem vzeemd / dat een koopman alleen / hen zo groten
Geschenken doen zoude / want hy Schattese wel op vijf
Duyfend Ducaten / des niet te min / hy nam 't booz
een gifte / en gebod dat men hem geben zoude Hon-
dert Carg Peperg / die wel zo veel waart waren als
de Juwelen / die hy hem geschonken hadde. Als nu
de Factoorz van de Venetianen (die doe te Alexandria
lagen) hoorden dat den Koning Fortunato zo kostelij-
ke Giften geschonken hadde / zinde te voren noit daar
gewest / en dat zy hem alle Jaren beschonken met
twemaal zo grote gifte / en altyd in zyn Lande lagen /
hem en den gantse Lande groot profijt doen / en dat
hy haar Steden of Natien noit iets geschonken had-
de / zo speet 't Fortunato zeer: aldus practiceerden zy
hoe zy hem zouden mogen onwaard maken / hy den
Soudaan / daarom schonken zy den Admiraal (die
de Opperste van den Lande naast den Koning was)
grote giften / op dat hy Fortunatum en zyn Volk
niet zo gunstig zyn zoude / dat merkte Fortunatus /
die schonk altyd noch zo veel: dit dagt den Admiraal
een vzeemd bestier / des niet te min hy nam van beyde
Partijen geld / en dede hen lieden haar spels recht /
en Fortunato dede hy des te meer / want hy hadde
wel getwilt dat zyns gelijken diktwilg te Alexandria
kwamen. Als Fortunatus zekere dagen te Alexan-
dria getweest hadde / zo node hem de Koning ter Maal-
tijd /

tijd / en zommige kooplieden uit 'er Galeijen met
hem / 't welk de andere noch meer speet / desgelijks
node hem ook den Admiraal: dit speet de vier Natien
aldermeest / want zy zagen dat zy haar Schenkagie
en Giften kwalijk besteed hadden. Als nu den tijd
gekomen was dat de Galeijen van Alexandria affteken
moesten / want het was daar de manier dat alle Sche-
pen / die met goet te Alexandria aankomen / mogen
daar niet langer leggen dan zes weken / zy hebben in-
gekocht of niet / zo stelde Fortunatus een ander Pa-
troon in zyn Stede / en beval hem dat hy met de Ga-
leije varen zoude na Catalonien.

Hoe Fortunatus door Oost-Indien en
meer andere Landen Reysde, en hoe hy
ten lesten weder te Alkayr kwam.

Doe Fortunatus alleen was / ging hy aan den Ad-
miraal / en bad hem dat hy aan den Soudaan een
gelepte vertwerben zoude in zyn Land / en een Edel-
man en Vzeven van Recommandatie aan de Princen
en de Heeren van de Landen die hy begeerde te besoe-
ken / gelijk als ook des Keyfers Land van Persia /
des groten Chamz van Cathay / en Paap-Jans
Land / ende meer andere Landen daar omtrent gele-
gen / dit verkreeg hem den Admiraal aan den Sou-
daan / waar of dat Fortunatus verblijd was. Aldus
maakte hy hem kostelyk gereed met de geene die hem
gelepten / en kwam eerst in 't Land van den Keyfer
van Persia / daar reisde hy dooz / en kwam in 't
Land van den groten Cham van Cathay / daar na
dooz de Wildernisse na Oost-Indien in Paap-Jans
Land / die heeft onder hem 72 Koningrijken / ende elk
Land is wel bebolkt / hebbende veel magtige Ste-
den en Sloten. Fortunatus schonk Paap-Jan scho-
ne

ne Jutwelen die daar te Lande zeer vzeemd waren.
Als hy daar lange gelegen hadden / kwam zijn Ga-
leije aldaar / en men gaf haac doen by gelepde gelijck

als boren. Dese bragten de Galeije zo wel geladen
met kostelijke koopmanschap / datse dziemaal beter
was dan toense van Fortunatus scepde / hier af was
hy zeer blijde / en principaal om dat hy al zijn Volk
Fris en Gesond vant / die hem ook Brieven bragten
van zijn lieve Hutshoutw / hoe dat Zy en zijn Sonen
noch gesond en wel te pas waren. Toen zepde For-
tunatus tot een van zijn kooplieden / dat zy haast
verkopen zouden / het welk zy deden / en gaben alle
dingen te beter koop. Als de Koning nu dit hoorde /
zo woude hy niet dat Fortunatus weg Daren zou /
hy moest eerst met hem Eten / aldus node hy hem
's Avonds als hy 's Morgens weg Daren zoude / dit
kost Fortunatus niet wepgeren / daarom gebood hy
dat pder hem in de Galeije schikken zoude / en datse
de Galeije uit de Haven in de Cem voeren zoude / en
dat hy zo haast als de Maaltijd gedaan ware by
hen komen zoude.

Hoe

Hoe Fortunatus des Soudaans Mamaluk-
ken eerlijk beschonk , en hoe de Soudaan hem
zijn Kostelijke Juwelen toonde , onder
welk dat Wens Hoedeken was ,
dat Fortunatus hem ontdroeg.

ALs zy nu gegeten hadden / begeerde Fortunatus
des Soudaans Hofgesin te beschenken / 't welk de
Soudaan consenteerde : toen dede hy onder de Tafel
zijn Borse open dat het niemant zien kon / en gaf ekk
een Gifte: toen verwonderde hem de Soudaan dat hy
zo veel goeds hadde konnen dragen / en hy nam het
voor grote Eere dat hy zijn Mamalukken zo eerlijck
begiftet hadde / en hy zepde kom met my ik zal u laten
zien al wat ik hebbe: toen lepde hy hem in een Coorn
die al getwelfd was / ende op een Solder lagen zo vele
Juwelen van Silber en zo groten hoop Silber geld /
gelijck Solders vol Coorn liggen: daar na lepde hy hem
op een anderen Solder die was vol gulde Jutwelen /
en daar stonden grote Kisten die waren vol Gouden
gemunte Penningen: daar na op een ander Solder /
daar op stonden grote Kisten vol kostelijke Jutwelen
en Cieraad / dewelke tot zijn Lijf behoorden / als hy
hem vertonen wilde in zijn Koninglijke Majesteit /
maar onder andere had hy twee Gouden Kandelaars /
daar op stonden twee grote Karbonkel Steenen / daar
af verwonderde hem Fortunatus zeer / ende pzees die
Jutwelen: als de Koning hoorde dat zy hem dochten
kostelijck en schoon te zijn / zo zepde hy dan: Ik hebbe
noch een Jutweel in mijn Slaaphamer / dat heb ik lie-
ber dan al dat ge gesien hebt. Fortunatus zepde / wat
mag dat zijn? Ik zal het u laten zien zep de Koning /
en hy lepde hem in zijn Slaaphamer / en men zag dan ten
Denstereen uit op de blakke Zee: toen dede de Soudaan

een

een kiste op / en nam daar uit een ongesiene bilten
 Hoed zonder haps / en hy zepde tot Fortunatus /
 desen Hoed heb ik liever dan alle de Tutwelen die gij
 gesien hebt. Fortunatus zepde Dier Koning waar't
 niet tegen uwe Majesteit / zo zoude ik geerne weten
 wat Virtuyten dit Hoedeken heeft : de Koning zepde
 dat zal ik u zeggen / het heeft zulken kracht / als ik
 dat op mijn Hoofd zette / of iemand anders / waar hy
 begeert te zijn daer is hy / en daar heb ik niet genug-
 te mede dan met mijn Schat / want als mijn Die-
 naars dan ter Jagt zijn / ende my verlanget daar ook
 te zijn / zo zette ik mijn Hoedeken op mijn Hoofd / en-
 de ik wens my by hem / zo ben ik dan terstond daar :
 en als ik dan wil / zo ben ik blug wederom in mijn
 Paleis / dat zouden al mijn Tutwelen niet kunnen doen.
 Fortunatus nu dagte / och mocht ik dat Hoedeken
 krijgen het diend zo wel tot mijn Borse ! ende zepde
 tot den Koning / ik gelobe is't dat den Hoed zo grote
 kracht heeft / dat hy ook zeer zwaar is als hem ie-
 mant op't Hoofd heeft. De Koning antwoorde : hy
 is niet zwaarder dan een ander Hoed / en hy zette hem
 den Hoed op't Hoofd en zepde : wat dunkt u ? For-
 tunatus antwoorde : zeker ik en hadde niet gemeent
 dat hy zo licht geweest zoude hebben / en dat gij zo zot
 waerd dat gij my den Hoed op mijn Hoofd zetten
 zoude / en dit woord sprekende / zo wensde hy hem in
 de Galeije / daar hy terstond in was / en zo haast als
 hy in de Galeije kwam / zepde hy dat men het Zeil
 optrekken zoude / en Varen haastelijk weg / als de
 Koning zag dat Fortunatus zijn liefste Tutweel weg
 hadde / zo stond hy aan de Venster en zag de Galeije
 weg varen / niet wetende wat hy doen zoude / doen ge-
 bood hy al zijn Volk dat zy Fortunatus met'er haast
 na Zellen zouden / en hem Gevangen nemen / maar
 eer zy gerveed waren / was de Galeije bezre weg uit de
 ogen /

ogen / en als zy zeker dagen de Galeije na gesaagd had-
 den en niet vinden konden / zorgden zy verast te wor-
 den / van de Catalanise Zee-Rovers / en keerden na
 huis : zeggende de Soudaan : dat zy de Galeije niet
 hadden kunnen achterhalen / dies was de Soudaan be-
 droefd. Toen de Soudaan dat Tutweel kwijt was /
 wist hy niet hoe hy daar in handelen zoude / want hy
 dagt / is't dat ik iemand van mijne Heeren aan hem
 zend / zo zullen zy de Kersten niet welkom zijn / ende
 zy mochten ook ondertwegen licht Gevangen werden /
 daarom dachte hy een Ambassade tot Fortunatus te
 zenden / en bad den Hoofdman van de Kersten dat hy
 hem een Heere dieven wou / de Hoofdman antwoorde
 dat

dat hy gereed was / in zijn Dienst te Varen waar het hem belieft / aldus dede hy terstond een Schip gereed maken / en zette daar kersten Schiplieden in / gebodden hen te Varen na Famagusta tot Fortunatus / en te zeggen dat hy hem zijn Hoed weder zenden wilde / hy zoude hem daar booz zijn Galeije vol kostelijke Specerije zenden / en in geballe hy 't niet doen wou / zo zoude hy 't den Koning van Ciperz klagen: De Hoofdman was een Venetiaan en hiet Marcholaudus / dese beloofde de Soudaan dat hy de boodschap trouwelyk doen zoude.

Hoe de Soudaan een Ambassade aan Fortunatus om zijn Hoedeken zand.

Also boer Marcholaudus na Ciperz / en kwam te Famagusta in de Haven / maar Fortunatus was daar wel thien dagen te voren gekomen / gy meugt wel denken hoe feestelyk Fortunatus ontfangen werd / van Cassandra zijn Huysvrouw / en hoe grote vreugd dat het hem was / dat hy met zulken boozspoet weder 't huse gekomen was. Als nu Marcholaudus aan het Land kwam / en Fortunatus hoorde dat des Konings van Alexandria Ambassaden te Famagusta waren / dagt hy wel waarom / daarom bestelde hy hen een schone Herberg en besozgde van alles dat zy behoefden. Als Marcholaudus drie dagen te Famagusta gelegen had / kwam hy by Fortunatus in zijn Paleis / en zepde Soudaan van Bablonia zend aan u zijn groetenis door my / dat het u beliebe my zo goede Bode te laten zijn / dat gy met my zijn Juweel zenden wilt: Fortunatus zepde: my verwonderd zeer dat de Soudaan niet wijser was / soen hy my zep wat kwagt en Dieruit dat dit Hoedeken hadde / en dat hy my 't zelve op mijn Hoofd zette / daarom ik in zo groten angst en nood kwam / dat ik het mijn leuen niet vergeten zal: want mijn Galeije was
in 't

in 't midden der Zee / doe wensie ik my daar in / ende waar 't dat ik de Galeije gemist hadde / zo had het om mijn Leuen te doen getweest / hierom ben ik niet van zins dat Juweel van my te laten gaan / zo lange als ik lebe. Als Marcholaudus Fortunatus aldus hoorde spreken / zo dagt hy hem met goedheid van zijn booznemen af te trekken / en zepde: Fortunatus laat u gezeggen / wat zulje toch met dat Juweel doen? ik zal maken dat Gy en u Kinderz wat beters daar booz krijgt / dat u Profytelyker zijn zal dan dat mottig Hoedeken / en al had ik een zak vol zulke Hoedekens / zo zoude ikse wel geven booz 't derde deel van 't gene ik maken zal dat gy weder daar booz hebben zult; ik belobe dat den Soudaan u Galeije vullen zal met goede Specerije. Hier op antwoorde Fortunatus: ik begeere Koning Soudaan en uwe Vriendschap wel / maar niemant zal dat Hoedeken uit mijn handen krijgen: ik hebbe zonder dit nog een Juweel dat my zeer lief en waard is / die gepde moeten hy my blijven zo lang ik lebe. Marcholaudus dese antwoord gehoord hebbende / ging en zepde dat hy den Soudaan de Cydinge brengen zoude: also boer hy weg zonder iets uit te rechten.

Als Fortunatus nu de gantse Werelt doozwandeld hadde / zo begoste hy een kostelyke Staat te houden / en trok zijn twee Sonen hoge op / en huurde Kuechten / die leerden hen alle Ridderlyke Konsten / als met Zwaarden / Lantie / en diergelijke Wapenen te spelen / daer toe de jongste Soon zeer geneigd was / also dat Fortunatus veel Juwelen en Prijzen ophing daer men te Famagusta om stak / ende altijd behaalde de jongste Soon den Prijs / zo dat een iegelyk zepde / dat Andolofia den gantsche Lande grote Eere dede / hier in hadde Fortunatus grote vreugde / en zy leefden also
F
langem

langen tijd in geneugt. Als zy nu menig Jaar in
vzeugde geleefd hadden / viel de schone Cassandra, in
een dobelyke ziekte / daar van sy Stierf / niet tegen-
staande alle Medecijns haar geerne geholpen hadden /
dit was Fortunatus zo een zwaar kruis / dat hy ook
in een ziekte viel en begost uit te teeren. Als hy nu
zag dat hem de ziekte hoe langer hoe meer ober viel /
zo ontbood hy uit bezre en bpliggende Landen de beste
Medecijns / belobende hen groot goed zose hem helpen
zouden : maar zy konden niet verskeren dat zy hem
weder ophelpen zouden / maar deden wel haar best
om zijn leven te verlengen / zo lang als het moge-
lijk was.

Hoe Fortunatus Stierf, en op zijn Dood-
bed liggende, zijn twe Sonen tot hem riep;
Hen zeggende de Kracht en Virtuit
van de Borse en van het Hoedeken.

Als hy nu op zijn Doodbed lag / dede hy tot hem
komen zyn twe Sonen / ende zepde : nu is den tijd
gekomen dat ik van hier moet / daarom zal ik u zeg-
gen hoe gy u houden zult / na mijn Dood / op dat
gy in Eer en Goed blijven meugd / ende zepde hoe hy
twe Juwelen hadde / te weten : de Borse / en wat
Virtuiten die had / en dat de Virtuit niet langer du-
ren zoude / dan terwyl zy leefden : en 't Hoedeken ;
wat een groten Schat dat de Soudaan hem daar
booz geboden had ; en hy gebood dat zy die twe Ju-
welen niet schepden zouden / dat zy ook niemant van
de Borse zeggen zouden / hoe goeden Vriend dat hy
ook waer : want ik heb (zepde hy) de Borse tzeftig
Jaren lang gehad / en heb het noit geen mensche ge-
zeld dan u / en noch een zake heb ik u te beveelen
mijn lieve Sonen / (dat is) dat gy ter Eeren van de
Jus-

Juffrouwa die my dese gelukkigige Borse gegeven heeft /
alle Jaren op den eersten dag Juny / geen Vrouwe
bleeselijch bekennen zult / ende dat gy een arme Dog-
ter geven zult / vier Honderd stukken Gouds / om
ten Hutwelijch te besteden / dat heb ik gedaan zo lange
als ik de Borse gehad had. Kortz na desen verscheid

hy / en zijn twe Sonen bestelden hem eerlijch ter Mac-
den / in de Kerk die Fortunatus zelbe had doen ma-
ken. Als nu haar Vader Gestorven was / zo droe-
gen zy Hou / en hielden ober hem een kostelijche Jaar
Getijde / also dat behoorde / en terwyl Andolofia al-
zo dat Jaar still gelegen hadde / en niet en dorste Ste-
ken noch andere Consume van den Hobe te gebryp-
ken / zo hadde hy zyns Vaders Boeken gelesen / en
bond daar in dat hy zo veel Koningrijken doozwan-
deld hadde / 't welk hem wel behaagde / en zo groten
lust aanjoeg / dat hy booz hem nam dat hy ook wan-
delen moeste / aldus zepde hy tot zynen Broeder Am-
pedo :

pedo: Liebe Zoeder wat willen wy beginnen? laad ons wandelen en na Cere steken / als ons Vader gedaan heeft. Ampedo antwoorde: wie Wandelen wil die mach Wandelen / maar ik hebbe daar geen lust toe / ik zoude misschien komen daar ik zo goede dagen niet hebben zoude gelijk als hier / daarom wil ik te Famagusta blijven. Andolofia zepde: Is 't dat gy zo gesint zijt / zo laat ons dan die Jutwelen deple. Ampedo zepde: wilt gy alrede dat Gebod van onsen Vader bzeken? Andolofia zepde: Ik achte dat Gebod niet / hy is Dood / en ik Leve / daarom wil ik deplen. Ampedo zepde: neemt gy 't zelve en blijft hier / also konden zy niet accorderen; want elk woude de Borse hebben. Andolofia zepde ik weet ons Raad / wy zullen na ons Vaders Raad niemant tot ons Scheyding en Depling nemen / maar laat ons uit de Borse twee Kisten vullen met Goude Penningen / die zult gy bewaren en goede Chier maken / ende behoud dat Hoedeken ook / daar zulse u geneucht mede hebben / ende laat my de Borse / zo zal ik gaan wandelen en na Cere steken / ende zal zes Jaren weg zijn / en als ik dan weder come / zo zal ik u de Borse ook zes Jaren geven / Ampedo was een goedertieren mensche / en liet het also geschieden.

Hoë Andolofia met zijn Borse uit Famagusta vertrok, en kwam in 't Hof van den Koning van Vrankrijk.

Als Andolofia de Borse had / zo was hy van heraten blyde / en maakte hem gereed met veel knechten en Paarden / en nam Orlof van zijnen Zoeder / en boer weg uit Famagusta met zijn eigen Galeije tot in de Haven van Ahtwamozte / daar trad hy uit den Schepe / en deed straks na 't Hof van den Koning van Vrankrijk / daar maakte hy gezelschap met veel Edele

Heren

Heren / Graven en Baronnen / en liet andere Liedea zyns wel genieten / zo dat hem een legelijt in tweerde hield: en hy diende ook den Koning gelijk of hy zijn Begagieerde Dienaar geweest hadde: onderussen zo gebeurde het dat men begast te Dieken / Kennen / Schermen en Spzingen / daar in hield hy hem zo bymelijc / dat hy alle de andere te boven ging / en na dat men Getoynoid hadde / zo Vanste men daar gemeinlyc met de Edel Vrouwen / hier toe werd hy ook geroepen / ende hield hem daar zo straap / dat de Vrouwen vzaagden wie dat den Edelman was? toen werde hen geantwoord / hy heet Andolofia van Famagusta uit Cipers / ende is van Edele Geslagte / aldus was hy de Vrouwen ook aangenaam: ende de Koning node hem dat hy ten Hobe zou komen Eten / 't welk hy dede. Na desen node hy de Edele en haar Huigbrouwen / en berepde een zeer kostelyke Maaltijd: als zy nu dikwils byzlijc waren / so was daar een Edelman in des Konings Hof / die hadde een uitnemende schone Vrouw / en dese Edelman was dikwils in het Coynosen de Steek Geselle van Andolofia / aldus zo kreeg Andolofia dese Vrouw hertelyc lief / ende versogt om met haar te Voelen / haar Dupsend Kronen belobende datse een nacht by hem slapen zoude; de Vrouw dan dagte de Dupsend Kronen zouden haast verdiend zijn / des niet te min sy gaf 't haren Man te kennen / de Man zepde Vrouw die Dupsend Kronen zoude ons wel dienen / maar Cere die gaat boven alle Rijkdom / ende hy zepde tot haar / hier in de Gebuurte woond een hupse Deerne die een Man wel gerleuen zoude / en die om Gelds wille haar schoon Lijf niemant en weggerd / of gy met haar spzaakt / dat dusdanige zake aan u verzogt werd / ende dat gy eenen getrouden Man hebt / zo dat gy zulks niet en berfd onderstaen / de Vrouwen

f 3

volga

volgde hareſ Manſ raad / en zepde tot haar Geburinne / wilt gp deſe zake onderſtaan? zo zal ik maken dat gp in mijn Huſ op mijn plaarſe / gelijk alſ of ik dat ware / zult ſlapen by den Edelman die hier vermaard iſ vooz een groot Coznojer / want hp bied mp Dufſend Kronen / dat ik maar een Nacht by hem ſlape / wilt gp dat doen zo zal ik u Honderd Kronen ſcyentien? deſe ſrap Hertzen zepde / ik en make daar af geen groot werk / by zulk een Man zoude ik wel om niet derven ſlapen / maar ik zorge waar 't zake dat ik het dede / dat gp mp die Honderd Kronen niet geven zoude: de Vrouw zepde / ik zal u de Honderd Kronen te voren geven / eer gp die verblend / dit behaagde haar wel / en zepde dat ſp alle dingen gereed maken zoude: toen ging de Vrouw en zepde het haren Man / die dit geern hoorde / aldus kwam Andoſſia weder tot de Vrouw en ſprak haar aan van byſlapen / belovende haar Dufſend Kronen / de Vrouw zepde: iſ 't dat gp 't van herten meend / zo komt morgen avond en bzengt dat Geld met u / want mijn Man zal morgen in deſ Konings dienſt uitryden. Andoſſia was wel te vreden / want hp achte dat geld niet / en kwam deſ anderen daags. De Vrouw die ontfing hem ſreſtelijk / en nam de Dufſend Kronen van hem ongeteld / en lepde hem in haar kamer / zeggende dat hp te Bedde gaan zoude / ſp zoude terſtond komen / maar ſp ontbood haar Geburin / en gaf haar Honderd Kronen / ende alſ zp te zamen lagen / wiſte Andoſſia anderſ niet / of het was zijn Coznop Gefellen Huſbzoutw daar hp by ſliep. Maar alſ de ſchone Deerne het bemerkte datſe Andoſſia wel genoegde / zo begoffte te vertellen hoe dat hem zijns gefellen Huſbzoutw bedrogen had / en haar gehuurd hadde / om in haar plaatſe te leggen / en datſe haar Honderd Kronen gegeven had. Andoſſia horende dat hp bedrogen was / was
zeer

zeer t' onbieden / niet om deſ Gelds wille / maar ont dat hp zorge dat het uit komen zou / dat hp alſo van twe Vrouwen bedrogen was / daarom ſtond hp haſtelijk op / en gaf deſe ligte Schuſte noch Honderd Kronen / en ging in zijn Verberge / en wekte alle zijn Volk op / datſe haar gereed maken zouden; want hp woude terſtond weg rijden. En alſ hp een dag Rijdens van Pariſ was / zo lag hem de zake noch in zijn zin / ende hp zand een van zijn Dienaars tot de ſchone Venus daar hp by geſlapen had / en zond haar noch twe Honderd Kronen / en ontbood haar dat ſp deſ Edelmans Huſbzoutwe zoude vooz 't recht betrekken; vooz den Koning of Parlement / om datſe Geld genomen hadde / te weten negen Honderd Kronen / die haar niet toe en hoorde / en dat dat Geld haar toebehoorde. Deſe ſrap Hertzen beloofde den knecht / datſe zo in de zake leven zoude / dat hp daar af horen zoude: alſo ſtookte Andoſſia 't Duur tuſſen deſe twe valſe Vrouwen. Als nu Andoſſia bezre was van den Hobe / zo dagt hp in hem zelven het iſ noch goed / dat mp dat valſe Wiſ mijn Boze niet afgenomen heeft. Toen Beed hp na 't Hof van den Koning van Arragon.

Hoe Agrippina met haar valſe Liefde Andoſſia zinn Borse af handig maakte.

Als Andoſſia ten Hobe kwam / werd hp ſreſtelijk ontfangen / maar het was een gemaakte raad. Toen werd Andoſſia blijde / en zepde: Alderlieſte / 't gene gp aan mp begeert zal ik u zeggen / maar beloofd mp dat gp zulk ook getrouw houden zult: ſp zepde mijn Alderlieſte Andoſſia / twijffeld niet aan mijn Liefde en Beloſte / want 't gene dat u mijnen mond toefeld / zal ik u houden. Als Andoſſia deſe

woorden hoorde / zep hy / nu houd op u ſchoot / en hy trok zyn Bozſe uit zyn Boeſem / en liet Agrippina die zien / ende zo lang ik deſe Bozſe heb / zo hebbe ik geen Geld gebrek / en hy lepde Dupſend Kronen in haar ſchoot / en zepde : die ſchenk ik u / en wilt gy meer ik telſe u nu / geloofd dan dat ik u de waarheid geſeid hebbe / ſp antwoorde : ik bekenne de waarheid / en ik verwondere my niet meer van uwe koſtelijkheid / en de Koninginne zal deſe nacht by den Koning ſlapen / zo zal ik 't dan maken met mijn Kamenier dat gy by my ſlapen zult : want zonder haar kan 't niet geſchieden. So haast als Andoſia weg was / liep Agrippina tot de Koninginne met de Dupzend Kronen in haar ſchoot / en zepde : hoe ſp vernomen had van waar Andoſia al het Geld kwam : ook wat ſp hem toegelid hadde / en hoe ſp hem in dier nacht een uure geſet hadde om by te ſlapen : die vergenoegde de Koninginne wel / ende zepde tot Agrippina : weet gy wel hoedanige Bozſe dat het is en hoe groot / en van wat couleur ? ſp zepde ja : men ontbood terſtond den Bozſemaker en dede een Bozſe maken / na 't Ratſoen van de Bozſe van Andoſia / en de oude Koninginne ontbood terſtond haar Dokter / en hlete hem een ſtercke Slaapdrank te maken / om een menſche zeven of acht uren te doen ſlapen / zo vaſt als of hy Dood waer : toen de Drank wel gemaakt was / droegen zy die in de Slaapkamer van Agrippina en onderweſen de Kamenier : als Andoſia kwam / dat ſp hem Feestelyk ontfangen zoude / ende lepden hem nu in de Kamer van Agrippina / zo zoude ſp Agrippina tot hem zenden : en als zy dan met malkanderen ſpraken / zoude ſp hem voorſetzen veel Conſturen van Suiker / en diergelijke Dragerp / ende zoude hem van dien Drank te drinken geven. Andoſia kwam zeer heymelyk / en werd terſtond

ſtond geleid in de Kamer van Agrippina / toen kwam ſp en zat by hem / en ſpraken zeer vriendelyk met malkanderen : doe bragt men de Conſturen en men begoft daar te ſchenken. Agrippina nam den Kroes en zepde tot Andoſia / ik brenge u een vriendelyke Dronk / hy nam het ende dronk om harent wille / alzo bragt ſp hem den eenen Dronk na den anderen / tot dat hy den Drank al in het Lyf hadde / toen viel hy zo vaſt in ſlaap / dat hy niet voelde wat men hem dede : Agrippina die ondede zyn Wambais / en nam hem zyn Geluk Bozſe af / en naapde een ander in de ſtede / en bragt des morgens vroeg de Bozſe by de Koninginne / en telden daar uit veel Goude Penningen / zo dat zy nu zagen dat daar geen gebrek in was / de Koningin die bragt de Koning haar ſchoot vol Goude Penningen / en zepde hoe ſp Andoſia uitgeregt hadde : de Koning bad de Koninginne dat ſp aan Agrippina verwerven zoude / dat ſp hem de Bozſe gabe / want ſp mogtſe verkieſen : de Koninginne ging en zepde het Agrippina / maar ſp wilde het niet doen / ſp zepde geeftſe my dan / maar dat wouſe ook niet doen / zeggende : dat ſp haar leven daar aan gewaagd hadde : want toen wy alſo met hem omgingen / had hy wakker geworzen / hy hadde my mogen Doodſlaan / als nu Andoſia ontwaakte / zo zag hy al om en zag niemand dan de oude Kamenier / die vraagde hy waar is Agrippina ? ſp zepde / ſp is eerſt op geſtaan / de Koninginne wilde haar ſpreken : mijn Heer hoe hebſe zo vaſt Beſlapen ? ik hebbe u lange tyd gewekt om niet Agrippina u Geneugte te bedrijven maar gy ſliep zo vaſt / had ik u Aldem niet gehoord / ik zoude gemeend hebben dat gy Dood waard geweest. Toen Andoſia hoorde dat hy de Lieſte Agrippina niet beſlapen had / zo begoft hy hem zelven te vloeken. De oude Kamenier

zepde: Heere zet dese zwaarigheid uit u herte / dat nu niet geschied is / dat mag namaals geschieden. Andolofia zepde: waarom hebt ghy my niet by tijds gewekt? Ik heb mijn leven noit zo vast geslapen / had my iemand een wepnig aangeroerd / ik ware wel wakker geworden: sy zwoer en zepde datse hem gewekt hadde / en gaf hem goede woorden: want hy had haar 's avonds twee Honderd Kronen geschonken / en met goede woorden lepde sy hem uit de kamer / ende hoorde uit des Konings Paleis. Andolofia kwam t' huis tot zynen volke / ende en was niet zo vrolijk als voor desen: want het speet hem dat hy de Metten verslapen hadde / maar dagte niet dat hy zijn Geluk en Welvaart verslapen hadde.

Hoe Andolofia uittermaten zeer verschrikte, als hy zijn Borse miste, en hoe hy al zijn Dienaars Oorlof gaf, en heymelijk weg trok.

De Koning hadde ook geerne zulk een Bozse gehad / meenende dat 'er Andolofia noch meer hadde: of dat hy een grote zot was / dat hy die niet beter en hadde bewaard / en om dit te weten: begeerde hy dan weder by Andolofia te Eten. Als Andolofia hoorde dat den Koning weder met hem Eten woude / riep hy zijn Dienaar die hy altijd drie of vier Honderd Kronen gaf om 't Huis te versien / en zepde: dat hy een kostelyke Maaltijd bereyden zoude: zijn Dienaar zepde / mijn Heer ik zoorge dat ik niet Gelds genoeg en hebbe: want daar loopt grote kosten op. Andolofia trok zijn Bozse uit zijn Wambais / en woude zijn Dienaar noch vier Honderd Kronen geben / maar als hy in de Bozse taffe / zo band hy daar niet in. Toen sloeg hy zijn ogen na den Hemel / ende keerde

de Bozse het binnenste bukten / maar daar was geen Geld meer: toen was daar grote jammer en nood / ende hy dagt op de Leeringe die zijn Vader hem ende zynen broeder op zijn Doodbed gegeven had / dat zy niemant van de Bozse zeggen zouden / zo lang zy leefden; maar hy had het vergeten / en zyne Pomperle was uit / daarom riep hy al zijn knechts en gaf hen Bozlof / zeggende: het is nu bykans thien Jaar geleden dat ik u Heer geweest ben / en ik heb u altijd eerlyk getracteerd en geen gebrek laten igden / maar nu is de tyd gekomen / dat ik niet meer Hof houden kan / als ik tot noch toe gedaan heb / daarom ontfia ik u van de Belofte die ghy my gedaan hebt / ende een legelikh die versie hem ten besten zo hy kan: want ik wil hier niet langer blijven / en heb ook niet meer Gelds van Honderd en tzeftig Kronen / daar af zo schenke ik u elk twee / en u Paard en Harnas / als de Dienaars dese reden hoorde / verschrikten zy zeer / ende het gaf hen groot wonder hoe dese Pomperle zo haast een einde hadde: des niet te min een van hen leden zepde tot hem: Heere heeft u iemand eenig leet gedaan? zegt het ons / hy zal van onse handen sterben / alwaar het de Koning zelve. Andolofia zepde: ik begeer niet dat iemand om mynent wille Dechte / zy zepden: wy willen Paard en Harnas / ende alles wat wy hebben verkopen / ende u niet verlaten. Andolofia zepde: ik bedanke u liebe en getrouwe Dienaars voor u presentatie / is het dat de Fortuin met my keerd / ik zal het tegen u verdienen / maar Ladeld mijn Paard van stonden aan. Toen nam hy Bozlof van alles / ende keerd na Famagusta tot zynen Broeder.

Hoe Andolofia weder t' Huisquam, ende
klaagde zijn Broeder dat hy de Borse
verloren had.

Als hy hoorde dat schoon Paleis kwam / klopte hy /
en werd terstond in gelaten. Als Ampedo hoorde
dat zijn Broeder Andolofia gekomen was / zo was
hy blijde / hopende dat hy ook genugte hebben zoude
met de Borse / en boorzaan niet sparen als hy de
hoorleden thien Jaeren gedaan had / daarom ging
hy zijn Broeder in 't gemoet / en vraagde hoe hy
dus alleen kwam / hy zepde : ik hebse verlaten en
ik ben blijde dat ik noch hier gekomen ben. Am-
pedo zepde liebe Broeder zegt my hoe heeft het u
gegaan ? want ten behaagd my niet dat gy dus al-

leen komt : hy antwoorde / laat ons eerst Eten / doe
de Maaltijd gedaan was / gingen zy met malhaar in
een

vel Kamer / en Andolofia ontfing Ampedo met een
dzoebig gelaat / en zepde : Eilaas mijn alderlieffte
Broeder / ik moet u kwade tijding brengen / ik heb
de Geluk Borse verloren / 't is my een groot kruis
in mijn herte : Ampedo verschrikte / en zepde : is sy
u met geweld afgenomen of hebt gyse verloren ? hy
antwoorde / ik heb 't Gebod overtreden / 't welk
ons onse Vader gaf / en heb een Persoon die ik lief
had daar af geseid / en zo haast als sy dat wist
heeft sy my die afhandig gemaakt. Ampedo zep-
de / hadden wy ons Vaders Gebod gehouden / zo
zouden wy die Juwelen niet geschepden hebben /
maar gy woudt vreemde Landen bezoeken. Andolo-
fia zepde / og liebe Broeder het is my zo hertelikh
leet / dat my mijn leven begint te verdorven.

Hoe Andolofia zijn Broeder dat Wens
Hoedeken afleende, en Wensde hem
daar mede in Engeland, en hoe
hy Agrippina met de Borse
weg voerde.

Als Ampedo hem aldus hoorde klagen / begonst
hy hem te troosten / en zepde : liebe Broeder /
latet u niet zo na ter herten gaan / wy hebben noch
twe kisten vol Ducaten / en daar toe dat Raede-
ken / wy zullen de Soudaan daar af Schrijven /
die zal ons wel groot goed daar voor geven / dat
wy ons leven genoeg zullen hebben om een eerlijcke
Staat te voeren : Andolofia zepde ; ik zoude wel be-
geren dat gy my dat Hoedeken gaast ; ik zoude hopen
dat ik noch de Borse daar mede wel weder krijgen
zoude. Ampedo zepde : met mijn raad zult gy dat niet
weg dragen / maar u geneugte daar van hebben / dat
zal

zal ik u wel consenteren. Als Andolosia hoorde dat hem zijn Broeder niet toelaten woude / dat Hoedeken met hem te nemen / zo dagt hy by hem zelven / ik zal een ander raad zoeken / en zepde tot zijn Broeder: nu mijn liebe Broeder heb ik kwalijk gedaan: zo wil ik booztaan wel doen / en zond zijn Broeders dienaars ter sagt / zeggende: dat hy ook komen zoude / en als zy weg waren / zepde Andolosia / liebe Broeder leend my ons Hoedeken / ik wil ter sagt: zijn Broeder was gewillig / en bragt hem het Hoedeken / zo haast als

hy 't hadde / liet hy de sagt en de Jagers baren / en kwam met dat Hoedeken te Genua / en bzaagde na de beste Juwelen / en hy deedse in de Berberg brengen / en gelijk hy te Genua gedaan hadde / zo dede hy ook te Florencen en Venetiën / ende kreeg de beste en kostelijste Juwelen zonder Geld. Als hy nu de Juwelen hadde / zo trok hy na Londen / en wetende waar langs dat Agrippina en de Koninginne plagten te keck te gaan / zo zette hy in deselve Straat een kraam /

kraam / en leyde zijn Juwelen ten toon. Als nu Agrippina te kecke ging / zo was daar ook de oude kamenier die hem den Slaapdrank gegeven hadde / die hy wel kende / maar sp hem niet / want hy hadde op zijn neus een ander neus geset / die was zo wondertuurlijk gemaakt / dat hem niemant kennen konde / en als Agrippina booz hy was / zo nam hy twee schone Ringen en schonkse de twee oude kameniers / die hy wist dat altijd by Agrippina waren / en bad dat zy zo beel doen wouden / en spraken met de Koninginne dat hy in 't Paleis komen mogte / zo zoude hy met hem brengen zulke kostelijke Juwelen / als zy ooit gesien hadden / zy beloofden dat te doen. Als Agrippina uit der kecker' Huis gekomen was / zo toonden zy de Koninginne die twee Ringen / en zepden dat die kraamer met kostelijke Gesteenten / die booz de kecke stond / haar die geschonken hadde / om dat zy maken zouden dat men hem dede halen / want hy zeer kostelijke Juwelen hadde / de Koninginne zepde / ik wil het wel geloven dat hy schone Juwelen heeft / nadien hy u twee zo goede Ringen schenkt / ontbied hem: want my verlangt zeer die Juwelen te zien: hy kwam terstond / en werd geleid in een Zale booz de kamer van Agrippina / daar leyde hy zijn Juwelen uit / en sp stonden Agrippina wel aan / en dong na zommige daar sp zin in had. Nu waren daar Juwelen onder / die Dupsend kronen waard waren / en zommige nog meer / daar bood zy hem half geld booz / de Juwelier zepde: genadige Koninginne ik heb dikwils horen zeggen / dat gy de rijkste Koninginne zyt / en daarom heb ik uitgesogt de alderschoonste Juwelen die men vinden mag / maar gy bied my te wepnig / zy koste my meer / en begeert toch mijn arbeid niet om niet / ik heb lange Gereist met grote zorge / dat ik niet Vermoord ben om de Juwelen / genadige Koninginne

ne legt te zamen wat u aanstaat / en ik zal doen dat
mogelijk is / also las sp uit thien stukken / toen re-
kende de Juweller de een na den ander / zo dat het
bedroeg by de vijf Dufsend Kronen / maac sp woude
daar zo veel niet booz geben / des niet te min sp wer-
den des eens booz vier Dufsend Kronen. Doe nam
de Koninginne de Juwelen in haar schoot / en ging in
de Kamer over haar Kiste daar de geluk Borse in was /
die nam sp en stekte wel vast aan haren gozdel / en-
de kwam also uit de Kamer om den Juweller te beta-
len / doe schikte hem de Juweller dat sp digte by hem
kwam / en als sp begost te tellen / nam hysse wel vast
in zijn Arm / en wenste hem met haar in een Wilder-
nis daar geen Menschen woonden : So haast als hy
dit gewenst hadde / voeren zy terstond door de Locht /
en kwamen op een arm Eiland van Hibernia / ende
bonden hen zelven daar onder een Boom / geladen met
schone Appelen. En als de Koninginne onder de
Boom zat / hebbende de Juwelen in haar schoot / en
de geluk Borse aan haren Gozdel en opwaarts zien-
de / zag sp die schone Appelen boven haar Hoofd :
toen zepde sp tot den Juweller / hoe zijn wy hier ge-
komen ? ik ben zo slau : geeft my een van dese Appe-
len / dat ik mijn hert mag laben / en sp wist niet dat
het Andolofia was : Toen leyde hy de Juwelen die
hy noch hadde in haar schoot / en nam dat Wens
Hoedeken van zijn Hoofd en zette dat op haar Hoofd /
op dat het hem niet letten zoude in 't ophlimmen : en
als hy op den Boom kwam / en woude zien waar de
beste Appelen hongen / zo zat Agrippina onder den
Boom en begon te zugten / en zepde : och mijn ! waar
ik weder in mijn Slaaphamer / en zo haast als sp dit
woord spzakh / zo voer sp weg door de Locht en kwam
zonder schade of letsel weder in haar Slaaphamer / de
Koning en Koninginne / en alle het Hofgesin waren
blyde /

blyde / en vzaagde waar sp getweest hadde / of waar de
Juweller was diese weg geboerd hadde ? sp zepde dan :
ik hebbs hem op een Boom gelaten / en vzaagt my niet
meer ik moet rusten : want ik ben moed en slau. Als nu
Andolofia op den Boom zat / ende zag dat Agrippina
weg was met 'et Hoedeken en alle de Juwelen / zo ver-
maledijde hy den Boom met alle de vruchten / en zepde :
vermaledijd zy de uur daar in ik geboren ben / O selle
dood ! waarom hebje my niet versind eer ik in dit lijden
en verdriet gekomen ben ? vermaledijd zy de dag en de
uur dat ik Agrippina eerst zag / ik woude dat mijn
Broeder in de Wildernisse by my waar / zo woude ik
hem verwozgen / en my zelven aan een Boom verhange /
en als wy dood waren / zo en zou de Borse geen kragt
meer hebben : en de oude Koninginne / en dat vals her-
te van Agrippina en zoude geen vrucht meer hebben :
met die kostelijke Borse en die Dierbare Juwelen.
Als hy aldus over en weder ging / kwam de nacht aan /
en het werd donker dat hy niet meer en zag / toen leyde
hy hem neder onder een Boom om te rusten : maac hy
kon niet slapen van angst / want hy dagte anders niet
dan in de Wildernis te sterben / en als den dag aan kwam
stond hy op en begost te wandelen ; maac hy zag noch
hoorde niemant : aldus kwam hy aan een boom / daar
hongen schone rode Appelen aan / en also hem zeer
hongerde / zo wierp hy twee grote Appelen van den
Boom / en die at hy al gaande ; als hy de Appelen op
had / kreeg hy twee lange hooznen gelijk een Belt ;
toen liep hy met de hooznen tegen een boom / meenen-
de die af te stoten / maac het was om niet / daarom riep
hy met luyder stemme : Och ik arm elendig en onge-
lukkig mensch ! hoe komt het dat 'er zo veel menschen op
't Hardrijb zijn / en dat hier niemant is die my helpt /
dat ik by u lieben mag komen ? O I. D. komt my
te hulpe ! in dese nood.

Hoe Andolofia een oude Klupsenaar
vand, die hem raad gaf om de Hoor-
nen kwyt te worden.

Als hp aldus groot misbaar maakte / hoorde die
Aen oud Klupsenaar / die wel dertig Jaren in de
Wildernisse gewoond hadde / en kwam tot Andolofia
en zepde: O arm Mensch! wie heeft u hier gebragt /
of wat zoekt gij in dese Wildernisse? hp antwoorde:
liebe Broeder het is mij leet dat ik hier gekomen ben:
De Klupsenaar zepde: ik heb in dertig Jaren geen
mensche gehoord nog gesien / ik woude dat gij hier
ook niet gekomen waard. Andolofia die was zeer
flauto / en vraagde den Klupsenaar of hp niet te Eten
had? en de Klupsenaar leyde hem in zijn Klupse /
daar was Brood noch Wijn / en hp had anders niet
dan Oost en Water daar hp hp leefde / maar hp zep-
de tot hem: Ik zal u wijzen daar gij genoeg te Eten
en

En van zijnen Wensch Hoed. 99

en Drinken vinden zult. Hp nu vraagde / liebe Broe-
der hoe zal ik het met de Hoozen maken? De Broe-
der leyde hem een stuk weegs van den Klupse en brakt
twee Appelen van een ander Boom / en zepde: liebe
Sone neemt en Eet dese Appelen: zo haast als An-
dolofia die Appelen at / zo begosten de Hoozen te
verdwijnen / en als hp dit zag zo vraagde hp hoe dat
toe ging / dat hp zo haast Hoozen gekregen had / en
datse zo haast weder verdwenen waren? De Broeder
zepde: de Schepper die Hemel en Earde Geschapen
heeft / die heeft die Boom ook Geschapen / en heeft
hen die natuur gegeven / dat sy zulke Druyten voort
bringen / en op het Aardrijk en vind men diergelijke
niet / dan alleen in de Wildernisse. Andolofia zepde
liebe Broeder / laat ik zommige van dese Appelen
met mij dragen / de Klupsenaar zepde: Sone neemt
wat beliesd / en vraagd mij niet / sy horen mij niet
toe / ik heb ook niet eigens dan een arme Ziele / kan
ik die den Schepper wederom leveren / zo heb ik in de
Werelt wel gestreden / ik merke aan u wel dat u zin-
nen zeer bekommerd zyn / met tijdelijke en verganke-
lijke dingen / zet die uilt u herte en keerd u tot de Al-
magtige. Dese woorden gingen Andolofia geensints
ter herte / denkende altijd op zijn groote schade / ende
hp nam veel Appelen daar de Hoozen af wassen / en-
de ook zommige diese verdzeben / en hp zepde tot den
Broeder / wijst mij de weg om tot de Lieden te komen:
De Broeder leyde hem op de weg / en zepde: volgd dese
weg recht uit / zo komt gij in een Doorp daar zulje Eten
en Drinken vinden: hp dankte de Klupsenaar / nemende
Gozlof van hem / en kwam in 't Doorp daar At en dronk
hp / en kwam weder tot hem zelven. Als hp nu bekou-
men was / vraagde hp na den weg om haast te Lon-
den te komen / hem werd gezeld dat hp noch in Irland
was / dat hp eerst moest Passeren door Schotland.

Als Andolofia hoorde dat hy zo herre van Londen was / werd hy treurig om de Appelen die hy droeg: want hy zoogde datſe bezrotten mogten / ſo waar hy lange onderwegen / en als de Lieden merkten dat hy geerne te Londen ware / zo wesen zy hem een Haven daar ſcheppen lagen / die na Londen voeren. Hy ging ſterk aan / en kwam tot zyn geluk dat hy een Schip vand dat van Londen was / daar zat hy in / en kwam daar met boozspoed. Als hy nu te Londen was / zo lijnde hy zyn een oog toe / en zette gemaakt Hay op zyn Hoofd / zo dat hy onbekend was / en nam een tafelken en dat zette hy booz de Kerke / daar hy wel wiſt dat Agrippina komen zou / en lepde de Appelen op een witte doek / en riep Appelen van Damasco Appelen van Damasco: ende als hem dan iemant vzaagde hoe veel een Appel? zo zepde hy drie Kronen / alſo hocht niemant / ende het hadde hem ook leet geweest / datſe iemant gehogt had. Hier en tuſſen kwam de Koninginne met haar Jongvrouwen en de Dienaar / doe riep hy weder / Appelen van Damasco. De Koninginne die zepde: hoe geeſſe een? hy zepde om drie Kronen: ſp zepde: wnt Drupten hebben zy dat gpe zo dier verchoopt? hy zepde: zy geven een menſche ſchoonheid en ſcherp verſtand: als dit Agrippina dan hoorde / zo beval ſp haar Kamenier dat ſp'er twe hopen zoude. Andolofia dede zyn Kraam op / want niemant woude meer hopen. Als dan de Koninginne t' Huis kwam / zo bepde ſp niet lang of ſp at die twe Appelen / en zo haast ſp die gegeten had / zo wleſſchen haar twe grote Hoozen uit't Hoofd / en ſp kreeg zo grote pijn in't Hoofd / datſe moest op haar bedde gaan liggen: maar toen de Hoozen haar vollen was gekregen had / en dat den Hoofd pijn beging / zo ſtonde op / en ging booz de ſpiegel / en ziende datſe twe zo lange Hoozen gekregen had / zo greepſe die met bepde haar handen / en meendeſe af te treken: maar als't niet zyn mogt / riepſe twe

Auf.

Juffrouwen: als ſp de Koninginne aldus gehoornd zagen: zo verſchrikten zy / en zepden: Genadige Koninginne hoe komt dit? Sp antwoorde: ik en weet't niet / maar ik pepſe dat't een plage van onſe L. D. is / of het komt my van Appelen van Damasco / helpt my en zoekt raad of gy my hond te Hoozen af krijgen: de Kamenier trok daar aan: maar het hulp niet / alſo datſe droebiger werd / en zepde: O ik Onſalige Creature! wat praſteerd het my dat ik een Koning's Dogter ben? en dat ik heet de ſchoonſte te zyn / boven alle Vrouws Perſonen / en dat ik nu moet een Hooznbeest gelijk zyn? Och dat ik noit Geboren ware! kan men my deſe miſmaaktheid niet verdzijven? zo wil ik my gaan verdzinken. Haar Kamenier begoft haar te trooſten / en zepde: Genadige Koninginne gy en behoorde niet deſperaad te werden / heeft het mogelijk geweest datſe konnen waſſen / zo is't ook mogelijk datſe vergaan. Daarom laat Geleerde Medecijns ontbieden / zy binden mogelijk Geſchreben uit wat oorſaak datſe gewaſſen zyn / en waar mede dat menſe verdzijven zal? deſe reden gebiel haar wel / en zepde: zegt niemant daar af / en of iemant na mijn vzaagde / zo zeg dat ik niet wel te pag ben / en dat ik niet wil dat iemant by my come / ende haar Kamenier dede grote neerſtigheid om Medecijns meesters te binden / en lepde hen voren hoe datſe eenen vriend hadde / die waren twe Hoozen op't hoofd gewaſſen / of men die zoude konnen verdzijven: als nu de Medecijns dat hoornden / dagt hen dit groot wonder te zyn / dat een menſche twe Hoozen krijgen zoude / ende een legelij had verlangen om zulken menſch te zien. De Kamenier die zepde gy meugt die niet zien / het zy dat gy raad weet om te helpen / en kan iemant zulks doen / die zal wel geloond werden: nogtans en was niemant zo kloek die het hem vermeten doſt: want zy hadden het noit meer gehoord / geleſen / of geſien.

G 3 Hoe

Hoe Andolofia hem Verklede als een
Medecyn, en de Koninginne de Hoornen
eensdeels verdreef, ende hoe hy daar
mede zijn Hoedeken en de
Borse weder kreeg.

Toen ontmoete haar Andolofia gekleed als een
Doctoz / met een Gode Schariakken Tabbaard /
en een Gode schone Bonet op zyn Hoofd / met een
grote gemaakte Neus / en zepde : Lieve Juffrouw :
ik zie dat gy drie Medecijns Pupsen besogt hebt / hebt
gy ook Raad gebonden na u begeeren ? en held u niet /
want ik ben ook een Doctoz in de Medecijne / en be-
geerje iets dat meugje mp te kinnen geben : want het
moet een vzeemd of groot gebrek zijn / dat ik met der
L. D. hulpe niet weet te Genesen. De Camerier
dacht dat de L. D. haar dese Doctoz toe gewesen
had / en begost hem te zeggen / hoe daar een groot
Personagle was / die hadde een gebrek gekregen / dat
haar twe lange Hoozen uit haar Hoofd gewassen
waren / gelijk Septe Hoozen ; weet gy Raad om die
Persoon te helpen / zo zulse wel Geloofd werden /
want sy heeft Geld en Goedjs genoeg ? De Doctoz
begost een wepnig te lacchen / en zepde : daar af heb
ik verstand / en ik kan de Hoozen verdzijben zonder
pyn / maar het moet zeer veel kosten / en ik weet de
oorzaak waar uit dat de Hoozen gewassen zijn : sy
vraagde / Hert Doctoz / waar af komt doch zulken
gebrek ? de Doctoz zepde : het komt daar door om
dat de een mensch den ander grote Ontrou aan doet /
en hem zeer daar in verblijd / en die blijdschap niet
drefd openbaarlijk laten blijken / zo moet sy nogtans
ergens mitbeken / en het is den Mensche goed dat het
hoben uit verst / want zo sy niet uit bzaaken / het zou-
de

de haar 't Hert affstoten / en 't is noch geen twe Jaar
geleden / dat ik in des Konings van Spansens Hof
was / toen was daar een magtig Graue die hadde een
schone Dogter / dese had twe grote Hoozen gekre-
gen / die ik haar gants en geheel verdzeben hebbe ; als
de Hofmeestereffe de Doctoz aldus hoorde suzeken /
vraagde sy hem waar hy t' Huis was ? hy zepde ik
ben ter Berberge in de Swaan / daar meugje na mp
vragen : men heet mp de Doctoz met de grote Neus /
en hoewel ik een ander naam heb / zo ben ik nogtans
also best bekend : de Hofmeestereffe ging terstond
t' Huis met grote blijdschap tot de Koninginne / ende
zepde : genadige Koninginne verblijd u / alle ding zal
haast goed werden / en vertelde haar hoe datse van de
Doctozs zonder troost weg gegaan was / en daar na
een gebonden had die haar goede troost gaf / en 't ge-
ne de Doctoz geseld had / en hoe hy raad wist om
haar te helpen / hoe hy ook een Gzabinne geholpen
had / hy heeft mp ook geseld uit wat oorzaak zulke
Hoozen wassen / 't welk mp ook gelooflik dunkt te
zijn. De bedzukte Koninginne zepde tot den Hofmee-
stereffe : waarom hebse den Doctoz niet met u ge-
bragt ? gy weet toch dat ik de Hoozen geerne kwijt
ware / loopt heenen ende bzingd hem met u / en zegt
hem dat hy met hem bzingde al 't gene dat tot deser
zaken goed is en dat hy niet en spare / bzingd hem
ook dese Honderd Kronen / en behoefd hy meer / zo
geeft hem zo veel als hy begeert. De Hofmeestereffe
ging daar sy den Doctoz vand en gaf hem Honderd
Kronen / zeggende : nu doet het beste tot den Per-
soon / maar gy meugd niet dan by Nacht komen :
want haar eigen Vader en Moeder die weten het niet :
De Doctoz zepde : daar af zo verseker ik u / maar
ik moet eerst in de Apothecke gaan / en kopen al dat ik
behoefde / also meugje hier blijben of ober twe uren
we

weder komen / ſp zepde: ik zal u hier vertoeben / want ik en derf zonder u dan niet weder kerem / alſo ging de Doctoor in de Apotheek en hogt een luttel Gobarber / en daar dee hy een halve Appel met Sypther en Gobarber obertrekken / daar by andere dingen die lieflijken reukt en ſmaak hadde / ende koecht ook in een Buſſe een luttel welriekende Salve / en kwam boen weder by de Hofmeesteresse / die lepde hem in der nacht tot de Koninginne / die op haar Bedde lag / en ſp hieten hem welkom / zijnde ſeer ſlaauw. De Doctoor die zepde genadige Vrouwe hebt goede moed / met de L. V. hulpe en myner Konſt zulje haast geneſen / nu recht u op / en laat my u gebrek zien en taſten / zo kan ik u helpen. Agrippina ſchaamde haar zeer datſe de Hooznen zoude laten zien / nochtanſ zat ſp recht op / en de Doctoor greep de Hooznen / en zepde men moet nemen een Simmen vel / en maken op elke Hoozn een Krouſke / en doen dat warm daar op; dan zal ikſe warm houden. De Hofmeester liet terſtond een Simme die in 't Hof was / Doden en vullen / en van de Huid twee Krouſkens maken na de raad van de Medecijn meester: alſ die gemaakt waren / zo zalſ de de Medecijn meester de Hooznen met dat Simmen Smout / en trok daar die Velfen over / en zepde: Genadige Vrouwe / 't gene dat ik aan de Hooznen gedaen hebbe / dat zalſe week maken / ende zp moeten dooz den Kamer gang verdzeben werde; daarom heb ik een Recept mede gebzagt / dat zulje eten / en daar op een wepnig ſlapen / zo zulje dan gevoele dat 'er verteerlinge zal komen: Agrippina dede alſ een Patient hier geerne geneſen geweest hadde: en at een halve Appel van die de Hooznen verdzeben / en na dat ſp die gegeeten hadde / ende daar op een luttel ſiep / zo begon de kragt van de Gobarber Kamergang te maken / ende alſ ſp weder in 't Bedde was / zo zepde de Doctoor / laat ons beſien of de Medecijn iets gewozgt heeft / ende hy taſte

aan

aan de Pelſkens / toen waren de Hooznen wel 't derden deel geminderd / toen was Agrippina zo gram op de Hooznen / dat ſp daar aan niet en hadde willen taſten: maar toen men haar zepde datſe gefonken waren / zo taſte zp daar aan / en voelde wel dat zp kozter en kleinder gewozden waren / daarſe nu blijde om was / ende bad den Doctoor dat hy het beſte doen zoude / hy zepde: ik zal 't Alvond weder komen / en bzingen 't gene hier toe diend / toen ging hy in de Apotheek / en dede noch een halben Appel obertrekken / maar hy gaf hem een ander ſmaak / ende alſ hy 's nachts by de Koninginne ingelaten was / zo zalſ de hy de Hooznen / en dede de Pelſken kleinder maken / om datſe over de Hooznen wel paſſen zouden / ende gaf haar een Recept datſe ſlapende ter Kameren ging / en doe zagen zp na de Hooznen / toen waren zp wederom gefoncken en half toeg / ende ſp had te voren blijde geweest / toen werd ſp noch meer verblijd / en bad de Doctoor dat hy boozts 't beſte dede / ſp zoude hem zijn Arbeid wel lonen / toen zepde hy: dat hy doen zoude al wat hem mogelijk ware / en gelijk hy de twee nachten gedaen hadde / zo dede hy ook de derde nacht. Als hy nu by haar zat / zo dagte hy / twe of drie Duffend Kronen zoude een grote loon zijn booz een andere Medecijn Meester / nochtanſ is 't niet te achten tegen het gene ſp van my heeft / daarom eer ik haar die Hooznen geheel verdzijbe / wil ik met haar ſpreken / ik zal haar zeggen wat mijn mening is / wil ſp dat niet doen en dat ſp meend dat ik haar de Hooznen gantſeljk verdzijben zal / zo zal ik haar weer een Recept maken / dat zp wederom zo lange zullen werden alſ te voren / en dan zal ik in Wyband baren / en ontbleden haar / wil ſp de Hooznen kwijt worden / dat ſp dan toe my komt / en met haar bzingt het gene dat ik begeere / dat is het Hoedeken / ende dat ſp my alle Jaren geve / zo veele dat ik enen Staat kan en mach voeren / gelijk

G 5

dat

dat is het Hoedecken / ende dat sy my alle Jaren ge-
be / zo veel dat ik eenen Staat kan en mach voeren /
gelijk een Lands Heer. Ende betwile dat hy zulke
dachte / zo kwam de Hofmeesteresse met een Kaars-
ze / ende woude zien wat dat de Koninginne dede /
toen sloop sy.

Hoe Andolofia hem Onverhoeds bokken-
de, om zijn Bonet op te nemen dat
Wens Hoedecken vand.

DE Doctoor hadde zijn Bonet van den Hoofd ge-
nomen / die ontbiel hem / en als hy bokte om zijn
Bonet op te rapen / zo zag hy hoor onder de Hoets
dat Wens Hoedecken op de Warde liggen dat niemant
achte: want zy wisten niet wat Vertupten dat het had-
de. De Koninginne wist het ook niet dat sy door de
kragt van dat Hoedecken uit de Wildernisse weder
t' Huls gekomen was / want hadde sy de kragt van 't
Hoedecken getewen / sy zoude het beter betwaard hebben:
toen zand de Doctoor de Kamenier om een Busse daar
zeker Medecijn in was / ende terwijl dat sy de Busse
haalde / nam hy dat Hoedecken op met grote blijdschap /
en verbergde het onder zijn Tabbaard / ende dagte in
hem zelven: Och mocht ik de Borse ook krijgen!
Hier en tuffen ontwaakte de Koninginne / en sy kledde
haar / toen kwam de Doctoor en trok de Pelshens van
de Hoozen / dewelke toen seer klein waren / waar af
de Koningin haar zeer verblijde; De Hofmeesteresse
zepde: het is noch om een nacht te doen zo benje gene-
sen / zo worden wy desen leelijken Doctoor kwijt.
Als nu de Doctoor hoor genomen had met Agrippina
te spreken / zo liet hy dat varen / toen hy 't Hoedecken
hadde / en zepde: genadige Vrouwe gy ziet wel hoe
zeer dat het met u gebeurd is: maar nu is den mee-
sten

sten arbeid daar in gelegen / hoe men de Wortelen van
de Hoozen uit het Hoofd krijgen zal / daar moeten
wy kostelijke Materien toe hebben / en is 't dat ikse
hier niet vinde / zo moet ik in andere Landen Kiepen
om die te krijgen; of ik moet daar een Doctoor zen-
den / die hem ook de zaak verstaat: ook woude ik
geerne weten / wat gy my tot Loon geven zult / als
gy de Hoozen kwijt zijt? De Koninginne zepde: ik
bevinde wel dat u Kunst goed is / daarom bid ik u /
helpt my en spaard geen Geld. De Doctoor zepde:
gy zegt ik zoude geen Geld sparen / maar ik moet
wel sparen / als ik geen hebbe. Agrippina was zeer
Gierig / al had sy de Borse daar nimmermeer Geld
in gebzak; aldus ging sy properlijk tot de Kiste die hy
haar Bedde stond / daar haar beste Tutwelen in wa-
ren / en ook de Borse aan een sterke gordel gebonden /
daar mede gordde sy haar / en kwam aan een Tafel die
hy de Venster stond / daar op begon sy te tellen / en als
sy hy na drie Honderd kronen geteld hadde / zo zocht de
Doc.

Doctoor onder zijn Tabberd/als of hy zijn Bozse gefogt hadde / maar hy nam dat Hoedeken en zetten het op zijn Hoofd / en omvatte de Koningin / en wenste hem met haar in een wild Woud daar geen Liederen in en waren / 't welk also geschiede. Als nu Agrippina weg geboerd was / liep de oude Hofmeesteresse tot de Koningin haar Moeder / en zepde haar hoe dat Agrippina weder weg geboerd was / ende wat haar gebeurd was met de Hooznen en den Medecijn. De oude Koninginne verschikte zeer / maar sy dagte / sy kwam lestmaal haast weder / zo zal sy misschien nu ook doen : ook heeftse de Bozse met haar / zo datse Gelds genoeg hebben zal / tot datse hier weder komt : toen sy aldus dag en nacht uit bleef / zo werd de oude Koninginne van herten bedzultic : dat sy haar Dochter miste / en ging al treurende tot den Koning / en zepde hem wat daar gebeurd was / en hoe de Medecijn Meester haar weg geboerd had. De Koning zepde : zeker hy is een wijs Doctoor / hy kan meer doen dan andere Doctoorz / het is anders niemant dan Andolofia / ik zie wel die hem zulken geluk verleend heeft / die heeft hem ook Wijsheid verleend ; 't Fortuin wil dat hy de Bozse hebbe en niemant anders / want ware ons geluk also gelegen / zo zoude ik of den anderen ook wel zulken Bozse hebben : want daar zijn veel Liederen in Engeland / maar niemant is Koning dan ik / also heeft my de K. D. dat geluk willen verlenen / en also is het Andolofia ook verleend / dat hy alleen de Bozse hebben zoude : maar ik woude dat wy onse dogter weder hadden ; de Koninginne zepde : genadige Heer zend Boden uit om te zoeken of sp ergens zy / op dat sy tot geen Armoede en kome ; de Koning zepde ik zal geen Boden uit zende / want het is ons een schande dat wyse niet beter bewaart hebben. Als nu Andolofia in de Wildernisse was daar geen Liederen waren / en Agrippina daar alleen hadde : zo wierp hy des Doctoorz Tabberd neder / en dede den

leelijken gemaakte Deuse af / en kwam spijtelijk getreden booz Agrippina / terstond werd sy merkende dat het Andolofia was / en sy verschikte zo zeer datse niet spreken konde / want zijn ogen blanden van gramschap in zijn Hoofd / ende grimmende schein het dat hy haar terstond het leven benemen zoude / hy nam dan een Mes en sneed haar den Godel van den Lijve / en ontdede zijn Wambals en maakte de Bozse vast op de plaats daar hyse plag te dragen / dit moest Agrippina al aan sien / ende van angst beefde sy zeer. Andolofia zepde : O gy valse Vrouw ! nu zijt gy my ten deele geworpen / nu zal ik u die Ontrouwde Loonen die gy my betwefen hebt / dat gy mijn Bozse afrukte / en een genieene Bozse in de Stede naapdet / nu ziet gy wel datse weder op haar vorige plaats is. O Agrippina ! hoe mocht gy dat in 't herte binden dat gy my die grote ontrouw betweest ? Agrippina had zo grote angst van haar Lijf te verliesen / datse de Hooznen die noch op haar Hoofd stonden / geheel vergeten had : Maar na dat Andolofia haar versekerd had van haar Lijf en Cere / zo kwam sy noch beter tot haar zelven / en zepde : Och waar 't de K. D. wille dat ik de Hooznen kwijt ware / en dat ik in mijns Vaders Paleis ware. Als Andolofia hoorde datse begost te wenschen / ziende dat het Hoedeken niet bezre van daar was / zo nam hy het haastelijk weg / want hadde sy dat op het Hoofd gehad / zo soude sy wederom 't Huis gekomen hebben / hy nam dat Hoedeken en gozde het aan zynen Riem / zo dat Agrippina wel merkte dat hy dat Hoedeken uit 'er maten lief had / en dat sy door kragt van dat Hoedeken twemaal weg geboerd hadde geweest / daarom dagt sy in haar zelven / ik hebbe bezre de Juwelen onder mijn magt gehad / en ik hebse niet konnen bewaren / maar sy en doost het Andolofia niet laten blijken datse gram was / maar begost hem byzandelijk te bidden dat hy haar de Hooznen geheel kwijt ma

maken zoude / en dat hyſe tot haar Vader t' Huſe
boeren zoude ; het is om niet / op moet die Hoozen
dragen zo lang als op leefd / maar ik wil u geerne
boeren tot uwes Vaders Paleis / zo na dat op dat
zien zult / maar ik kom niet meer daar in.

Hoe Andoſia Agrippina in een Vrou-
wen Klooster beſtelde , en hoe hyſe de Ab-
diſſe Getrouwelijk Recommandeerde.

Als Agrippina zag dat aan hem geen bidden meer
Aen hielp / zo zepde ſp : moet ik dan immers die
Hoozen alſo houden en miſmaakt blijven / zo begeert
ik niet weder in Engeland te komen / of dat my eenig
mensch van kenniſſe meer zie / het zo dan Vader /
Moeder / of ſemant anders / daarom voerd my in een
brennde Contrepe daar my niemant en kende. Andoſia
dan zepde : op tvaard nergens beter dan by u Va-
der en Moeder : dit en woude ſp niet / en zepde : doet
my dan in een Klooster dat ik van de Werelt geſcheyden
ben ; hy bjaagde haar / begeerd op dat ? Sp zepde
van ja ; alſo voerde hyſe in Irland / in een Vrouwen
Klooster / daar niet dan Edele Vrouwen waren / daar
liet hy haar op het Veld alleen zitten / en ging in het
Klooster by de Abdiſſe / en zepde tot haar dat hy een
Eerbaar en Edel Dochter met hem gebragt had / die
Schoon en Gefond was / uitgenomen dat op haar
Hoofd wat gewaſſen was / des ſp haar zeer ſchaam-
de / en woude by haar Vrienden niet blijven / maar
begeerde op een plaats te zijn daarse niet bekend en
was / daarom wild op haar alſo ontfangen / zo zal ik
haar Proeve dzeiboudig betalen ; De Abdiſſe zepde : wie
deſe Proeve begeert te hebben ; die moet daar booz twee
Honderd Kronen geben : want ik houde booz een lege-
lyk een Dienſtmaagd / ende ik gebe hen watſe behoe-
ven /

ben / en wilt op de Proeve dzeiboudig betalen ? zo
brengeſe hier. Andoſia haalde Agrippina en brengeſe
booz de Abdiſſe / dewelke haar ontfing / ſp dankte
haar beleefdelijk / ende Deeg zo heuſſelijt / dat de
Abdiſſe wel zag datſe van Edele Stamme Geboren
was / en haar Stature beblei haar ook wel / het deer-
de haar dat die Dochter de Hoozen op haar Hoofd
hebben zoude / ende zepde Agrippina : begeerſe in dit
Klooster u waſte Wooninge te houden ? Sp antwoor-
de dan terſond : ja Ik genadige Vrouwe Abdiſſe / ſp
dan zepde : zo zulſe my gehoorzaam zijn ter Metten /
ende ten allen tijde in den Cooz te gaan / ende al wat
op niet hond doen / dat op dat leren zult / het en is
geen herde Orden. So wie in een ander Orden gaan
wil / of een Man nemen zal / die mag dat doen ;
maar het Geld dat booz de Proeve gegeven word / dat
en geeft men niemant weder. Agrippina zepde wat
Kloosters Manieren en Coſtumen zijn / daar in be-
geer ik geen Veranderinge te maken. Alſo nam An-
doſia Cozlof aan de Abdiſſe / dewelke zepde tot A-
grippina : gaat en doet uwen Vriend uit gelepde / al-
zo ging hy weg : ende als zo by de Poorte van het
Klooster kwamen / zo zepde hy tot haar : de L. D.
gebe dat op in dit Klooster de Ceutlige Dreugde ver-
werpen meugt ; ſp begon doe jammerlijt te weenen en
zepde : O deugdelijke Ridder ! weeft in korten tijd
mijns gedagtig en verloſt my / want ik kan de L. D.
noch de Werelt dienen / zo zeer hate ik deſe Hoozen :
deſe woorden gingen Andoſia ter herten / maar hy
gaf aan haar nochtans geen antwoord / dan dat hy
zepde : de L. D. wil moet geſchieden / ende alſo ging
hy t' zjner Straten. De bedrukte Agrippina ſloot
de Poorte toe en ging tot de Abdiſſe / die haar een
Kamer gaf / en beſtelde haar een Dienſtmaagd die
haar belieſde : alſo leefde ſp daar alleen / en diende de
L. D. zo ſp beſt mocht,

Als nu Andolofia van Agrippina geschepden was / zo was hy een blijd Man / hy zetten zijn Hoedeken op / en wenste hem van 't een Land in het andere / tot dat hy kwam tot zynen Broeder / die ontfing hem zeer Fiestelijck / en het behaagde hem wel dat hy zo heerlijk gereden kwam / en als zy gegeten hadden / leyde Ampedo zynen Broeder Andolofia in eenen Kamer / en vragde hoe dat het hem gegaan hadde ? toen zeyde hy hem alle dingen / hoe dat hy dat Hoedeken met de Borse kwijt geweest hadde. Ampedo verschrikte zo zeer dat hy in onmagt viel / eer hy hem hadde laten uit spreken : Andolofia laafde zyn Broeder / zo dat hy tot hem zelve kwam / en zeyde : dat hyse eens verloren hadde : maar dat hyse met subtylheid weder kreeg / daarom en treurt niet / en hy trok de Borse uit zynen Wambais / en 't Hoedeken uit zyn Male / en leberden het zynen Broeder / zeggende : Siet Broeder daar zijn de beyde Tutwelen / neemtse en vaart 'er wel mee / en hebt geneugte na utwes herten lust. Ampedo zeyde : ik wil de Borse niet hebben / want wiese heeft die moet altijd in perijckel en sozge staan : dat heb ik wel gelefen / hoe dat het ons Vader gebeurd is. Als Andolofia dese woorden hoorde was hy blijde / en dagte / ik zal hem niet meer van ongenugten zeggen / hy mocht hem tot der Dood toe verschrikken. Toen begost hy vzeugd te hanteeren / met Steken / Rennen / Danssen / zo dat hy van een legelijck gepresen werd / en 't gemeen Volk bad hem / dat hy hy haar blijven wilde. Als hy nu zekeren tijd te Pamacusia geweest hadde / zo reed hy met zynen Staat tot den Koning / om daar zyn tijd te passeeren / ende hy wierd zeer wel van den Koning ontfangen / ende de Koning die vragde waar hy zo lange geweest hadde ? hy noemde hem veel Koningrijcken die hy alle hadde

doort

doortwandeld hadde. De Koning vragde of hy oock hooztelling in Engeland geweest hadde. Hy zeyde ja ik genadige Koning. De Koning zeyde : de Koning van Engeland heeft een eenig Kind / geheten Agrippina : die zoude ik mijn Sone ten Voutwelyck gegeven hebben / maar de Mare is gekomen datse verloren is / zegt u p hebt gy niet gehoord offe weder gevonden is ? Genadige Heer (zeyde hy) het is wel waare / dat sy h eit een schoone Dogter / maar door zeker Konst is sy in Island gekomen / in een Vrouwen Klooster daar niet dan Euel Vrouwen in zijn / daar heb ik onlangs met haar gesproken. De Koning zeyde : is het niet mogelijk dat haar Vader haar daar weder uit neme / ik ben oud en zoude geerne mijn Soon en Koningrijck wel voozsen eer ik sterbe. Andolofia antwoorde : En zeyde Heer Koning ter Liefde van u Soon zal ik mijn best doen / en met de hulpe der L. D. zal ik maken / datse in korten tijd weder in haar Vaders Paleis zijn zal / de Koning bad dat hy dat doen zoude / hy zoude het hem weder vergelden. Andolofia : Heer Koning maakt van een Ambassade gereed / en zend die veertien dagen na my / zo zullen zy de Mageet wederom te Londen in hare Vaders Paleis binden. De Koning zeyde : Andolofia bringe dese zaak ten einde dat 'er geen fout aan zy : want ik zal daar een Ambassade zenden / datse niet te vergeefs komen : Hy zeyde hebt geen sozge / maar laat u Sone of Contersepten / en zend zyn Figur met de Ambassaden : zo zulje getwaar werden dat de Koning en Koninginne des te meer begeerte zullen hebben / om haar Dochter zulken schonen Jongeling te geven. Als de jonge Koning vernam dat Andolofia gesonden zoude werden om zyn Bruid te brengen / zo ging hy hy hem / ende bad dat hy zyn best doen zoude / want hy had veel horen zeggen van de Schoonheit die in Agrippina was. Andolofia beloofde hem dat hy het doen

D

304

zoude / en van hem Oorlof genomen hebbende / zo reed
 hy met zijn Volk wederom na Samagusta / ende had
 zynen Broeder dat hy hem dat Hoedeken leenen wilde /
 want hy zoude haast wederkomen: Ampeo gaf hem
 Consent en liet hem 't Hoedeken nemen / toen wenste
 hy hem zelve in de Wildernisse daar Appelen stonden:
 daar de Hoozen af wassen en wederom bledwinnen /
 en terstond was hy daar / en als hy by de Bomen kwam /
 zo en wist hy niet welke de hoozen deden wassen ofte
 welke die verzeven / hy en kwam niet geerne daar toe
 dat hy een at / ook en woude hy niet geerne gaan zonder
 Appelen / want hy zoude Agrippina niet hebben konnen
 beroffen van de hoozen / des niet te min hy At een
 Appel na zyn goed dinken; toen kreeg hy terstond een
 hoozn / daar na At hy een Appel van de ander Boom /
 en doe verging die hoozn / toen nam hy zommige van
 die Appelen en voer daar mede weg / ende kwam in
 Irland booz 't Klooster / ende slopte / daar werd hy
 ingelaten / en komende tot de Abdiffe / zo vraagde hy
 na Agrippina: De Abdiffe ontbood Agrippina en sp
 deed dat geerne / want sy kenden Andolofia wel / ende
 als sy kwam zo ontfing sy hem niet Feestelyk: want
 sy en wist niet waarom dat hy kwam / ende sy ver-
 schrikte als sy hem zag. Andolofia zepde: genadige
 Vrouwe / geest Agrippina Oorlof om een luttel met
 my alleen te spreken: Sy dede dat geerne / also ging
 hy met haar opwaarts / en zepde tot haar; Agrippina
 hebt gy de hoozen noch zo node als gy dedet toen ik
 van u schepde? Sy zepde ja ik: ende hoe langer hoe
 meer / hy zepde: als gy die kwijt waard / waar toe zou-
 de dan uwen zin staan? sy zepde ik en zoude anders niet
 begeeren dan te Londen te zyn by den Koning mijnen
 Vader / en de Koninginne mijn Moeder. Andolofia
 zepde: de U. D. heeft u Gebed verhoord / en 't gene
 dat gy begeert dat zal u gewoorden / ende terstond gaf
 hy

hy haar een Appel te eten / en lietse een luttel daar op
 rusten / ende doe sy wedet op stond was sy de hoozen
 gants kwijt / haar Dienstvaagd vlegtebe en toopde
 haar Hoofd / also sy wel konde / ende kwam also
 booz de Abdiffe / ende als sy zag dat Agrippina zo
 Schoon en wel berclerd was / riep sy alle de Vrou-
 wen die in het Klooster waren / op datse Agrippina
 zien zouden / datse in korten tyd zo Schoon gewor-
 den was / dit was de Vrouwen groot Wonder /
 en was Principalyk dat sy de hoozen in zo korten tyd
 kwijt gewoorden was.

Hoe de schoone Agrippina by Raden van Andolofia, de Jonge Koning van Cipers Trouwde.

Als nu Agrippina weder gekomen was / en de
 Koning en Koninginne dit horende / zo waren zy
 blijde met alle 't Hofgestin / en men maakte daar groote
 Feest / om dat de verloren Dogter weder gebonden
 was / en zy berclerden de Dogter zeer kostelyk. Als
 zy nu in bzeugde waren / zo kwam de Booschap dat
 de Ambassaden van den Koning van Cipers kwam /
 om hem te bidden dat hy zoude willen Agrippina de
 Jonge Koninginne / haar Jonge Koning ten Houtwe-
 lijk geben / zy werden zeer Feestelyk ontfangen. Als
 zy daar bier dagen geweest hadden / zo lietse de Koning
 by hem komen / toen kwam sy kostelyk na haren staat /
 een Hertog / twee Oraven en veel Ridders en Knechten /
 die begosten van den Houtwelijken Staat te spreken.
 Als de Koninginne dat hoorde: zo was 't haer zeer
 zwaar / dat men haar Dogter zo bezre bupen 's Lands
 ten Houtwelijk geben zoude / een Jongeling die men
 niet en wist of hy Schoon of Leelyk was. De Am-
 bassaden dit horende; zo begeerden zy aan den Koning
 dat

dat hy de Koninginne zoude laten in komen / en als sy kwam / zo bragten zy de Conterseptinge van haren jongen Koning / en lietense die zien. Als zy nu de Figuur na 't Leven zagen dat hy zo schoon was; zo vraagde den Koning of 't ook also was / doe zwoeren zy / dat hy noch beter Gefatsoeneerd was / ende dat hy zeer scaap van Leven was / en ook niet meer dan 24 Jaar oud: dit behaagde hem zeer wel / de Koninginne nam de Conterseptinge van den Koning / en bragt die by Agrippina / zeggende: hoe dat men haar een jongen Koning tot een Man geben wou / die noch veel Schoonder was dan daar Geschilberd stond / also sy ook van Andolofia mocht gehoord hebben / toen consenteerde se wat de Koning en Koninginne daar in deden / dat sy daar mede te byeden zijn zoude. Also stond Agrippina op / en ging te Schepe met al haar Volk dat met haar Varen zoude / ende veel menschen waren droebig dat de Koninginne also van hen scheyde / en dat se haar niet meer zien zouden / also Voeren zy weg / en kwamen Fris en Gesond te Famagusta in Cipers / daar had den Koning van Cipers besteld / een Hertoginne / vier Gvabinnen / en veel Edele Vrouwen / die ontfingen de jonge Koninginne in groote Cere / daar was ook kostelyke Spijse en Drank bereid / men gaf een legelyk genoeg / de Vremden zo wel als de Inwoonders / dit duurde zes Weken en vier Dagen. Andolofia schonk onder andere gaben een Schip met Malbess en Muscadel / die aldaar zeer oberbloedig Gedronken werd.

Hoe Andolofia met Steken en

Rennen altijd zijn Vromigheid toonde,
waar door dat hy grooten dank be-
haalde van de Vrouwen, maar
groote nijd van zommige
Heeren.

TErwijl de Byukost duurde zo en deden de Boz-
sten en Heeren anders niet dan Rennen / Steken /
Coznojen / en Genugte bedrijven / ende alle Abonden

gaf men den Prijs den genen die 's Daags best Gesle-
ken had / dit geschiede 's Abonds of in de Nacht by den
Dans / want de Koninginne zette een Krans op zyn
Hoofd / daarom dede een legelyk groote neersigheid
om Cere te behalen. In dit Coznoy Spel stak Ando-
lofia

losia ook / ende hield hem zeer vromeijck: in alle Riddersijcke Spillen / en wan dikwils den Prijs / maar ten lesten als men den Prijs geven zoude die van Begheeren wegen Andolofia toe behoorde / zo werd hy om de Eere wille / gegeven Graaf Theodora van Engeland; die met de Koninginne uit Engeland gekomen was: dit en achte Andolofia niet veel / want hy jonck hem de Eere zeer wel / des niet te min alle de Lieden zeyden; dat Andolofia den Prijs verdiend hadde / als de Graaf Theodora dat hoorde / zo werd hy nydig op hem / daarom maakte hy een Verbond met den Graaf van Limosi / die zijn Hoofslot op een klein Eiland had / niet verre van Famagusta / hoe zy Andolofia zouden doden; op dat hy in des Konings Hof geen Graaf of Edelman meer schande dede: Zy wierden voort eens / en maakten haar aanslag / als de Feest ten einde was / en hy weder na Famagusta reed / zo zouden zy hem ondertwegen Bepzingen / zijn Dienaars doozsken / en hem Gebangen voeren uit 's Konings land na Limosi / daar de Graaf een goed Slot hadde / en hem daar Pijnigen en Martelpeeren / zo dat hy hen zoude moeten Gelds genoeg geven / om kostelijck Hof te houden / zo wel als hy.

Hoe Andolofia, na dat de Feest gehouden was, t' Huys Rydende, na Famagusta, van twee Graven gevangen werd, en al sijn Dienaars dood geslagen.

Als de Feest een einde had / en dat Andolofia na Famagusta rijden zoude / zo hadden die twee Graven zcher Volk besteld / die vingen Andolofia / en doden sijn Dienaars / hoerden hem op het Eiland van Limosi in een Slot / daar werd hy zo wel bewaard /

waard / dat hy daar nimmermeer uit komen kon; toen beloofde hy den genen die hem bewaarden groot goed te geven / wilden zo hem daar helpen / maar zy meinden dat hy het niet geven zoude / als hy daar uit was. En Andolofia dozt hen de Borse niet laten zien / zorgende datse hem die mogten af nemen / en hem niet helpen / en bleef also in grooten nood.

De Opding kwam aanstonds voor den Koning / dat al de Dienaars van Andolofia dood geslagen waren / en dat niemant wist of Andolofia ook dood of Lebendig was / ook en wiste men niet wie dat gedaan hadde; want die twee Graven reden weder na 't Hof van den Koning / en hielden haar aldaar stille / als of zy daar af niets geweten hadden. Als nu Andolofia aldus verloren was / zo kwam de Opdinge aan Ampedo sijnen Broeder / dese zond terstond Borden aan den Koning / hem biddende om hulpe dat hy sijnen Broeder zoude mogen weder krijgen. De Koning

ning ontbood hem dat het hem leet was van Andolofia zynen Broeder / en dat hy neerstighed doen zoude om te vernemen waar hy was.

Hoe Ampedo dat Wens Hoedeken in stukken sloeg en verbrande, om dat 'er niemant geneugte by hebben zoude.

Toen dacht Ampedo dat hy zynen Broeder verloren had om de Borse wille / en dat zy het hem ook zouden doen om 't Hoedeken dat hy hadde / maar dat en zal niet zyn / zeyde hy / ende met Gramschap nam hy dat kostelyk Hoedeken en hieute dat in stukken / en wierp het in 't Vuur / ende stond daar hy tot dat het te pulver Verbrend was / op dat niemand daar by geen geneugte hebben zoude / en terwyle had hy Boden op den weg aan den Koning / maar hoe veel Boden dat daar kwamen / zo en bracht nogtans niemant Tijding van zyn Broeder / dat men hadde mogen weten waar hy verbaren was. Dit was hem zo grooten Kruis in zyn herte / dat hy in een Doodelijke Siekte viel / dat hem geen Medecijnen helpen konde / en also storf hy. Kortz hier na als de twee Grauen hoorden dat de Koning zo Koutwig was om Andolofia zynen Broemen Ridder / zo gelieten zy haar offe ook Broevig geweest hadden / de Koning dede ytroepen / waar 't zake dat niemant zekere boodschap bracht waar Andolofia verbaren was / die zoude hebben Duyfend Ducaten gereed Geld / waar hy Levendig of Dood. Hier en tusschen nam de Graaf van Amosi Dorlof van den Koning / en kwam in zyn Slot daar Andolofia Gebangen lag / ende als hy den Graaf zag zo verblijde hy hem / en bad hem dat hy zyns Ontfermen zoude / en hem uit de Ge-

van-

hangenisse helpen / zeggende : dat hy niet en twist wiens Gebangen dat hy was / ofte waarom hy Gebangen was. En had hy niemant onrecht gedaan dat begeerde hy te beteren. De Graaf die zeyde Andolofia / gy en zijt daarom hier niet gebracht om wederom uit te laten / gy zijt mijn Gebangen / ende gy zult my zeggen van waar gy al dat Geld krijgt ? en maakt het kort / of ik zal u also Pijnigen : dat gy blijde zult zyn dat gy my dat zegt. Als Andolofia dat hoorde zo verschijfste hy seer / en werd Troosteloos / niet wistende wat hy zeggen zoude / dan zeyde hy tot Famagusta in mijn Huis is een heymelijken Put / dien heeft mijn Vader my geweest eer hy storf / en hoe veel Geld ik daar uit neme / zo blijft daar altoos noch meer in / ende boerd my na Famagusta als Gebangen / ik zal u den Put wijzen : De Graaf en liet hem hier mede niet genoeg / maar hy nam hem uit den Stok / ende Pijnigde hem zeer / die leed

5

hy

hy lange / blijvende altijd op de Materie die hy eerſt geſeid had / als de Graaf die hoorde / zo nam hy hem de Borſe af / en bandſe opregt / toen dede hy den armen Andoſia wederom in den Stok zetten. En de Graaf betaalde alle de gene die hy Schuldig was / hy Dictateerde zijn Slot / ende met Blydſchap kwam hy in des Konings Hof tot zijnen Gefelle / de Graaf Theodora / die hem Blydelyk ontfing / en zy hadden veel woorden met malkanderen / hoe dat hy Andoſia getraceerd hadde / en hoe hy de Borſe met groote Pijne van hem gekregen had / en hoe hart dat hy hem Gevangen hield. Toen zeyde de Graaf Theodora / dat en behaagd my niet / hy waar beter Dood dan Levende / ik heb in des Konings Hof gehoord / dat hy een Doctoor is in de Negromantie / ende dat hy wel kan in de Lucht varen / en 't is te beſozgen want komt hy 'er uit / ende dat hy verteld hoe wy hem Getraceerd hebben / zo zal den Koning ons het Leben benemen. Den Graaf van Limosi die zeyde: hy leid zo vast Gevangen dat hy ons geen Schade doen kan. Aldus kwamen zy te zamen / en namen Geld uit de Borſe zo veel als zy wilden / elk die hadde geerne de Borſe in zijn geweld gehad; maar zy Accordeerden t' zamen / datſe de Borſe hebben zouden half Jaar om half Jaar / en dewyl de Graaf van Limosi de Oudſte was / zo zoude hy de Borſe dat eerſte half Jaar hebben. Als nu de twee Graben Gelds genoeg hadden / zo en dorſten zy dat niet gebuyken / op dat men geen zuſpicie op hen leden krijgen zou. En als zy aldus in Vreugde leefden / zo zeyde den Graaf Theodora altijd dat Andoſia beter Dood ware dan Levende / want zijne zorge was datſe de Borſe berliezen zoude / en hy hadde ook in zijn zin waar 't dat hy de Borſe van hem kreeg / dat hy hem daar mede weg maken zoude. Dit was de oorſaak dat hy zeyde tot den

den Graaf van Limosi / dat hy een van zijn Knechten zoude laten met hem gaan / en dat hy hem een Blyef mede geben zoude / om tot Andoſia in de Gebangenisse te komen: de Graaf dede dat hy begeerde / en gaf hem Gelds genoeg / ende daar toe Knechten en Blyeben. Also nam den Graaf Theodorus Doctoor van den Koning / zeggende: dat hy ook het Land beſozken wou / 't welk hem geconſenteerd werd. Aldus trok hy weg en kwam op 't Eiland van Limosi / en hy werd in 't Slot geleid / en in de Gebangenisse / daar Andoſia Gevangen lag / ende als hy tot hem kwam / zo was den Elendigen Andoſia / wiens Armen en Beenen in den Stok afgerottet waren / eenen trooft / meenende dat den Graaf van Limosi den Graaf Theodora daar gefonden hadde om hem te verlossen / en dagte dat zy na hem niet veel vragen zouden / nu zy de Borſe hadden.

Na dat Andoſia zijn Borſe ontnomen was, werd hy in de Gevangeniss Vermoord.

Doe zeyde de Graaf tot hem / zegt my Andoſia hebt gy geen Borſe meer gelijk de gene die gy mijn Befelle gegeven hebt? geeft my 'er ook een: Hy zeyde Genadige Heer Graaf / ik en heb geen meer / en had ik een / ſp en zoude u niet getwepgerd zijn. Hy nu antwoorde: Men zeld dat gy een Doctoor zyt in de zwarte Konſten / dat gy in de Lucht kond varen en de Duibel bezwoeren / waarom en bezwoert gy hem nu niet dat hy u hier helpe? hy zeyde: O genadige Graaf ik en kanſe niet! en hebſe ook nooit gekonnen: dan alleen met de Borſe heb ik mijn geneugte gehad / die zal ik u ende uwen Gefelle over laten voor de L. D. en voor de Werelt / ende nimmermeer geen Actie daar op nemen; ende ik bid u om de L. D. wille dat

op my Arm Blendig Man uit de Gebangenisse laten
wild / op dat ik hier niet Blendig en Sterve. De

Gzaaf zeyde: wilt ghy nu de Zaligheid uwer Ziele
bedenken / waarom en hebt ghy dat niet gedaan / toen
ghy zo grooten Hoogmoed en Hobaardye bedreef voor
den Koning en de Koninginne / en toen ghy die oneere
bewees? waar zijn die schoone Vrouwen die ghy zo wel
gediend hebt / die u alle den Prijs gaben? zegt hem
nu datse u helpen / ik merke wel dat ghy geen uit de
Gebangenisse waart / maar laat u niet verlangen / ik
zal u haast van hier helpen / en hy Bood den Steen-
bewaarder vijftig Ducaten / dat hy Andolosia ver-
wozgen zoude: Dit en wilde den Steenbewaarder
niet doen / zeggende: hy is een Goed mensche en is
zeer slaau: hy zal toch haast sterben / ik en wil my
aan hem niet besondigen. De Gzaaf zeyde: zo geeft
my eenen stek ik zal hem zelven verwozgen / en ik zal
van

van hier niet scepden / eer hy Dood is. De Steen-
bewaarder en woude dat ook niet doen; aldus nam
hy zynen Gordel of Riem die hy aan hadde / en leyde
die Andolosia om zynen hals / ende met zyn Pon-
jaard wozong hy den Riem toe / en zittende verwozge
hy den goeden Andolosia. Toen gaf hy de knecht
Geld dat hy hem weg doen zoude / ende hy toefde
niet lange in 't Slot / maar reisde na Cipers in 't
Hof van den Koning / en kwam by zyn Geselle deri
Gzaaf van Limosi / die hem ontfing / en vzaagde hoe
dat het hem gegaan was / ende hoe de Anful en 't
Land van Limosi hem behaagde? Hy zeyde: dat het
hem wel behaagde. Toen vzaagde hem de Gzaaf hoe
dat het stond met Andolosia? hy zep / het staat zo
met hem dat hy ons geen schade meer doen zal / ik
heb hem zelven niet mijn eigen handen Gedood / want
ik en had geen rust voor dat hy Dood was; also ik
dat nu zekerlyk weet: hy meenden dat hy wel gedaan
had. Dit stond aldus drie dagen dat zy uit de Borse
geen Geld haalden / ende kortz na desen was dat half
Jaar gepasseerd: dat Gzaaf Theodorus de Borse
ook een half Jaar hebben zoude / ende ging met
vzeugde tot zynen Geselle / den Gzaaf van Limosi /
ende zeyde dat hy hem de Borse brengen zoude / en
Geld daar uit nemen zoude / om een wijle daar af te
Leven / want het was nu zyn tyd dat hy die behoort-
de te hebben: De Gzaaf weigerdse hem niet / zegen-
de: dat hy 't wel doen zoude / en zeyde: als ik de
Borse in de hand neme / zo deerd my Andolosia / ik
woude dat ghy hem niet Gedood hadde: want hy zou-
de kortz van zelfs Gestorven zijn. Gzaaf Theodo-
rus zeyde: een Dood Man en maakt geen tweedragt.
Toen gingen zy t'zamen in de kamer daar de Borse ik
een kiste lag / hy vzagtesse voort / en leydese op een tafel
die in de kamer stond. Gzaaf Theodorus nam de
Borse

Bozse in zijn hand en woude gaan Tellen / als hy boozmaals gedaan hadde / maar daar en kwam geen Geld uit de Bozse; want zy wisten niet dat de Bozse haar kragt verloren hadde / ende dat Ampedo en Andolofia beyde Bestorven waren: Toen zy geen Geld uit de Bozse kregen / zo zagen zy op malkanderen: de Graaf Theodorus zepde met Gammén moede; **O** du valse Graaf wilt gy my also bedriegen! ende my een ander slechte Bozse geben booz de gelukkige Bozse / dat en zal ik van u niet lijden / daarom brenge de Rijke Bozse: Hy zepde dat het die Bozse was die hy van Andolofia genomen had / ende dat hy geen ander en hadde / maar hoe dat het toeging dat de Bozse niet en dede gelijk als te voren / dat en wiste hy niet: daar mede en liet hem de Graaf Theodorus niet genoegen; maar hy werd hoe langer hoe Coorzanger / en zepde: gy doet als een Boogtwigt / maar dat en zal u niet goed vergaan / hy trok dan van Leer / de Knechten ziende haar Heeren also tegen malkanderen Degtende / liepen tussen beyden en schepdense / maar de Graaf van Limosi was ter Dood gektwest / het welk zijn Dienaers zagen / en blameerden daarom de Graaf Theodorum. Dese Mare kwam booz den Koning / dat de twee Graven die altijd zo wel eens geweest hadden / malkanderen Betwond hadden. De Koning gebood dat men se beyde Gehangen brengegen zoude; om te horen uit wat oorzaak datse zo Twistig waren geworden. Als men nu des Konings Gebod zouden gehoorzaam zijn / ende hen die twee Graven brengegen zoude / zo en kost men nu den gewersten Graaf van Limosi niet brengegen / daarom bzagten sy hem alleen Graaf Theodorum.

Hoe de Moord uit kwam door de Twistheid der twee Graven, waarom zy beyde Gerabraakt zyn.

MEn bzaagde Graaf Theodorum waarom dat zy die zo wel eens geweest hadden; malkanderen gektwest en Betwond hadden / en hoetwel dat het den Graaf niet zeggen woude / hy moeste nogtans lijden overmits de Pijne en Martelissatie / aldus zo zepde hy alle dingen / hoe zy Andolofia nu gettracteerd hadden. Den Koning nu dat horende hoe zy met den

goeden Andolofia zo kwalijk geleefd hadden / zo werd hy bedroefd van herten / ende werd zo gram tegen de Moordenaers / ende hy gaf de Sententie dat men se elk op een Stad zoude zetten / ende waar 't dat de Graaf van Limosi zo krank was / zo zoude men hem voeren om Justitie te doen / en waar hy Dood

zo zou men hem also op een Stad zetten. Ende gelijk dese Sententie beboeten was / also werdse aan de twee Braven en Moordenaars ter Executie gesteld / en zy werden beyde Gerabzaakt / dat was haar Regten loon / zy hadden 't aan den goeden Andolosia wel verdiend. Als nu de Moordenaars om de Borse (daar zy een kleynen tijd geneugte van gehad hadden) op de Staden geleid en gedood waren / zo zand de Koning zijn Volk van sonden aan / op dat Eiland / en zy namen dat Slot / Steden / Dorpen / en 't gantsse Land in / en op 't Eiland van Limosi daar vingen zy Man en Wyf / en al de gene die van de Moord geweten hadden ; die daar toe geholpen hadden / die de Moord verzwegen hadden / die deed hy alle zonder genade op Vangen. Hy hoorde ook zeggen dat zy 't Lichaam van Andolosia niet bezre van 't Slot in 't Water geworpen hadden / dit Lichaam deed hy zoeken en na Famagusta voeren met grote Certvaardigheid / om aldaar Begraven te worden in de schone Domkerk die zijn Vader gestigt en gefondeerd had. De oude en de jonge Koning / als mede de oude en de jonge Koninginne Agrippina / waren zeer stoutwig over den Getrouwen Andolosia / ende mits dat zy beyde / te weten : Ampedo en Andolosia / geen kinderen of Opz hadden / zo nam de Koning dat kostelijck Paleis na hem / ende vond daar groot Goed / ende kostelijckheid van Huistraad / Juwelen / ende gereed Geld / ende in dit Paleis trok de jonge Koning / die hield daar Hof tot dat zijn Vader kwam te Sterben.

E Y N D E.

compl. 7.

